

Komunitný plán sociálnych služieb

Obec Spišské Bystré

Programovacie obdobie 2017 - 2021

0. Komunitné plánovanie – ciele, princípy a zásady

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov. Predstavuje metódu, pomocou ktorej obec Spišské Bystré plánuje sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov. Ide o otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb. Komunitné plánovanie obec Spišské Bystré využilo pre začatie spolupráce a tvorbu trvalejších partnerstiev. V porovnaní s inými metódami posilnilo princípy zastupiteľskej demokracie, pretože do procesu zapojilo všetky zainteresované subjekty.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z. ukladá obciam a mestám povinnosť vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb. Podľa Šiestej časti - Komunitný rozvoj a komunitný plán v oblasti poskytovania sociálnych služieb - § 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia - obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

Obec a vyšší územný celok sú povinné predložiť návrh komunitného plánu sociálnych služieb a návrh koncepcie rozvoja sociálnych služieb na verejnú diskusiu.

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahuje:

- analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby,
- analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín,
- analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu,
- spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

Obec a vyšší územný celok zverejňuje komunitný plán sociálnych služieb a koncepciu rozvoja sociálnych služieb vhodným a v mieste obvyklým spôsobom.

0.1. Princípy, zásady a ciele

Princípy

- **Partnerstvo medzi všetkými účastníkmi** – potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Názorom všetkých strán bol venovaný rovnaký priestor.
- **Zapájanie miestneho spoločenstva** – pri zapájaní miestnej komunity, obyvateľov obce Spišské Bystré boli metódy a formy oslovenia a zapojenia aplikované tak, aby nikto nebol diskriminovaný a vylučovaný.
- **Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov** – pri spracovaní plánu bol braný ohľad na spoluprácu s podnikateľmi, dobrovoľníkmi v sociálnych službách, svojpomocné skupiny, rodinnú starostlivosť, organizácie pôsobiace v obci poskytujúce sociálne služby. Komunitný plán sociálnych služieb je jedným z nástrojov na celkové zlepšenie kvality života v obci Spišské Bystré.
- **Práca s informáciami** – pri spracovaní bol zabezpečený rovnaký prístup k informáciám pre všetkých, ktorí sa plánovania zúčastnili. Pribežne bolo zabezpečené odovzdávanie informácií verejnosti.
- **Priebeh spracovania komunitného plánu** – proces komunitného plánovania zahŕňal vyhľadávanie, zapájanie a diskusiu rôznych skupín. Tento proces umožnil, aby navrhnutý systém sociálnych služieb plne zodpovedal miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom, ktorými disponuje obec Spišské Bystré.
- **Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce.**
- **Kompromis priania a možností** – výsledkom komunitného plánovania v obci Spišské Bystré je kompromisné riešenie medzi potrebami a možnosťami obecného rozpočtu. Možnosťami v tomto prípade nie sú iba materiálne, finančné a ľudské zdroje, ale tiež spoločná dohoda, ktorá vymedzila, kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánu podieľať (Woleková, Mežianová, s.10, 2004).

Zásady

- Potreby, priority a smery rozvoja sociálnych služieb v obci Spišské Bystré sú definované ľuďmi, ktorí žijú v obci a ktorých sa služby týkajú, ich volenými zástupcami, organizáciami a inými subjektami s priamym vplyvom na obec Spišské Bystré.
- Všetky činnosti na miestnej úrovni behom prípravy a pri uskutočňovaní plánu sú previazané.
- Skvalitňovanie sociálnych služieb je obcou Spišské Bystré považované za žiadúce a sociálne služby sú dôležitou súčasťou miestnej politiky.
- Priority a smery rozvoja sociálnych služieb vychádzajú z presvedčenia o jedinečnosti, hodnote, vrodenej dôstojnosti a práve na sebaurčenie každého užívateľa sociálnych služieb v obci.

Ciele komunitného plánovania sociálnych služieb

- Posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov obce Spišské Bystré.
- Predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín.
- Opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji (a v niektorých prípadoch predstavujú pre obyvateľov hrozbu, či vyvolávajú strach a neistotu).
- Zabezpečiť poskytovanie kvalitných sociálnych verejných služieb pre svojich obyvateľov.
- Zabezpečiť bezpečnosť a ochranu obyvateľov obce, prevenciu a osvetu.
- Zabezpečiť základnú ľudskú potrebu – bývanie pre všetky skupiny obyvateľov – sociálnu, nájomnú.

Uplatnenie princípu integrovaného prístupu

Rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce v sociálnej oblasti – sociálny, vzdelávací, voľnočasový, zdravotný, kultúrny a bezpečnostný – sú vzájomne prepojené a sociálny úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť

len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce rozvoja sociálnych služieb v užšom aj širšom poňatí sa v Komunitnom pláne sociálnych služieb skombinovali. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky klimatických zmien. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá pre dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

Rozmer – 2

Komunitný plán sociálnych služieb obce Spišské Bystré integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS) obce Spišské Bystré integruje a nadväzuje na PHRSR obce, Územný plán obce, Program rozvoja bývania, Viacročný rozpočet, a iné. KPSS obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020, Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014-2020, Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020, Integrovaný regionálny operačný program „IROP“. Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast, Spoločný strategický rámec EK, marec 2012, Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+.

Rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci MZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania KPSS, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy KPSS, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

Rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

0.2. Definovanie skupín sociálnych služieb

Komunitné plánovanie je zamerané na **rozvoj komunitných sociálnych služieb**, ktoré sú poskytované obyvateľom danej komunity - obce a sú poskytované v obci.

A) Sociálne služby <i>Sociálne služby v zmysle zákona 448/2008 z.z. o sociálnych službách</i> - prevencia vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, - zachovanie, obnova alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti, - zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby, - riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny, - prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny, - dopravná služba, - opatrovateľská služba, - domov dôchodcov a domov sociálnych služieb, - stravovanie dôchodcov,	B) Služby vzdelávania - predškolská výchova - materské školy, - základné vzdelávanie - základné školy, - záujmová mimoškolská činnosť - centrá voľného času, - školská záujmová činnosť - školské kluby detí, - záujmová mimoškolská činnosť - umelecké školy a ďalšie zariadenia záujmového vzdelávania,	C) Zdravotnícke služby - základné lekárske služby - lekári prvého kontaktu, - špecializované lekárske služby - špecializované ambulancie, - iné zdravotnícke služby - zariadenia a liečebne, - rehabilitačné služby, - lekárne, - dopravná zdravotná služba, - lekárska služba prvej pomoci,
D) Voľno-časové aktivity - športové ihriská, telocvične, - oddychové zóny, - športové kluby a jednoty, - kluby dôchodcov, - kino, divadlo, knižnice	E) Bezpečnosť a aktivity prevencie - aktivity obecnej a štátnej polície, - preventívne vzdelávacie aktivity, - monitorovacie bezpečnostné systémy, - prvky fyzickej ochrany obyvateľov a majetku,	F) Bývanie - sociálne bývanie, - nájomná bytová výstavba, - štartovacie byty pre mladé rodiny,

Služby musia byť poskytované takým spôsobom, aby obyvatelia obce zotrvali vo svojom prirodzenom sociálnom prostredí a pritom ich potreby budú uspokojené. Potrebné služby sú obyvateľom poskytované ambulantne (napr. poradenstvo, skupinová terapia, rehabilitácia, stravovanie, klubová činnosť – výroba darčkových predmetov pre turistov...) alebo v denných zariadeniach špecializovaných pre jednotlivé alebo vhodne kombinované skupiny (stacionár pre deti so zdravotným postihnutím, chránená dielňa pre dospelých s duševnou poruchou napr. výroba medovníkov, vyšívanie, stacionár pre starších ľudí ...). Podobným spôsobom sú poskytované aj odľahčovacie služby pre rodinu, ktorá sa stará o svojho postihnutého člena.

Neoddeliteľnou súčasťou komunitných služieb sú aj služby poskytované v domácnosti toho obyvateľa, ktorý ich potrebuje. Niekedy sa používa presnejšie označenie „domáce a komunitné sociálne služby“.

V domácom prostredí sa v podstate môžu poskytovať tie isté sociálne služby, ktoré sa poskytujú ambulantným spôsobom, vrátane opatrovateľských služieb, ktoré poskytujú denné centrá. Domáce a komunitné služby pre konkrétneho klienta sa môžu vhodne dopĺňať.

0.3. Legislatívne súvislosti

Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Obec sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadilo nasledovnými zákonmi: Zákon NR SR č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon NR SR č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, Zákon NR SR č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon NR SR č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon NR SR č. 36/2005 Z.z. o rodine a Zákon NR SR č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon NR SR č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., zákona 317/2009 Z. z., zákona 180/2011 Z. z., zákona 417/2013 Z. z., zákona 185/2014 Z. z., zákona 219/2014 Z. z., zákona 310/2014 Z. z., zákona 131/2015 Z. z. a zákona 175/2015 Z. z.). Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti obce pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov.

V zmysle zákona NR SR 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života.

0.4. Východiská

Pri komunitnom plánovaní sociálnych služieb boli zohľadnené stratégie a priority definované v národných, lokálnych a európskych strategických dokumentoch.

Miestnej úrovni

- **Územný plán obce**
- **Komunitný plán sociálnych služieb**
- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,**
- Program rozvoja bývania
- Viacročný rozpočet

Národnej úrovni

- **Partnerská dohoda** určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie. Neformálne vyjednávania k príprave Partnerskej dohody a operačným programom Slovenskej republiky na roky 2014-2020 sa začali 25. januára 2013 stretnutím so zástupcami Európskej komisie. Následne sa uskutočnili aj ďalšie neformálne kolá rokovaní, o ktorých bližšie informácie je možné získať na stránkach Úradu vlády ako Centrálného koordinačného orgánu pre fondy EÚ v podmienkach SR.
- **Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020** - pozičný dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR. Zároveň tento dokument predstavuje základ pre negociácie s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a operačným programom SR na roky 2014-2020.

- **Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020**
- **Integrovaný regionálny operačný program „IROP“** - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je: prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
- Sektorového operačného programu, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHRSR PSK 2008 – 2015), ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.
- Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- Národný program reforiem, máj 2012,
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
- 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
- Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania

Nadnárodnej úrovni

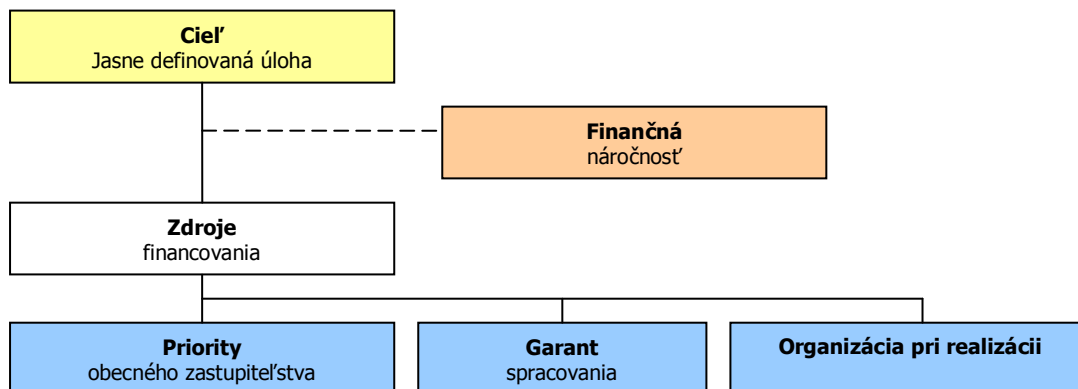
Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúcich plošný (celoštatny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia KPSS obce Spišské Bystré je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Spišské Bystré. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

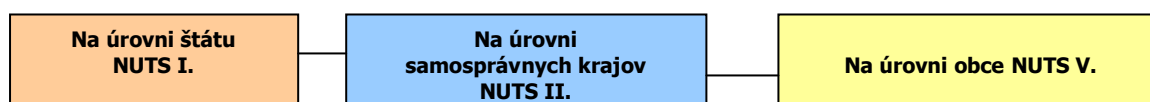
Finančné zabezpečenie

Financovanie KPSS by sa malo realizovať na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné sociálne aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorit celého kraja zohráva významnú úlohu Prešovský samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obec okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2014 - 2020.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave KPSS Spišské Bystré nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní KPSS obce Spišské Bystré boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického

plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Spišské Bystré má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov stratégie Európa 2020 a prioritných oblastí Pozičného dokumentu:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“), ako obdoba súčasného Národného strategického referenčného rámca, obsahuje záväzky členského štátu, že pridelené alokácie pre politiku súdržnosti EÚ sa využijú na implementáciu stratégie Európa 2020. Partnerská dohoda obsahuje aj návrh operačných programov.

Operačné programy (ďalej len „OP“) sú hlavným riadiacim nástrojom pre využívanie fondov EÚ. Na zabezpečenie naplnenia cieľov stratégie Európa 2020 vypracovala EK tzv. „kondicionality“, t.j. podmienky, ktoré musia členské štáty splniť, jednak sú to podmienky ex ante, ktoré musia byť zavedené pred poskytnutím prostriedkov z fondov, ako aj podmienky ex post, podľa ktorých bude uvoľnenie dodatočných prostriedkov z fondov závisieť na výkonnosti a dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020.

Tematické ciele v súlade so stratégiou Európa 2020:

- 1) posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
- 2) zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
- 3) podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
- 4) podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
- 5) investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
- 6) zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

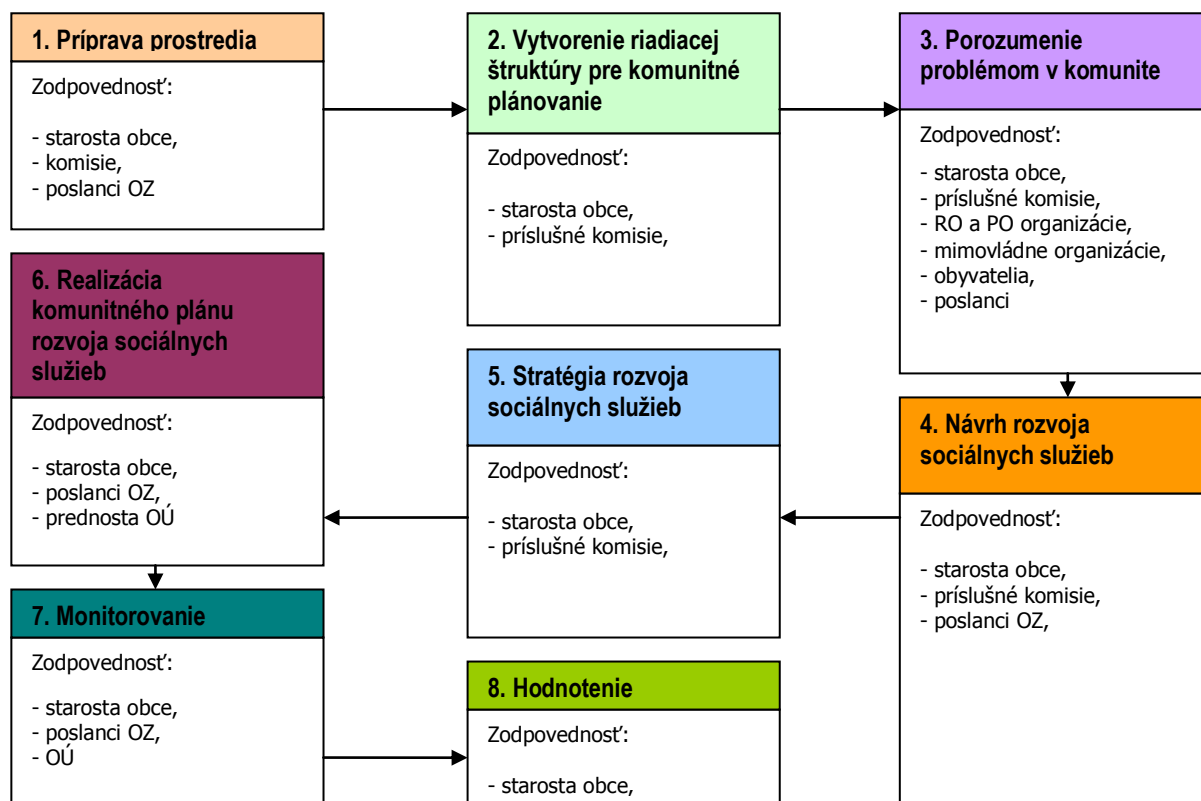
Pozičný dokument definuje nasledujúce prioritné oblasti pre sociálnu oblasť:

- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce
- moderná a profesionálna verejná správa

Priority stanovené v Pozičnom dokumente boli použité ako podklad pre prípravu najdôležitejších strategických dokumentov SR pre čerpanie fondov EÚ: Partnerskej dohody a operačných programov.

0.5. Fázy komunitného plánovania a definovanie zodpovednosti

1	- Vyvolanie dopytu v obci Spišské Bystré. - Sformovanie prvotnej pracovnej skupiny. - Určenie, koho je treba do prípravy KP zapojiť. - Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. - Príprava informačnej stratégie.
2	- Zapojenie všetkých účastníkov procesu. - Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie komunitného plánu. - Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry.
3	- Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov. - Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. - Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. - Zhodnotenie silných a slabých stránok existujúceho systému sociálnych služieb. - Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj sociálnych služieb.
4	- hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré budú pri spracovaní komunitného plánu udávať smer, ktorým sa budú sociálne služby v budúcnosti uberať, - cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja sociálnych služieb, - prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji sociálnych služieb, - regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj sociálnych služieb.
5	- Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít. - Systém sledovania realizácie komunitného plánu. - Spracovanie konečnej verzie komunitného plánu. - Predloženie textu komunitného plánu na pripomienkovanie verejnosti. - Schválenie komunitného plánu zastupiteľstvom.
6	- Uskutočňovanie plánu. - Ročné vyhodnocovanie plánu. - Informovanie verejnosti o uskutočňovaní komunitného plánu. - Prieběžné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov. - Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom komunitnom pláne.

Zdroj: Woleková, Mežianová, 2004, s.14 – 17.

1. Sociálno – ekonomická analýza

1.1. Základná charakteristika obce

Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu Poprad súčasťou Vyššieho územného celku Prešov.

Základná charakteristika obce Spišské Bystré (k 31.12.2015)

Kód obce	523852
Názov okresu	Poprad
Názov kraja	Prešov
Štatút obce	obec
PSČ	059 18
Telefónne smerové číslo	+421-52
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1294
Nadmorská výška obce - mesta v m	673
Celková výmera územia obce [km ²]	37,95
Hustota obyvateľstva na km ²	66,48
Zdroj: ŠÚ SR	

1.1.0. História

Región stredného Spiša bola osídlená od praveku, čoho dôkazom sú archeologické nálezy v širšom okolí obce. Koncom 12. storočia existovali mnohé z obcí v Hornádskej kotline, no husto zalesnená oblasť Vikartovskej brázdy bola neobývaná. Založenie osady „villa Cubach“ je späté so založením kláštora v Spišskom Štiavniku. Jeho vznik povolil v roku 1223 na žiadosť spišského župana Dionýza kráľ Ondrej II., s čím súviselo aj darovanie rozsiahlych území, ich využívanie a osídľovanie. Následne bolo založený hospodársky dvor opátstva v lokalite Ugovské, neďaleko dnešnej obce. Po stagnácii, zapríčinennej vpádom mongolských nájazdníkov v roku 1241 - 42, nastal postupný prílev nemeckých kolonistov a rozvoj regiónu. Cisterciti prideľovali časti územia ľuďom (šoltýsom), ktorí na danom území založili osady a priľahlú pôdu obhospodarovali. Odmenou osadníkom bolo priznanie privilégií a odpustenie povinnosti platiť poddanské dávky a poplatky na určitý čas. Dvor v Ugovskom spravoval Helebrand z obce Stojany, ktorá v stredoveku zanikla. Na územie pritiahol okolo roku 1270 ľudí slovenského i nemeckého pôvodu a popri kúrii vybudovali mlyn, pivovar a rybník. V tomto období tu bol postavený aj murovaný románsky kostol s gotickým charakterom. Prvá písomná zmienka o osade „villa Cubach“ pochádza z 20. marca 1294. Listina potvrdzuje dohodu Helebranda so spišským županom Baldom, stanovujúca rozdelenie moci a príjmov zo založených osád. Vtedajší názov Cubach objasňuje pôvod od nemeckých slov Kuh - krava a Bach - potok, čo potvrdzuje význam poľnohospodárstva a chovu dobytku pre kolonistov. Zmiešané obyvateľstvo dokladajú zachovalé miestne názvy, ako napr. slovenské - Bystrá, Harb, Breziny, Breh, Krivé, Pecúch, Brod, ako aj nemecké - Kachenberg, Hobštat, Habland, Gleisafi, Glaz alebo Gerwald. V roku 1332 a opakovane v roku 1398 sa spomína kostol sv. Michala. Keď štiavnický kláštor v roku 1433 spustošili husiti, vypálili susednú Liptovskú Tepličku a je pravdepodobné, že rovnaký osud postihol aj Kubachy. Po bitke pri Moháči, v ktorej padol uhorský kráľ Ľudovít II., začal boj o trón, do ktorého sa zapojil spišský rodák Ján Zápoľský. Ten dal v roku 1530 miestne opátstvo do zálohu Hieronymovi Laskému z Poľska, čím sa Kubachy dostali do majetku svetských zemepánov spoza hraníc. Zo súpisu majetku z roku 1553 sa dozvedáme, že v obci, ktorú vlastnil Albert Laski, bolo v tom čase 9 sedliackych usadlostí, z toho štyri boli opustené a 6 želiarskych obydlí nemalo vlastné polia. Predpokladá sa, že v cca 15. domoch bývalo približne 80 obyvateľov. Od roku 1571 bolo opátstvo v majetku Jána Ruebera, ktorý ho v roku 1579 postúpil trnavskému kupcovi Šebastiánovi Tökölmu. V roku 1603 stálo v Kubachoch 18 domov, v roku 1635 už 24 sedliackych a 16 želiarskych domov, z toho však až 17 opustených. V čase rekatolizácie na Spiši bol v roku 1673 kostol odovzdaný katolíkom, no už o tri roky neskôr bola obec obsadená a vypálená kuruckými oddielmi. Na konci 17. storočia už opátstvo s okolitými majetkami

patrilo Jezuitom z Jágra, ktorí ho vlastnili až do roku 1773. Počas ich pôsobenia sa v roku 1700 spomína v Kubachoch fara, ktorá mala svoje filiálky v Kravanoch a Vikartovciach. V tom čase bol murovaný kostol dobre udržiavaný a obec obývalo okolo 400 obyvateľov. Keď bol v roku 1705 kostol vrátený evanjelikom, bol pomer katolíkov a evanjelikov približne rovnaký. Už o rok neskôr obec i kostol vyhorela a podľa zachovaných listín tu bolo 66 gazdovských a želiarskych hospodárstiev a richtárom bol Michal Martalus. Ťažké obdobie pokračovalo hladomorom v roku 1710, ktorý vyhladil približne polovicu obyvateľstva Spiša. V tom čase v obci žilo 497 obyvateľov. Jezuiti pôsobili v miestnej škole, kde systematicky vyučovali deti i dospelých a v roku 1746 prešlo na katolícku vieru posledných 33 Kubašanov. Pri požiari v roku 1768 zhorela fara a o tri roky neskôr bol zostavený druhý urbár, kde sa povoľuje obyvateľom páliť alkohol. Pôda bola málo úrodná, sialo sa žito, jačmeň a ovos, využívali sa lúky, pasienky a lesy. V tom období v obci žilo 130 gazdov, ktorí z lúk za rok zviezli 90 fúr sena. V roku 1774 v obci pôsobila škola s 50 žiakmi, pričom o desaťrocie neskôr v Kubachoch žilo v 147 domoch 198 rodín a 1138 obyvateľov. Ďalšou ranou pre obec bol požiar, ktorý 15. marca 1819 okrem troch domov zničil všetky obydlia, vrátane uskladnených zásob a dobytká. Zhorel aj kostol, preto už o rok neskôr vysvätili základný kameň nového chrámu a už v septembri 1821 bol nový kostol vysvätený. Bola postavená nová fara a škola bola premiestnená do obecného domu, ktorý ako jeden z mála nezhorel. V tom období populácia dosahovala 1288 obyvateľov, no tú už v roku 1831 zdecimovala epidémia cholery. Ďalšia vlna cholery si v roku 1855 vyžiadala 200 obetí a tretia epidémia v roku 1873 stála život 97 ľudí. Komasácia, ktorá bola vyvolaná zánikom feudalizmu v polovici 19. storočia, upravila vlastníctvo pôdy, ktorá dovtedy patrila Spišskému biskupstvu. V roku 1869 stálo v obci 174 domov s 370 domácnosťami, kostol a 3 chatrče, osada Ugovské mala 4 domy. Súpis majetku spomína obecný dom, biskupský a obecný mlyn, starobinec, dve krčmy, kováčsku vyhňu, školu i dve horárne Zotty a na Visovej. Z remeselníkov sa spomínajú 9 kováči, 2 krčmári, 3 obuvníci, 2 debnári, kolár a kožušní. Zlepšenie podmienok na život viedlo k nárastu populácie, čo si vyžadovalo viac zdrojov. Preto sa v 70. rokoch 19. storočia spustila vlna vystáhovalectva do Ameriky, no aj napriek tomu mali Kubachy v roku 1880 už 1580 obyvateľov, z toho 1415 Slovákov, 12 Nemcov, 5 Maďarov a 36 Rómov. Predaj kvalitného a cenovo dostupného tovaru a vlastných výrobkov podporil vznik Kubašského spotrebného a odbytového družstva v roku 1905. Pri vzniku malo 85 členov, v roku 1918 ich bolo už 204. Družstvo, pôsobiace v Kubachoch i susedných Kravanoch, sa v roku 1921 premenovalo na „Potravné družstvo v Kubachoch“ a napokon zaniklo po II. svetovej vojne spojením s Jednotou. Začiatkom 20. storočia sa časť gazdov spojila do spolku Ivan a spol. s cieľom efektívnejšie obrábať pôdu, vzájomne si pomáhať a tiež zarobiť si sezónnou prácou v okolí. Z takto získaných zdrojov si v lučivnianskom chotári zakúpili 450 ha pôdy, ktorú využívali na získavanie sena a pasenie dobytká. Po vyvlastnení okolo roku 1930 bolo práve na časti týchto pozemkov vybudované firmou Baťa mestočko Svit. Do I. svetovej vojny odišlo mnoho mužov z obce, čo zhoršilo hospodársku situáciu obyvateľstva, no veľkou ranou bol ďalší požiar, ktorý v roku 1916 zasiahol celú dedinu. Za jeho obeť padlo 140 domov s hospodárskymi objektami, kostol i časť úrody. Po skončení vojny bola v obci bieda, ktorú sa snažili znížiť najmä navrátiť muži. Ťažkú situáciu potvrdzuje aj veľmi pozvoľný nárast populácie, ktorá predvojnový stav dosiahla až v roku 1948. V roku 1921 bola prebudovaná škola, o 4 roky neskôr sa začal prestavovať kostol a v roku 1927 bolo založené Úverové družstvo. Druhá svetová vojna sa v obci skončila príchodom Červenej armády 28. januára 1945. Povojnová averzia voči Nemcom priniesla zmenu všetkých pôvodných názvov nemeckého pôvodu a tak 2. augusta 1948 sa aj Kubachy premenovali podľa miestneho potoka na Spišské Bystré. V tom istom roku bola obec elektrifikovaná a do Popradu začal premávať autobus, v roku 1950 bolo založené menšinové a v roku 1957 riadne JRD. Kultúrny dom s kinom a obecný rozhlas boli odovzdané do užívania v roku 1957, v roku 1960 bola dokončená nová škola, o tri roky neskôr obchodný dom s reštauráciou, cukrárňou a dom služieb. Od roku 1969 prebiehala oprava fary a kostola, ktorý bol v roku 1978 pokrytý medenou krytinou. Od roku 1982 bola budovaná kanalizácia a na konci bývalého režimu bola dokončená telocvičňa (10.6.2016, https://sk.wikipedia.org/wiki/Spi%C5%A1sk%C3%A9_Bystr%C3%A9).

1.1.1. Územie, vodstvo, fauna a flóra

Územie

Hornádska kotlina preniká do oblasti medzi Kozími chrbtami a severovýchodnými svahmi Nízkych Tatier v nadmorskej výške 620 – 800 m, dlhým úzkym výbežkom – Vikartovskou priekopou. V nej, na úpätí výbežkov Prednej hole v nadmorskej výške 674 m, v údolí Hornádu v západnej časti chráneného územia Slovenský raj, leží Spišské Bystré. Približne 8 km severne leží mesto Poprad, s ktorým je

spojené cestou III. triedy 3075, cez Hranovnicu vedie pripojenie na cestu I/66 z Pustého Poľa na Poprad. Západným smerom cesta 3074 pokračuje cez Vikartovce do Čiernovážskej doliny a Liptovskej Tepličky. Južne od obce sa nachádza lyžiarske stredisko. Severným okrajom vedie tok Hornádu, priamo obcou preteká potok Bystrá (10.6.2016, https://sk.wikipedia.org/wiki/Spi%C5%A1sk%C3%A9_Bystr%C3%A9).

Hornádska kotlina ma menej úrodné pôdy. Sú to prevažne kambizeme. Sú vyvinuté zo zvetralín vyvretých hornín. Je obrábaná. Na ornej pôde sa pestujú menej náročné plodiny hlavne zemiaky, jačmeň, ovos a krmoviny. Z technických plodín sa pestuje ľan. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Spišské Bystré od roku 2005.

Výmera územia v ha.	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Celk. výmera úz. obce	3 803,1	3 786,9	3 786,9	3 795,0	3 795,0	3 794,9	3 794,9	3 794,8	3 794,8	3 794,8	3 794,8
Pol'nohosp. pôda - spolu	1 245,9	1 231,0	1 230,1	1 228,5	1 228,1	1 227,7	1 226,5	1 226,0	1 225,6	1 225,4	1 224,6
- orná pôda	623,3	616,0	616,0	616,0	615,8	638,2	638,0	637,9	637,9	637,9	637,7
- záhrada	23,2	23,2	23,2	23,0	23,0	22,9	22,9	22,6	22,6	22,6	22,4
- trvalý trávny porast	599,4	591,8	591,0	589,5	589,2	566,6	565,6	565,4	565,2	565,0	564,5
Nepol'noh. pôda - spolu	2 557,3	2 555,8	2 556,7	2 566,4	2 566,9	2 567,2	2 568,3	2 568,9	2 569,2	2 569,4	2 570,2
- lesný pozemok	2 437,3	2 437,3	2 437,3	2 443,7	2 443,7	2 443,9	2 444,4	2 444,4	2 444,4	2 444,4	2 444,4
- vodná plocha	23,6	22,9	22,9	22,9	22,9	22,9	22,9	22,9	22,9	22,9	22,9
- zast. plocha a nád. v.	84,3	83,6	83,7	86,3	86,6	86,6	86,9	87,5	88,0	88,5	89,1
- ostatná plocha	12,0	12,0	12,8	13,5	13,7	13,7	14,1	14,1	13,9	13,6	13,9

Zdroj: 20.1.2015, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Celková výmera katastra obce je 3794,8 ha. Z toho 1224,6 ha tvorí poľnohospodárska pôda. Nepoľnohospodárska tvorí 2570,2 ha. Z celkového hľadiska dochádza k miernej redukcii poľnohospodárskej pôdy. K najväčším negatívnym zmenám došlo v sledovanom období v prípade TTP, ktorých výmera klesla do roku 2015 na 564,5 ha. Výmera nepoľnohospodárskej pôdy stúpla. Zastavané plochy a nádvoria stúpili na 89,1 ha. K nárastu došlo aj v prípade ostatných plôch, ktorých výmera vzrástla na 13,9 ha.

Vodstvo

Z hydrologického hľadiska spadá obec Spišské bystré do povodia rieky Hornád. Okrem tohto toku pretekajú cez kataster riečka Bystrá a Kubašok.

Hornád (maď. Hernád) je rieka na Slovensku a v Maďarsku. Je to významný ľavostranný prítok Slanej. Podľa dĺžky je 5. najdlhšia slovenská rieka. Pramení asi 4 km západne od obce Vikartovce, na východnom úpätí vrchu Krahulec v nadmorskej výške cca 1 050 m n. m.. Od prameňa postupne tečie ako potok s výrazne vyvinutým korytom, postupne zvyšuje svoju vodnatosť priberajúc menších i väčších prítokov. Preteká cez Slovenský raj, kde sa prerezáva kaňonovitým údolím, nazývaným Prielom Hornádu, zaradeným kvôli svojej výnimočnosti medzi národné prírodné rezervácie Slovenska. Koryto rieky je zarezané do vápencového podlažia. Po opustení Slovenského raja tečie cez Spišskú Novú Ves a ďalej cez Krompachy. Na sútoku Hornádu s Hnilcom je vybudovaná vodná nádrž Ružín. Je to typická údolná nádrž a využíva sa na výrobu elektrickej energie a priemyselný odber vody pre železiarne v Košiciach. Pod priehradným múrom pokračuje tok rieky ďalej na východ, no pri Kysaku sa stáča prudko na juh, preteká cez Košice a napokon za obcou Trstené pri Hornáde opúšťa slovenské územie. Pokračuje do Maďarska a neďaleko mesta Ónod ústi do Slanej. Z hľadiska vodnatosti má rieka najviac vody na jar, pri topení snehu a najmenej na jeseň. V úseku od Ružinskej priehrady sú prítoky ovplyvňované množstvom vypúšťanej vody (6.6.2016, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Horn%C3%A1d>).

Bystrá je potok na území okresu Poprad, je to pravostranný prítok Hornádu a má dĺžku 17 km. Pramení v Nízkych Tatrách, v podcelku Kráľovohol'ské Tatry, v časti Predná hoľa, na severných svahoch Úplazu (1 554,9 m n. m.), pod Smrečinským sedlom v nadmorskej výške cca 1 380 m n. m. Preteká Bystrou dolinou najprv na sever, potom sa veľkým oblúkom stáča na severovýchod. Následne vstupuje do Hornádskej kotliny, do podcelku Vikartovská priekopa, kde tečie obcou Spišské Bystré na sever. Do Hornádu ústi severne od obce v nadmorskej výške okolo 638 m n. m. Najvýznamnejšími prítokmi sú pravostranné Mojžiška a Kubášok a ľavostranný prítok z Mokrej doliny (6.6.2016, [https://sk.wikipedia.org/wiki/Bystr%C3%A1_\(pr%C3%ADtok_Horn%C3%A1du,_Spi%C5%A1sk%C3%A9_Bystr%C3%A9\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Bystr%C3%A1_(pr%C3%ADtok_Horn%C3%A1du,_Spi%C5%A1sk%C3%A9_Bystr%C3%A9))).

Fauna a flóra

Na základe fyto geografického členenia Slovenska (Atlas SSR, 1980) územie patrí do: oblasti Panónskej flóry (Pannonicum), obvodu europanónskej xerothermnej flóry (Eupannonicum), okresu Hornádska kotlina. Súčasný stav vegetácie oproti potenciálnej vegetácii dotknutého územia je výrazne pozmenený. Pôvodná vegetácia bola z rôznych dôvodov odstránená napr. výstavbou budov a

komunikácií a nahradená sekundárnymi spoločenstvami – poľnohospodársky využívané pôdy, urbánna zeleň, resp. rudernými a antropogénne degradovanými rastlinnými spoločenstvami. Pôvodné rastlinné spoločenstvá sa zachovali len veľmi ostrovčekovite a v refúgiách, mimo riešeného územia a v súčasnosti plnia významné krajinné-ekologické a stabilizačné funkcie v krajine. Z hľadiska potenciálnej prirodzenej vegetácie sa jedná o vegetačné jednotky: jaseňovo-brestovo dubové lesy nížinné hydrofilné dubovo-hrabové lesy, ktoré sa vyskytovali v území ešte pred urbanizáciou. Prevažná časť lokality je tvorená ornou pôdou bez vzrastlej vegetácie. Drevina sa nachádzajú v líniiach, resp. ostrovčekovite pri vodnom toku Hornád. Z druhov drevín prevažujú topol, javor, vrb, hrab, ihličnany sú zastúpené smrekom a borovicou (Základné informácie o súčasnom stave ŽP, 2016, s.13).

Zloženie fauny širšieho riešeného územia je výsledkom pôsobenia zložitého komplexu prírodných činiteľov a zásahov človeka. Vzhľadom na konfiguráciu terénu, v kontexte s lokálnymi podmienkami, výraznou prevahou urbanizovanej zastavanej krajiny, je súčasná fauna čo sa týka diverzity chudobná. V širšom riešenom území sa uplatňujú druhy intenzívne poľnohospodársky využívaného krajiny, druhy viažúce sa k záhradkárskemu osadu a v širšom kontexte aj druhy viažúce sa k vodnému biotopu (rieka Hornád). Živočíšstvo má výraznú prevahu synantropných druhov s nízkou druhovou diverzitou a abundanciou. Výskyt živočíšnych druhov je viazaný na záhradnú zeleň, sídliskovú zeleň, rieku Hornád, plevelné plochy, areály okolitých podnikov a budov. Okrajovo do riešenej lokality zasahujú druhy viazané na dopravné koridory (železnica, cesty). K najbežnejším druhom patria zástupcovia spevavcov - lastovičky, sýkorky, drozdy, trasochvost biely, vrabec domový a žltouchvost domový, z cicavcov najmä drobné zemné cicavce (Základné informácie o súčasnom stave ŽP, 2016, s.14).

1.1.2. Klimatické pomery

Obec leží v severozápadnej časti Hornádskej kotliny. Táto oblasť patrí do mierne teplej oblasti. Počet letných dní dosahuje menej ako 50 s priemernou teplotou v júli 16°C. Bližšie zaradenie tohto územia je do mierne teplej a zároveň vlhkej oblasti, so studenou zimou s priemernou januárovou teplotou - 5°C. Klíma je ovplyvnená európskou kontinentálnou klímou s vplyvom oceánskeho vzduchu. Kotlina je chudobnejšia na zrážky. Ročný úhrn zrážok je 600 - 700 mm. Charakteristickou črtou je zrážkový tieň. Maximálny úhrn zrážok pripadá na mesiac júl, kedy sú charakteristické búrkové lejaky. Sú to krátke, avšak intenzívne dažde, ktoré majú malý plošný rozsah a zároveň značnú intenzitu, čo má vplyv najmä na menšie odtoky a na vznik podružných maxím. Najmenej zrážok je v zimných mesiacoch a to vo forme snehu. Snehová prikrývka sa udrží 48 až 80 dní. Najteplejšími mesiacmi sú jún, júl a august.

1.1.3. Technická infraštruktúra

Technická infraštruktúra

Obec je elektrifikovaná. Rozvodná sieť plynu je v obci vybudovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod. Obec má vybudovanú splaškovú kanalizáciu s ČOV. Dažďová kanalizačná sieť je riešená sporadicky prostredníctvom rigolov popri ceste. Pokrytie mobilných operátorov je nasledovné T - mobile 40 %, Orange 60 % a O2 cca. 40 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom DSL, Wi-Fi, prípadne prostredníctvom mobilných operátorov.

Rozvodnú sieť v obci tvoria vodovodné potrubia DN 150 resp. DN 100 mm. Pokrytie je na 90 %. Pripojenosť obyvateľstva je cca. 92,3 %. Sieť je čiastočne zokruhovaná. Rozvojové zámery uvažujú so zásobovaním pitnou vodou z existujúcich rozvodov pitnej vody DN 100. Spôsob zásobovania jednotlivých rozvojových zámerov pitnou vodou bude upresnený v podrobnejších stupňoch projektovej dokumentácie. V rozvojových zámeroch sa navrhuje rozvod vody z rúr PVC DN 100. Na vodovodnej sieti budú osadené požiarne hydranty, ktoré budú slúžiť aj ako odkalovacie, alebo odvetšňovacie. Trasy vodovodných potrubí sú navrhnuté vo verejných komunikáciách a ich výstavba by mala prebiehať súčasne so stavbami a v predstihu pre výstavbu jednotlivých objektov.

Obec je elektrifikovaná, zásobovaná elektrickou energiou z primárneho 22 kV vzdušného vedenia vychádzajúceho zo 110/22 kV (400 kW) transformovne v Poprade. Napojenie vlastného sídla je 22 kV vzdušnou prípojkou, napájajúcou stĺpové trafostanice 22/0,4 kV. Trafostanica zásobuje bytovú a komunálnu zástavbu, v súčasnosti kapacitne postačuje, ale v budúcnosti by ju potenciálne bolo potrebné rozšíriť z dôvodu ďalšieho hospodárskeho rozvoja obce, prípadne rozvoja individuálnej

bytovej výstavby. Miestna sekundárna elektrická sieť 0,4 kV je vybudovaná podľa ulíc vonkajším vedením AlFe 6 na betónových stĺpoch. Jednotliví odberatelia sú pripojení na sekundárnu sieť vzdušnými domovými prípojkami. Vonkajšie osvetlenie je zabezpečené výbojkovými svietidlami, upevnenými na stĺpoch sekundárneho vedenia. Ovládanie zapínania a vypínania je automatické, časovými spínačmi. Hosodársky dvor má vybudovanú samostatnú trafostanicu.

NN sekundárne rozvody 400/230 V po obci sú prevedené väčšinou na betónových stĺpoch. V niektorých častiach obce sú ešte sekundárne rozvody na drevených pätkovaných stĺpoch. Rozvody sekundárnej NN siete sú prevedené holými vodičmi AlFe do prierezu 70 mm² a zfázované pre paralelné prepojenie jednotlivých transformátorov. NN prípojky k rodinným domom sú väčšinou prevedené vzdušnými závesnými káblami. Vonkajšie osvetlenie je riešené výbojkovými svietidlami osadenými na stĺpoch sekundárnej NN siete. Rozvod pre napájanie verejného osvetlenia je prevedený vodičmi AlFe6 16(25) mm², ktoré sú napojené zo skrií RVO pre ovládanie osvetlenia.

Obec je plynofikovaná prostredníctvom distribučného VTL plynovodu DN 100 40 bar, ktorý vedie pozdĺž juhovýchodného okraja obce, krátkou odbočkou cez regulačnú stanicu umiestnenú na okraji obce. Miestne plynovody sú vedené v telesách chodníkov a v zelených pruhoch v súbehu s miestnymi komunikáciami. V niekoľkých prípadoch došlo ku križovaniu plynovodu s miestnou komunikáciou. Z regulačnej stanice vychádza STL plynovod z oceleových rúr DN 100, ktorý slúži pre zásobovanie obce zemným plynom. Jednotlivé odbery sú pre použitie v domácnostiach a pre technickú a občiansku vybavenosť doregulované v domových regulačných zostavách. Rozvod potrubia v obci je z rúr z lineárneho polyetylénu. Pre rodinné domy a nízkopodlažné objekty bez centrálnej dodávky tepla a teplej vody je komplexné používanie plynu pre potreby vykurovania, ohrevu teplej vody a varenia. Plynové vykurovanie má obvykle formu ústredného vykurovania, len výnimočne sa realizuje samostatnými plynovými pecami. V objektoch občianskej vybavenosti a drobného priemyslu sa zemný plyn používa na vykurovanie, ohrev teplej vody a technologické potreby.

Cestná doprava

Spišské Bystré je napojené na nadradenú cestnú sieť štátnou cestou III triedy, ktorá prebieha obcou smerom východ - západ. Vo vzdialenosti 5 km východne v obci Hranovnica sa napája na štátnu cestu I/67. Tieto cesty sprístupňujú pre obyvateľov dôležité sídla : mesto Poprad a krajské sídlo Prešov severovýchodným smerom po ceste D1. Miestne komunikácie - Komunikácie obslužné tr. C2, C3 a D1 - celková dĺžka miestnych komunikácií je cca. 5 km. Tieto dopĺňa sieť prístupových komunikácií. Odvodnenie týchto ciest je riešené do priľahlej zelene alebo priekop. Základný komunikačný systém miestnych komunikácií obce dopĺňajú komunikácie nižších funkčných tried. Šírkové parametre spevnených komunikácií sú hodnotené šírkou ich koruny. V bežnom profile tieto dosahujú šírku 6,5 - 7,5 m. Dopravný význam týchto komunikácií spočíva v prístupovej funkcii a pohybe výlučne zdrojovej a cieľovej dopravy. Potenciálne rozvojové smery sú orientované do nezastavaných prielok a jestvujúcich dopravných prepojení.

1.2. Popis lokality

1.2.1. Alokácia

Hornádska kotlina preniká do oblasti medzi Kozími chrbtami a severovýchodnými svahmi Nízkyh Tatier v nadmorskej výške 620 – 800 m, dlhým úzkym výbežkom – Vikartovskou priekopou. V nej, na úpätí výbežkov Prednej hole v nadmorskej výške 674 m, v údolí Hornádu v západnej časti chráneného územia Slovenský raj, leží Spišské Bystré. Približne 8 km severne leží mesto Poprad, s ktorým je spojené cestou III. triedy 3075, cez Hranovnicu vedie pripojenie na cestu I/66 z Pustého Poľa na Poprad. Západným smerom cesta 3074 pokračuje cez Vikartovce do Čiernovážskej doliny a Liptovskej Tepličky. Južne od obce sa nachádza lyžiarske stredisko. Severným okrajom vedie tok Hornádu, priamo obcou preteká potok Bystrá (10.6.2016, https://sk.wikipedia.org/wiki/Spi%C5%A1sk%C3%A9_Bystr%C3%A9).

1.2.2. Reliéf a geomorfológia

Obec leží v geomorfologicko celku Hornádska kotlina a Kozie chrbty. Hornádska kotlina je geomorfologický celok Fatransko-Tatranskej oblasti v centrálnej časti východného Slovenska. Z juhu ju obklopujú Volovské vrchy, Spišsko-gemerský kras, zo západu Nízke Tatry a Kozie chrbty, zo severozápadu Podtatranská kotlina, zo severu Levočské vrchy a napokon z východu Branisko a Čierna hora. Hoci leží na dosah Vysokých Tatier, predsa len je bližšie k Slovenskému raju a Nízkym Tatrám. Hornádska kotlina sa ďalej delí na štyri podcelky: 1. Vikartovská priekopa, 2. Hornádske podolie, 3. Medvedie chrbty a 4. Podhradská kotlina. Obec leží v západnej časti Hornádskej kotliny - ohraničujú ju zo severu Kozie chrbty, na juhu a východe Nízke Tatry so skupinou Prednej hole. Na východe nadväzuje na Hornádske podolie. Priekopa predstavuje typ poľnohospodárskej krajiny s obcami Vikartovce, Kravany, **Spišské Bystré**, Hranovnica. Kotlinu priekopy budujú súvrstvia centrálneho karpatského flyšu - vápenité ílovce a pieskovce. Vody odvádza tok rieky Hornád. Hornádska kotlina preniká do oblasti medzi Kozími chrbtami a severovýchodnými svahmi Nízkych Tatier v nadmorskej výške 620-800 m. Jej tvar je pretiahnutý v smere západ - východ. Poriečna roveň je zvyšok starého dna kotliny, ktoré sa zachovalo z obdobia tret'ohôr. Jej dnešný tvar daný sústavou plochých chrbtov, vytvoril Hornád, ktorý ju v štvrtohorách rozdelil. Na dne Hornádskej kotliny sa zachovali len zvyšky lesov, je prevažne odlesnená. Iba na menších plochách sú zvyšky lesov vysádzané borovicou, smrekom, dubom a jedľou. Buduje ju vnútrokarpatský paleogénny flyš hrubý do 800 m, najmä pieskovce, bridlice a zlepenec. Hladko modelovaný reliéf v západnej časti kotliny je spôsobený mäkkými ílovitými súvrstviami. Členitosť povrchu je viazaná na tvrdšie pieskovce. Členitosť povrchu vo východnej časti je viazaná na tvrdšie pieskovce.

Kozie chrbty - pohorie sa tiahne východozápadným smerom, od Jánoviec pri Poprade až po Kráľovu Lehotu pri sútoku Bieleho a Čierneho Váhu. Jeho severné svahy spadajú do Podtatranskej kotliny, južnú hranicu tvorí údolie Čierneho Váhu, východnejšie hlboká a výrazná Vikartovská brázda, ktorou preteká horný tok rieky Hornád. Hlavný hrebeň pohoria len málokde klesne pod hranicu 1 000 metrov nad morom. Svoj vrchol dosahuje na Kozom kameni (1 255 m n. m.), ktorý má dva vrcholy spojené úzkym skalnatým hrebeňom, potom mierne klesá cez Krížový vrch (1 102 m n. m.) a Krížovú (941 m n. m.) do hlbokého zárezu pri Kvetnici. Reliéf pohoria má prevažne charakter vrchoviny. Pohorie je sčasti tvorené Važeckým krasom, rozprestierajúcim sa južne od Važca na ploche približne 30 kilometrov štvorcových. Vyskytujú sa tu najmä podzemné krasové javy, najznámejším z nich je sprístupnená Važecká jaskyňa (10.6.2016, https://sk.wikipedia.org/wiki/Kozie_chrbty).

1.3. Demografický vývoj

Nasledujúca časť prezentuje štruktúru obyvateľstva podľa jednotlivých charakteristík, ako vek, vierovyznanie, vzdelanosť, pohlavie, atď.. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Spišské Bystré a jej jednotlivých častiach k roku sčítania obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo v obci Spišské Bystré (rok 2011 – SODB 2011)						
	spolu	ženy	0-14	66+	15-65	
obec Spišské Bystré	2437	1179	436	271	1730	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Celkovo k roku sčítania žilo v obci 2437 obyvateľov. Skupinu žien tvorilo 1179 obyvateľov. Obyvatelia predškolského a školského veku od 0 do 14 rokov tvorili skupinu 436. Obyvatelia v produktívnom veku boli zastúpení v počte 1730 osôb. Najmenšiu skupinu tvorili obyvatelia poproduktívneho veku. Obyvatelia starší ako 66 rokov boli zastúpení v počte 271. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva obce Spišské Bystré podľa vierovyznania v roku 2011. Obec je podľa kritéria vierovyznania značne homogénna. Dominantná časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckemu vierovyznaniu. Obyvatelia tohto vierovyznania boli zastúpení 88,87 %. Celkovo 2,36 % obyvateľov je bez vyznania.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania			
Ukazovateľ	SODB 2011	%	
Rímskokatolícke	2188	88,87	
Bez vyznania	58	2,36	
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	8	0,32	

Gréckokatolícke	22	0,89
Ostatné	2	0,08
Starokatolícka cirkev	2	0,08
Nezistené	150	6,09
Pravoslávna cirkev	6	0,24
Cirkev adventistov siedmeho dňa	1	0,04

Zdroj: www.statistics.sk

Pri 6,09 % obyvateľov nebolo zistené vierovyznanie. V malom zastúpení sú obyvatelia evanjelického (0,32 %), gréckokatolíckeho (0,89 %). Ostatné náboženstvá boli zastúpené minimálne.

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 91,88 %. V malej miere je zastúpená rómska národnosť (3,09 %) a česká národnosť (0,24 %). S nezistenou národnosťou je v obci 3,66 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti			
Ukazovateľ	SODB 2011	%	
Slovenská	2262	91,88	
Rómska	76	3,09	
Nezistená	90	3,66	
Česká	6	0,24	
Rusínska	1	0,04	
Ostatné	1	0,04	
Nemecká	1	0,04	

Zdroj: www.statistics.sk

1.3.1. Demografia

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje viacero ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade obce Spišské Bystré bol zaznamenaný nárast počtu obyvateľov.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
Obec S. Bystré	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
S. Bystré 1.1.	2391	2376	2362	2361	2361	2394	2453	2430	2450	2462	2484
S. Bystré 30.6.	2382	2364	2364	2362	2379	2408	2442	2440	2456	2473	2504
S. Bystré 31.12.	2376	2362	2361	2361	2394	2431	2430	2450	2462	2484	2523
muži	1229	1213	1210	1208	1222	1232	1258	1262	1267	1273	1284
ženy	1153	1151	1154	1154	1157	1176	1184	1179	1189	1200	1220
Index	-	0,994	1,000	1,000	1,014	1,015	1,000	1,008	1,005	1,009	1,016
Priemer Ix											1,006

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

V priebehu sledovaného 11 ročného obdobia v priemere počet obyvateľov vzrástol o 6,18 %, čo predstavuje 147 obyvateľov. Priemerný index dosiahol hodnotu 1,006, čo predstavuje priemerný ročný nárast o 0,6 %. Najvyšší nárast bol zaznamenaný v roku 2010 a 2015 – nárast o 37 a 39 obyvateľov. K poklesu obyvateľov došlo len v roku 2006, 2007 a 2011.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v obci je pod úrovňou Slovenska. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k nárastu hustoty obyvateľstva. V roku 2005 dosiahla hustota hodnotu 62,63 a do roku 2015 stúpla na hodnotu 65,97.

Hustota obyvateľov na km ² k 31.12. podľa územia a rok											
Obec Spišské Bystré	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
SR	109,9	110,0	110,1	110,3	110,5	110,8	110,1	110,3	110,4	110,5	110,6
okr. Poprad	94,35	94,46	94,42	94,6	94,67	95,01	94,05	94,25	94,43	94,53	94,56

Obec Spišské Bystré 62,63 62,43 62,43 62,24 62,69 63,45 64,34 64,3 64,72 65,17 65,97
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

1.3.2. Prirodzený prírastok a úbytok

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v okrese, ako aj prirodzený prírastok v obci Spišské Bystré.

Prirodzený prírastok											
Obec Spišské Bystré	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Poprad HMPP	3,33	3,42	3,34	3,31	4,37	3,95	3,61	2,62	2,68	2,05	1,73
prirodzený prírastok	4	-3	2	-3	10	18	7	2	5	8	7
hrubá miera pr. príro.	1,68	-1,27	0,85	-1,27	4,2	7,48	2,87	0,82	2,04	3,23	2,8

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese v sledovanom období vykazuje pozitívny trend. K najvyššej pozitívnej bilancii došlo v roku 2009 (4,37 na 1000 obyvateľov). Počet živonarodených prekračuje v obci počet zomrelých obyvateľov takmer v každom roku, okrem roku 2006 a 2008. Najvyšší prirodzený prírastok bol zaznamenaný v roku 2010 a to 18 obyvateľov.

1.3.3. Pôrodnosť

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za obec Spišské Bystré. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2009, kedy hrubá miera dosiahla 12,56. Do roku 2015 klesol tento počet na 10,23. V súčasnosti je v obci vyrovnaný trend. Pokles pôrodnosti bol zaznamenaný od roku 2010. V roku 2015 bolo v obci 38 živonarodených detí. Najviac živonarodených bolo evidovaných práve v tomto roku.

Počet živonarodených											
Obec Spišské Bystré	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Poprad HM	11,39	11,32	11,01	11,22	12,56	11,88	11,98	10,7	10,64	10,02	10,23
narodení	29	25	21	21	31	34	28	20	26	24	38
živonarodení	29	25	21	21	31	34	28	20	26	24	38
hrubá miera živorod.	12,17	10,58	8,88	8,89	13,03	14,12	11,47	8,2	10,59	9,7	15,18

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2016

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje pokles so stabilitou od roku 2007. V obci nie je možné identifikovať trend. Najviac potratov bolo evidovaných v roku 2006.

Počet potratov											
Obec Spišské Bystré	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Poprad HM	4,31	4,37	4,01	3,83	3,75	3,63	3,21	3,25	3,58	3,38	3,09
potratovosť	4	11	3	8	6	9	6	8	3	9	3
hrubá miera potratovosti	1,68	4,65	1,27	3,39	2,52	3,74	2,46	3,28	1,22	3,64	1,2
index potratovosti	13,79	44	14,29	38,1	19,35	26,47	21,43	40	11,54	37,5	7,89
ukončené tehotenstvá	33	36	24	29	37	43	34	28	29	33	41
hrubá miera uk. tehot.	13,85	15,23	10,15	12,28	15,55	17,86	13,93	11,48	11,81	13,34	16,38

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2016

1.3.4. Úmrtnosť

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s menšími a väčšími výkyvmi. Počet kolíše okolo 8,04 osôb na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2015. V prípade obce Spišské Bystré sa počet zomretých vyvíja náhodne. Kým v roku 2005 bolo evidovaných 10,5 zomretých na 1000 obyvateľov, do roku 2015 stúpol ich počet na 12,38. Najviac zomretých bolo evidovaných v roku 2015. Väčší počet obyvateľov umrelo aj v rokoch 2006, 2005 a 2008.

Počet zomretých

Obec Spišské Bystré	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Poprad HM	8,06	7,90	7,66	7,91	8,19	7,93	8,37	8,07	7,95	7,97	8,50
zomretí	25	28	19	24	21	16	21	18	21	16	31
hrubá miera úmrtnosti	10,5	11,84	8,04	10,16	8,83	6,64	8,6	7,38	8,55	6,47	12,38

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2016

1.3.5. Migrácia

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny aj negatívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok v okrese negatívny trend. V obci bolo negatívne saldo zaznamenané len v rokoch 2005 až 2007 a 2011. Najvyššia pozitívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2015 a to 32 obyvateľov. Vysoký počet bol evidovaný aj v roku 2009 – 23 obyvateľov.

Saldo sťahovania

Obec Spišské Bystré	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Poprad HM	-3,28	-3,35	-1,93	-3,05	-1,32	-1,66	-2,25	0,21	-1,59	-1,25	-1,98
migračné saldo	-19	-11	-3	3	23	19	-30	18	7	14	32
hr. miera migr. salda	-7,98	-4,65	-1,27	1,27	9,67	7,89	-12,3	7,38	2,85	5,66	12,78

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2016

Najväčší migračný úbytok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2011 a to - 30 osôb. Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec Spišské Bystré. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia. Malá časť obyvateľov sa vysťahovala mimo hraníc SR.

Migrácia obyvateľstva

Obec Spišské Bystré	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
prisťahovaní	12	13	32	32	39	41	13	39	28	42	58
vystáňovaní	31	24	35	29	16	22	43	21	21	28	26

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2016

V sledovanom období postupne počet vystáňovaných narastal hlavne do roku 2007 a do roku 2011. V roku 2015 počet vystáňovaných dosiahol hodnotu 26. Najväčší počet prisťahovaných bol zaznamenaný v roku 2014 a 2015, kedy sa do obce prisťahovalo celkovo 42 a 58 obyvateľov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok vykázal v okrese v sledovanom období väčšinou kladnú hodnotu.

Celkový prírastok (- úbytok)

Obec Spišské Bystré	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Poprad HM	0,06	0,07	1,42	0,26	3,05	2,29	1,36	2,83	1,09	0,79	-0,25
celkový prírastok	-15	-14	-1	0	33	37	-23	20	12	22	39
hrubá miera celk. pr.	-6,3	-5,92	-0,42	0	13,87	15,37	-9,42	8,2	4,89	8,9	15,58

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2016

Celkový prírastok v obci vykazuje nerovnomerný ale hlavne pozitívny trend. K najvyššiemu prírastku došlo v roku 2015, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu 39. K najvyššiemu úbytku došlo v roku 2011, kedy klesol počet obyvateľov o 23.

1.3.6. Sobášnosť a rozvodovosť

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v obci Spišské Bystré. Rovnako, ako v prípade predchádzajúcich štatistík, je aj v tomto prípade problematické identifikovanie trendu. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2005 pripadalo 5,59. Do roku 2015 mierne klesol počet na 5,34.

Počet sobášov											
Obec Spišské Bystré	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Poprad HM	5,59	5,15	5,58	5,45	5,16	4,73	5,22	5,31	5,05	5,07	5,34
sobášnosť	12	6	12	14	7	11	6	15	12	14	9
hrubá miera sobášnosti	5,04	2,54	5,08	5,93	2,94	4,57	2,46	6,15	4,89	5,66	3,59
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2016											

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci vyššia ako v prípade okresu. Najväčší počet sobášov bol v obci evidovaný v roku 2012 a to 15. V prípade rozvodovosti boli hodnoty takmer počas celého obdobia pod úrovňou okresu. K najvyššiemu počtu došlo v roku 2013. Vo všeobecnosti však možno povedať, že uvedené štatistiky sú počas väčšiny rokov sledovaného obdobia pod okresnou úrovňou.

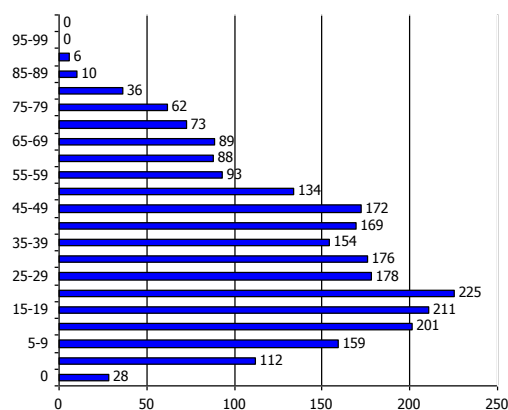
Počet rozvodov											
Obec Spišské Bystré	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Poprad HM	1,73	2,05	1,88	2,08	2,37	1,97	2,05	1,81	1,78	1,74	0,89
rozvodovosť	2	4	3	3	2	2	4	2	7	1	0
hrubá miera roz.	0,84	1,69	1,27	1,27	0,84	0,83	1,64	0,82	2,85	0,4	0
index rozvodovosti	16,67	66,67	25	21,43	28,57	18,18	66,67	13,33	58,33	7,14	0
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2016											

1.3.7. Veková štruktúra

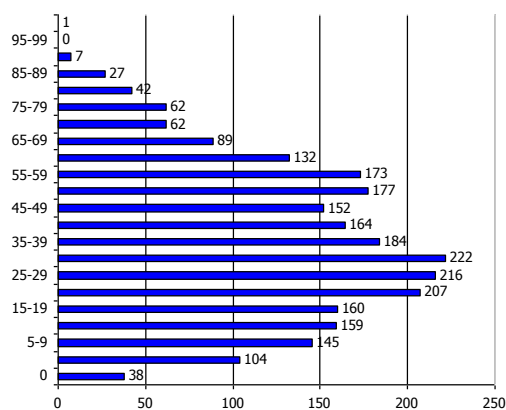
Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Spolu	2376	2362	2361	2361	2394	2431	2430	2450	2462	2484	2523
0	28	25	21	21	31	34	26	20	25	24	38
1-4	112	105	106	97	90	102	111	121	117	113	104
5-9	159	160	151	146	151	140	137	140	131	128	145
10-14	201	197	180	171	162	160	156	151	151	162	159
15-19	211	208	202	203	206	201	206	186	173	167	160
20-24	225	229	233	229	212	221	203	205	209	208	207
25-29	178	168	174	189	207	222	235	236	230	208	216
30-34	176	173	189	184	185	177	161	168	192	214	222
35-39	154	151	144	156	164	169	168	188	180	182	184
40-44	169	174	175	162	157	154	145	137	152	158	164
45-49	172	171	161	166	167	174	187	181	168	156	152
50-54	134	142	163	162	170	172	176	168	171	174	177
55-59	93	104	109	126	136	141	147	166	162	169	173
60-64	88	81	86	84	92	92	101	111	128	137	132
65-69	89	85	79	71	75	76	73	78	77	83	89
70-74	73	70	69	74	70	70	70	63	61	63	62
75-79	62	66	67	64	58	58	61	61	60	60	62
80-84	36	33	28	34	36	43	44	45	52	49	42
85-89	10	14	19	18	19	19	18	16	16	20	27
90-94	6	6	2	2	4	5	4	8	6	7	7
95-99	0	0	3	2	2	1	1	1	0	1	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2016											

2005

2015

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 25 – 34 a 55 až 59. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Spišské Bystré.

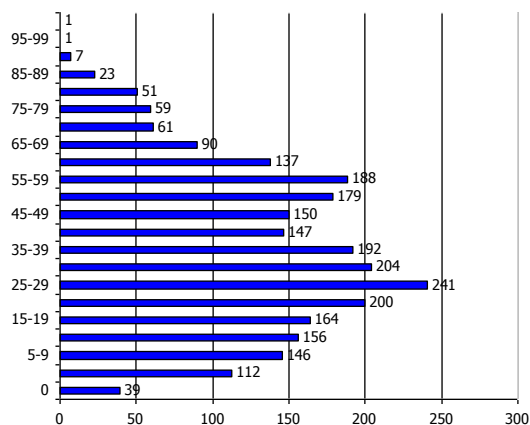
Prognózy

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k nárastu počtu obyvateľov. Do roku 2026 by mal počet obyvateľov stúpnuť na 2765. Naopak z hľadiska vnútornej vekovej štruktúry by malo dôjsť k výraznejším zmenám v prospech obyvateľov produktívneho veku.

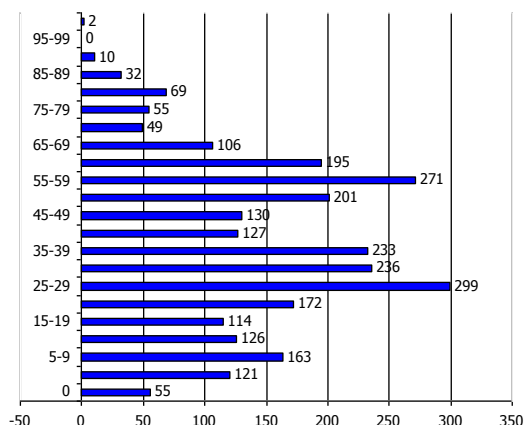
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Spolu	2547	2566	2590	2611	2633	2656	2678	2699	2721	2743	2765
0	39	40	42	43	45	47	49	50	52	54	55
1-4	112	113	114	115	116	116	117	118	119	120	121
5-9	146	148	150	151	153	155	156	158	160	162	163
10-14	156	152	149	147	144	141	138	135	132	129	126
15-19	164	159	154	149	144	139	134	129	124	119	114
20-24	200	197	194	192	189	186	183	181	178	175	172
25-29	241	246	252	258	264	270	276	281	287	293	299
30-34	204	208	211	214	217	220	223	227	230	233	236
35-39	192	196	200	204	208	212	216	220	225	229	233
40-44	147	145	143	141	139	137	135	133	131	129	127
45-49	150	147	146	144	142	140	138	136	134	132	130
50-54	179	180	183	185	187	190	192	194	196	198	201
55-59	188	197	205	213	221	230	238	246	255	263	271
60-64	137	143	149	155	160	166	172	178	183	189	195
65-69	90	92	93	95	97	98	100	101	103	105	106
70-74	61	60	58	57	56	55	54	52	51	50	49
75-79	59	59	58	58	57	57	56	56	56	55	55
80-84	51	53	54	56	58	60	62	63	65	67	69
85-89	23	24	25	26	26	27	28	29	30	31	32
90-94	7	7	8	8	8	8	9	9	9	10	10
95-99	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100+	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2

2016

2026

Ďalšie demografické charakteristiky

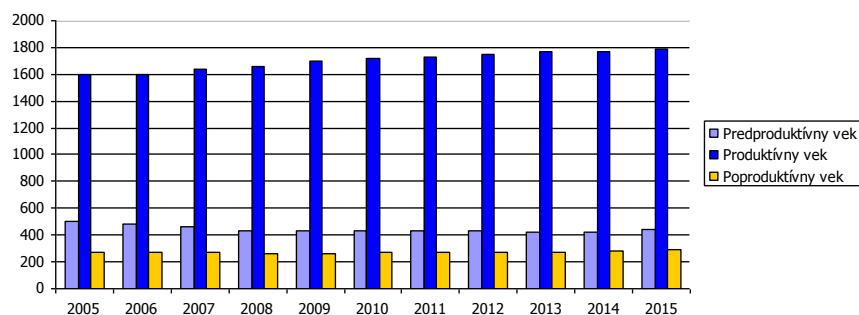
Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v poproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom a produktívnom veku bol zaznamenaný nárast. Za 11 ročné obdobie vzrástol počet obyvateľov 11,68 % a 5,07 %. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný pokles (10,8 %).

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Predproduktívny vek	500	487	458	435	434	436	430	432	424	427	446
Produktívny vek	1600	1601	1636	1661	1696	1723	1729	1746	1765	1773	1787
Poproduktívny vek	276	274	267	265	264	272	271	272	273	284	290

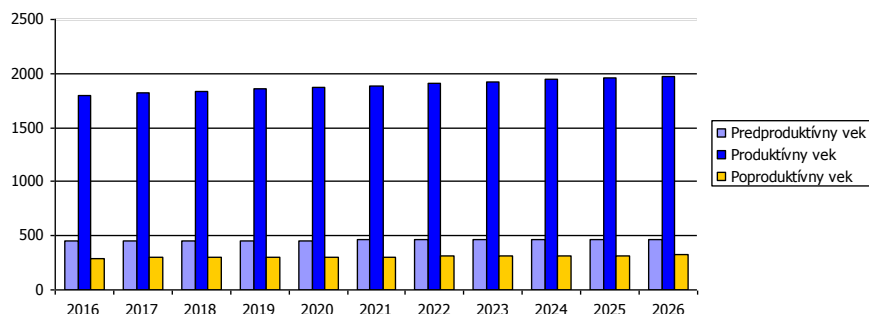
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2016

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekovej skupine poproduktívneho aj produktívneho veku.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2026

Do roku 2026 sa predpokladá nárast obyvateľov v skupine predproduktívneho, poproduktívneho aj produktívneho veku. V predproduktívnom veku sa očakáva nárast na 465 obyvateľov.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2026											
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Predproduktívny vek	453	453	455	456	457	459	460	461	462	464	465
Produktívny vek	1802	1817	1837	1854	1872	1890	1908	1925	1943	1961	1978
Poproduktívny vek	292	296	298	301	304	307	310	313	316	319	322

1.3.8. Príjmy a výdavky domácností

Príjmy domácností

Priemerný čistý príjem domácnosti mal v sledovanom období rastúcu tendenciu. V priemere stúpol od roku 2003 do roku 2013 o 56,39 %. Spomedzi ostatných regiónov SR je na podpriemernej úrovni.

Čisté peňažné príjmy v Eur											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika	235,31	241,62	251,18	285,97	320,43	352,22	350,61	348,95	361,77	366,34	370,00
Bratislavský kraj	294,50	340,47	326,23	381,30	407,87	465,57	441,32	442,79	452,51	468,54	487,00
Trnavský kraj	229,10	239,16	253,60	285,97	335,43	367,58	359,39	373,21	376,65	384,57	388,00
Trenčiansky kraj	232,99	221,07	242,18	282,85	309,81	338,55	347,04	355,47	364,55	370,95	376,00
Nitriansky kraj	226,71	230,30	254,03	285,27	321,72	349,13	345,28	343,98	361,81	352,16	354,00
Žilinský kraj	219,58	235,28	241,15	277,14	307,21	336,53	345,47	337,53	356,26	367,01	362,00
Banskobystrický kraj	229,17	229,27	241,98	276,04	309,99	331,48	323,81	335,25	349,62	353,07	356,00
Prešovský kraj	209,72	221,37	222,83	247,53	287,54	309,19	327,03	305,47	327,08	327,65	328,00
Košický kraj	245,97	235,44	243,71	269,57	304,87	340,95	331,15	322,07	330,44	333,77	337,00

Zdroj: 20.4.2016, DataCubes, ŠÚ SR,

Výdavky domácností

Štruktúru výdavkov domácností prezentuje nasledujúca tabuľka. Najvyššie výdavky domácností dlhodobo plynú na stravovanie (64,64 €) a bývanie (cca. 51,32 € na osobu). Vysoký podiel (hlavne v prípade pracujúceho obyvateľstva obce) pripadá na dopravu do zamestnania, keďže, hlavné pracovné trhy sa nachádzajú mimo obce – Prešov, Spišská Nová Ves, Poprad ale aj v meste Bratislava.

Čisté peňažné výdavky (od r. 2004) v eurách											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu	205,30	210,22	256,01	275,07	268,33	265,36	258,47	286,00	285,31	279,51	274,56
Potraviny a nealko. nápoje	51,75	52,02	56,94	57,47	60,40	55,41	60,07	63,28	64,21	65,49	64,64
Alkoholické nápoje a tabak	5,74	5,10	5,74	6,38	6,44	6,74	7,43	8,35	7,74	7,69	7,89
Odievanie a obuv	11,78	12,63	14,40	15,72	16,17	13,80	14,76	18,66	15,17	14,58	13,72
Bývanie, voda, elektr., plyn ...	46,04	43,23	51,06	52,63	54,80	50,32	52,31	54,29	55,20	53,05	51,32
Nábytok, bytové vybavenie...	8,60	8,53	9,36	11,47	13,90	10,61	9,86	10,26	11,81	11,50	11,13

Zdravotníctvo	5,58	5,43	6,19	5,78	6,79	7,72	8,50	9,32	9,68	9,57	9,18
Doprava	14,64	16,05	26,18	31,63	16,65	18,38	18,13	21,73	21,51	20,26	20,52
Pošty a telekomunikácie	7,77	9,07	11,62	12,23	13,79	15,03	13,91	15,08	16,51	16,18	16,49
Rekreácia a kultúra	11,68	10,71	13,86	14,63	16,30	12,55	15,86	17,86	17,65	17,17	16,28
Vzdelávanie	1,13	2,05	1,73	1,89	1,65	1,34	0,78	1,14	0,86	0,89	0,69
Hotely, kaviarne a reštaurá...	10,92	13,24	16,13	15,33	16,43	17,48	17,42	19,83	20,77	19,86	19,14
Rozličné tovary a služby	16,00	16,69	19,21	21,25	19,61	16,58	16,13	18,41	19,03	18,44	18,02
Ostatné výdavky	13,68	15,47	23,60	28,66	25,40	39,42	23,34	27,79	25,16	24,83	25,53

Zdroj: 20.4.2016, DataCubes, ŠÚ SR,

Naopak najnižší podiel výdavkov pripadá na vzdelávanie, alkohol, nábytok a zdravotníctvo, čo môže súvisieť aj so zložením obyvateľstva (posun k vyšším vekovým ročníkom). Pomerne vysoké % výdavkov pripadá na rozličné tovary a ostatné výdavky.

1.3.9. Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva

Za ekonomicky aktívne obyvateľstvo sa považujú osoby, ktoré sú v rozhodujúcom okamihu sčítania v pracovnom, členskom, služobnom alebo obdobnom pomere k nejakej organizácii, družstvu, súkromnej osobe alebo inému právnomu subjektu, zamestnávateľa, pomáhajúci, nezamestnaní, osoby samostatne činné, a to bez ohľadu na dĺžku pracovného úväzku. Za ekonomicky aktívnych sa považovali aj osoby na vojenskom cvičení, vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody – pokiaľ trval ich pracovný pomer, ženy na materskej – rodičovskej dovolenke, ak trval ich pracovný pomer a nezamestnaní. Celkový rozsah ekonomickej aktivity obyvateľstva ovplyvňuje predovšetkým veková štruktúra obyvateľstva – predovšetkým zastúpenie obyvateľstva v produktívnom veku, ako aj zamestnanosť žien.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku k 2005 a 2015				
Vek	2005		2015	rozdiel 2015 -2005
15-19		211	160	-51
20-24		225	207	-18
25-29		178	216	38
30-34		176	222	46
35-39		154	184	30
40-44		169	164	-5
45-49		172	152	-20
50-54		134	177	43
55-59		93	173	80
60-64		88	132	44

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2016

V porovnaní s údajmi za rok 2005, došlo k zníženiu počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva vo vekovej skupine od 15 do 24 a 40 až 49 rokov. Možno predpokladať, že trend vo vývoji počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva bude pokračovať aj v súčasnom decéniu.

1.3.10. Náboženská charakteristika

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva obce Spišské Bystré podľa vierovyznania v roku 2011. Obec je podľa kritéria vierovyznania značne homogénna. Dominantná časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckemu vierovyznaniu. Obyvatelia tohto vierovyznania boli zastúpení 88,87 %. Celkovo 2,36 % obyvateľov je bez vyznania.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania			
Ukazovateľ	SODB 2011		%
Rímskokatolícke	2188		88,87
Bez vyznania	58		2,36
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	8		0,32
Gréckokatolícke	22		0,89

Ostatné	2	0,08
Starokatolícka cirkev	2	0,08
Nezistené	150	6,09
Pravoslávna cirkev	6	0,24
Cirkev adventistov siedmeho dňa	1	0,04

Zdroj: www.statistics.sk

Pri 6,09 % obyvateľov nebolo zistené vierovyznanie. V malom zastúpení sú obyvatelia evanjelického (0,32 %), gréckokatolíckeho (0,89 %). Ostatné náboženstvá boli zastúpené minimálne.

1.3.11. Národnostné zloženie

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 91,88 %. V malej miere je zastúpená rómska národnosť (3,09 %) a česká národnosť (0,24 %). S nezistenou národnosťou je v obci 3,66 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti			
Ukazovateľ	SODB 2011	%	
Slovenská	2262	91,88	
Rómska	76	3,09	
Nezistená	90	3,66	
Česká	6	0,24	
Rusínska	1	0,04	
Ostatné	1	0,04	
Nemecká	1	0,04	

Zdroj: www.statistics.sk

1.4. Vzdelanie a zamestnanosť

1.4.1. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

V obci Spišské Bystré majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania s úplným stredným odborným vzdelaním – 19,33 % a so základným vzdelaním - 19,33 %. Obyvatelia bez vzdelania pripadali hlavne na školopovinné deti a deti predškolského veku. Ďalšiu najväčšiu skupinu tvorili obyvatelia s učňovským bez maturity. Obyvatelia s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa tvorili 6,54 %. V obci boli evidovaní 9 obyvatelia s vysokoškolským vzdelaním III. stupňa.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce v roku 2012			
Vek	abs.	%	
úplné stredné odborné (s maturitou)	476	19,33	
vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	161	6,54	
bez školského vzdelania	439	17,83	
učňovské (bez maturity)	377	15,31	
základné	476	19,33	
stredné odborné (bez maturity)	209	8,49	
úplné stredné všeobecné	73	2,97	
nezistené	46	1,87	
úplné stredné učňovské (s maturitou)	96	3,90	
vysokoškolské bakalárske	52	2,11	
vyššie odborné vzdelanie	23	0,93	
doktorandské	9	0,37	

Zdroj: statistics.sk, 10.4.2016

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra negatívny pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním a úplným stredným vzdelaním. Vývoj vzdelanostnej štruktúry ekonomicky aktívneho obyvateľstva sa v sledovanom období vyvíjal smerom k znižovaniu počtu obyvateľov s nižším stredným vzdelaním. Vývoj vzdelanostnej štruktúry sa v sledovanom období vyvíjal smerom k zvyšovaniu počtu obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním a úplným stredným vzdelaním. Problematickou skupinou z hľadiska vzdelania a pracovných návykov je aj časť obyvateľov rómskeho etnika.

1.4.2. Vzdelanostná štruktúra rómskeho etnika

Vzdelanostná štruktúra rómskeho obyvateľstva v regióne kopíruje celoslovenské štatistiky. Vzdelanosť je hlavným problémom nielen z hľadiska prístupu na trh práce, ale aj z hľadiska spôsobu života, stravovania, hygieny a páchania trestnej činnosti.

Dominantná časť obyvateľov rómskeho etnika má ukončené len základné vzdelanie. Druhou najpočetnejšou skupinou sú obyvatelia bez vzdelania. Uvedené skupiny sa vyznačujú nulovou kvalifikáciou častokrát bez schopnosti čítať a písať. Z hľadiska pracovného zaradenia sú schopní vykonávať len hrubú manuálnu prácu, väčšinou sezónnu. Mnohí obyvatelia v tejto skupine nedisponujú ani pracovnými návykmi a s tým súvisiacou pravidelnosťou, zodpovednosťou. Z hľadiska času sa situácia ešte zhoršuje a je potrebné prijať prísnejšie opatrenia hlavne z úrovne štátu.

1.4.3. Štruktúra zamestnanosti v obci

V súčasnosti v rozhodujúcej miere ovplyvňujú trh práce v obci malé a stredné podnikateľské subjekty a živnostníci, ktorí sú zameraní na všetky činnosti hospodárstva, či už vo výrobe priemyselnej, poľnohospodárskej, stavebníctve, obchodovaní, v službách. Významným vývojovo novým zdrojom pracovných príležitostí sa predpokladá sektor obchodu a služieb, najmä cestovného ruchu – v súčasnosti nie sú v dostatočnej miere využité prírodné danosti v oblasti Vysokých Tatier, Slovenského Raja a okolí. Bez nových vonkajších impulzov nie je možné očakávať pozitívne zmeny a zvyšovanie zamestnanosti obyvateľov priamo v obci. V obci sú obyvatelia zamestnaní hlavne v malých výrobných rodinných prevádzkach a v službách. Vzhľadom na veľkosť obce je pracovný trh obmedzený, aj keď pomerne dosť rozvinutý.

Štruktúra zamestnancov podľa ekonomických činností v %

Okres Poprad	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	4,1	2,6	2,2	2,3	2,1	2,1
Priemysel spolu	30,5	30,4	27,8	30,9	31,3	32,1
Ťažba a dobývanie	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Priemyselná výroba	27,1	26,6	24,0	27,1	27,4	28,1
Dodávka elektriny, plynu, ...	1,3	1,1	0,8	1,0	1,2	1,1
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadový...	2,1	2,3	2,9	2,6	2,5	2,6
Stavebníctvo	4,4	3,7	5,0	4,5	4,8	5,2
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motor...	9,5	6,4	9,7	11,8	12,9	14,1
Doprava a skladovanie	8,6	7,1	7,8	7,1	5,9	5,9
Ubytovacie a stravovacie služby	3,4	4,1	4,9	4,2	4,0	3,4
Informácie a komunikácia	0,4	0,5	0,9	1,6	0,8	0,6
Finančné a poisťovacie činnosti	2,6	2,5	2,2	2,2	2,2	2,0
Činnosti v oblasti nehnuteľností	1,6	1,3	2,6	0,9	1,5	1,5
Odborné, vedecké a technické činnosti	1,1	0,9	2,3	2,3	2,2	2,5
Administratívne a podporné služby	1,3	1,9	2,1	2,1	1,6	1,6
Verejná správa a obrana; povinné sociálne z...	6,7	9,9	8,9	7,5	7,8	6,5
Vzdelávanie	9,7	10,6	10,7	10,9	9,2	8,9
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	14,3	15,2	10,4	9,3	10,4	10,7

Umenie, zábava a rekreácia	1,4	2,4	2,1	1,9	3,0	2,5
Ostatné činnosti	0,2	0,5	0,4	0,4	0,5	0,4

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2016

V primárnom sektore sú zastúpené podnikateľské subjekty poľnohospodárskej výroby, kde okrem súkromne hospodáriacich roľníkov sa jej venujú poľnohospodárske organizácie. Ich štruktúru rastlinnej výroby tvorí produkcia obilnín, olejní, viacročných krmovín. Pracovné príležitosti v obci sú prevažne v poľnohospodárstve, priemyselnej výrobe, doprave a komerčných službách, ktoré sa po reštrukturalizácii budú rozmáhajúť.

V obci je pomerne silné zastúpenie najmä drobných živnostníkov. Ich existencia na území katastra značne vplýva na finančné možnosti samosprávy, najmä z pohľadu miestnych daní a poplatkov. Taktiež prispievajú ku dobrému menu obce, ich publicite a k zlepšovaniu služieb a podmienok pre život občanov. Všetky podnikateľské subjekty pôsobia na komerčnej báze, žiadny z nich neposkytuje sociálne služby.

Z hľadiska sektorov bolo najviac obyvateľov zamestnaných v sekundárnom a terciárnom sektore. Sekundárny sektor bol zastúpený počtom 455 a terciárnom 542 obyvateľov. Za prácou mimo obce dochádzalo 951 osôb z ekonomicky činného obyvateľstva, čo predstavuje podiel 78,72 %. Hospodáriace domácnosti tvorili skupinu 680 osôb.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo						
	spolu	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	hosp. domácnosti
obec Spišské Bystré	1208	951	138	455	542	680

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

1.5. Nezamestnanosť, príčiny, dôsledky, prognózy

1.5.1. Vývoj nezamestnanosti

Od roku 1989 sa na vývoji zamestnanosti začalo výrazne prejavovať spomalenie dynamiky hospodárskeho rastu. Obnova tvorby pracovných miest a zrýchlenie dynamiky sa prejavilo koncom 90. tých rokov minulého storočia. V súčasnosti pre celú ekonomiku je charakteristická vysoká miera nezamestnanosti a nízka tvorba nových pracovných miest. Svetová hospodárska kríza ovplyvnila nezamestnanosť v celej SR. Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2008 klesajúci trend.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet nezamestnaných v obci. V roku 2015 bolo v obci evidovaných 196 nezamestnaných, toho žien bolo 69. Miera nezamestnanosti v obci dosiahla hodnotu 10,97 %.

Nezamestnaní v obci											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Spišské Bystré	191	115	131	154	193	201	209	212	201	200	196
z toho ženy	86	53	61	68	77	92	87	85	74	77	69
Produktívny vek	1600	1601	1636	1661	1696	1723	1729	1746	1765	1773	1787
Miera nezamestnanosti	11,94	7,18	8,01	9,27	11,38	11,67	12,09	12,14	11,39	11,28	10,97

Zdroj: ŠÚSR, 2016, DataCubes

Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územia, pohlavie a rok v %											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Slovenská republika	11,36	9,40	7,99	8,39	12,66	12,46	13,59	14,44	13,50	12,29	10,63
Prešovský kraj	15,77	13,68	12,05	12,86	18,29	17,75	18,95	20,66	19,35	17,45	15,50
Okres Poprad	11,88	8,55	6,86	7,33	10,84	10,65	12,33	12,62	13,90	11,01	10,07

Muži	11,29	7,59	5,93	6,47	10,66	10,37	12,14	12,64	13,74	10,76	10,02
Ženy	12,57	9,70	8,01	8,42	11,06	11,02	12,55	12,59	14,10	11,31	10,13

Zdroj: ŠÚSR, 2016, DataCubes

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas polovice obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2015 dosiahla úroveň 10,13 %. Najvyššiu úroveň dosiahla v roku 2013 (14,10 %).

1.5.2. Veková štruktúra nezamestnaných

Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35-49 a skupinu 25 až 34 rokov. V tejto skupine podiel narastá. K znižovaniu podielu dochádza aj v prípade skupiny od 15 do 24 rokov, kedy do roku 2015 klesol podiel na 17,1 %.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku											
Okr. Poprad	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Spolu	15-24	19,2	16,6	16,7	17,0	19,3	18,2	17,3	20,1	18,4	17,4
	25-34	24,4	25,6	24,5	25,4	26,4	26,1	26,9	26,2	26,3	25,0
	35-49	35,9	36,9	35,4	34,6	31,8	32,8	32,8	33,0	33,4	34,0
	50 a viac	20,6	20,9	23,4	23,0	22,5	22,9	23,0	20,7	21,9	22,6
Muži	15-24	20,6	17,1	16,7	17,2	19,7	18,8	18,4	21,7	19,5	19,0
	25-34	23,9	25,5	24,2	27,0	28,1	27,3	27,9	27,3	26,8	26,3
	35-49	32,3	33,6	33,0	31,0	28,9	29,9	29,8	29,8	31,0	31,5
	50 a viac	23,3	23,7	26,1	24,8	23,3	24,0	23,9	21,2	22,7	23,1
Ženy	15-24	17,7	16,2	16,7	16,8	18,9	17,5	16,0	18,1	17,2	15,5
	25-34	25,0	25,6	24,8	23,8	24,4	24,5	25,7	25,0	25,6	25,7
	35-49	39,5	39,9	37,7	38,1	35,1	36,3	36,4	36,8	36,3	36,7
	50 a viac	17,8	18,3	20,8	21,2	21,6	21,7	21,9	20,1	20,9	22,1

Zdroj: 20.1.2016, DataCubes, ŠÚ SR,

1.5.3. Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných

Vychádzajúc z ponuky (voľných pracovných miest) VPM na trhu práce regiónu sú najrizikovejšou skupinou občania s nízkym stupňom vzdelania v kombinácii s dlhodobou evidenciou. Záujem nie je ani o vytváranie pracovných príležitostí pre občanov so zdravotným postihnutím, ponuky (voľných pracovných miest) VPM pre túto kategóriu sa v evidencii takmer nevyskytujú (Šed'ová, M., s.23-24, 2010).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti podľa vzdelanostnej štruktúry uchádzačov. Najväčšou skupinou je skupina obyvateľov s úplným stredným vzdelaním a základným vzdelaním.

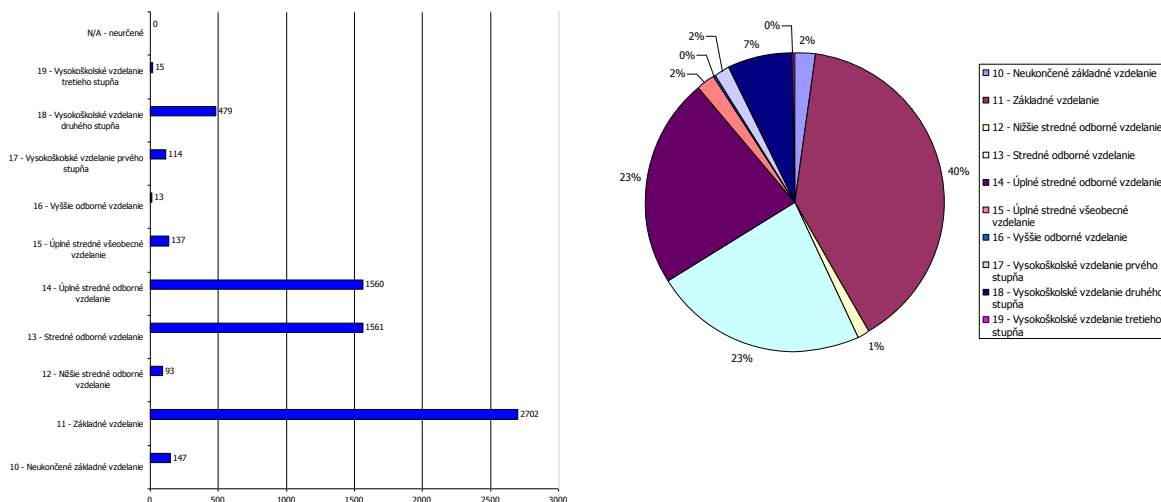
Nezamestnaní podľa vzdelania v %											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Spolu											
Základné a bez vzdelania	43,4	43,4	41,8	35,9	28,7	30,7	24,6	27,3	22,1	25,3	31,0
Nižšie stredné	30,7	31,9	32,5	30,4	30,3	33,8	33,0	30,1	37,8	35,8	29,2
Úplné stredné	23,7	22,4	22,2	28,1	35,1	29,9	32,8	32,4	30,2	28,3	30,9
Vysokoškolské	2,2	2,2	3,5	5,5	5,9	5,7	9,7	10,1	10,1	10,5	9,0
Muži											
Základné a bez vzdelania	47,1	47,3	43,5	42,0	30,7	32,5	24,3	29,9	22,2	25,8	34,2
Nižšie stredné	32,4	31,0	31,2	29,4	32,7	36,8	37,8	34,5	44,9	45,0	32,8
Úplné stredné	18,3	19,7	21,9	24,7	32,0	26,3	30,4	27,3	24,4	22,5	26,1
Vysokoškolské	2,3	2,0	3,3	3,9	4,9	4,6	7,4	8,3	8,4	6,9	7,0
Ženy											

Základné a bez vzdelania	39,0	39,4	40,2	30,7	26,8	28,7	24,9	24,1	21,9	24,9	27,6
Nižšie stredné	28,4	33,2	33,7	31,1	28,3	30,7	26,9	24,8	28,1	23,9	25,5
Úplné stredné	30,4	25,2	22,9	31,1	38,5	33,3	35,9	38,7	37,7	35,9	36,0
Vysokoškolské	1,9	2,5	3,6	7,4	7,0	6,9	12,6	12,4	12,3	15,3	11,2

Zdroj: 20.1.2016, DataCubes, ŠÚ SR,

Obyvatelia so základným vzdelaním sa podieľali na nezamestnanosti 31,0 %.

Štruktúra nezamestnaných v okrese Poprad v roku 2015 – december (vzdelanie)

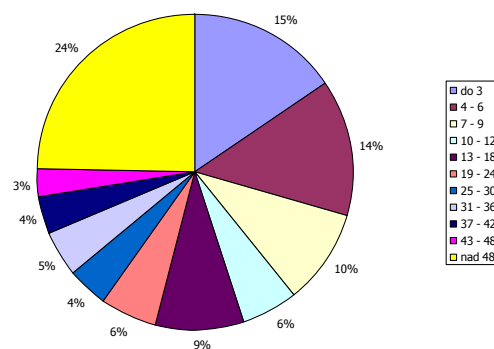
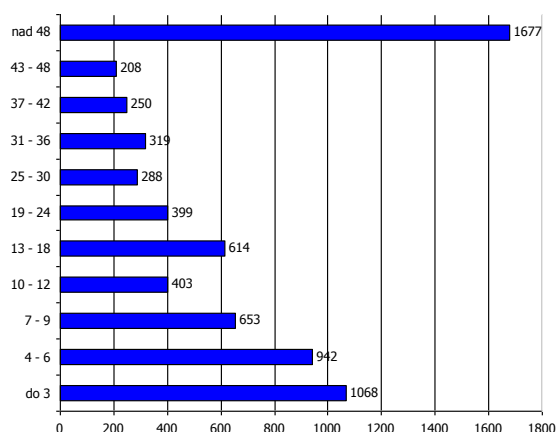
Zdroj: ÚPSVaR, 2016

Pri súčasnej situácii na trhu práce regiónu je problematické vytvoriť pracovné miesta pre túto kategóriu, nakoľko zamestnávatelia zväčša požadujú kvalifikovanejšiu a vzdelanejšiu pracovnú silu. Medzi nižším vzdelaním, chýbajúcou kvalifikáciou a vylúčením z trhu práce je jednoznačná súvislosť, nakoľko vyššia úroveň vzdelania rozširuje možnosti na trhu práce. V tejto kategórii nemožno prehliadnuť rómske etnikum s vysokou nezamestnanosťou, nízkou vzdelanostnou úrovňou (Šed'ová, M., s.30, 2010). Za rizikovú skupinu (uchádzačov o zamestnanie) UoZ najťažšie umiestniteľnú na trhu práce regiónu možno označiť dlhodobo evidovaných (uchádzačov o zamestnanie) UoZ s nízkym stupňom vzdelania, pričom v rámci tejto skupiny sú zvlášť ohrozené ženy so základným resp. neukončeným základným vzdelaním.

1.5.4. Dĺžka evidencie

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Dve najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie do 3 mesiacov a v skupine nad 12 mesiacov. Z nej je najpočetnejšou skupinou skupina nezamestnaných nad 48 mesiacov. Negatívom je zvyšovanie počtu obyvateľov práve dlhodobo nezamestnaných, ktorí strácajú pracovné návyky.

Štruktúra nezamestnaných v okrese Poprad v roku 2015 – december (dĺžka evidencie)

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

1.5.5. Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) ako orgán špecializovanej štátnej správy, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov vykonáva politiku zamestnanosti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce. Obec spolupracuje pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP). Obec spolupracuje s UPSVR Poprad.

1.5.6. Aktivačná činnosť

Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev. Nasledujúca tabuľka prezentuje počty aktivačných príspevkov v okrese k decembru roka.

Aktivačné príspevky												
o. Poprad	A1a	A1b	A1c	A2a	A2b	A2c1	A2c2	A2c3	A3a	A3b	A4	
2011	0	0	3	38	0	323	261	0	80	14	1	
2012	2	0	0	38	0	298	227	3	76	11	0	
2013	1	0	0	37	0	399	185	0	107	18	0	
2014	0	0	-	23	0	285	379	6	-	0	0	
2015	0	0	-	48	14	266	290	0	-	0	0	

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

A1a – pre občana, ktorý je zamestnaný a zvyšuje si kvalifikáciu formou štúdia popri zamestnaní (§12 ods.3 písm.a)

A1b – AP pre občana, ktorý je zamestnaný a zúčastňuje sa na rekvalifikácii (§12 ods.3 písm.b)

A1c – AP pre občana, ktorý je zamestnaný a zúčastňuje sa MOS alebo dobrovoľných prác (§12 ods.3 písm.c)

A2a – AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zvyšuje si kvalifikáciu formou štúdia popri zam (§12 ods.4 písm.a)

A2b – AP pre občana, ktorý je v evid.o uchádzačov o zamestnanie a zúčastňuje sa na rekvalifik. (§12 ods.4 písm.b)

A2c – AP pre občana, ktorý je v evidencii o uchádzačov o zamestnanie a zúčastňuje sa na MOS (§12 ods.4 písm.c)

A3a – AP pre občana, ktorý bol dlhodobo nezamestnaný a zamestnal sa (§12 ods.9)

A3b – AP pre občana, ktorý bol dlhodobo nezamestnaný a začal vykonávať SZČ (§12 ods.10)

A4 – AP pre občana v HN, ak študuje na str. alebo vysokej škole a vypláca sa mu rodičovský príspev. (§12 ods.5)

1.6. Sociálna charakteristika obyvateľstva

1.6.1. ĽZP občania

Za občana s ťažkým zdravotným postihnutím sa považuje občan, ktorého miera funkčnej poruchy je najmenej 40%. Telesne a zdravotne postihnutý jedinec je jedinec s chybou pohybového a oporného ústrojenstva alebo poškodením nervového ústrojenstva, ak sa prejavuje porušenou hybnosťou a jedinec v stave choroby alebo zdravotného oslabenia. Mentálna retardácia je multidimenzionálny fenomén, ktorý postihuje prekrývajúco medicínske, psychologické, pedagogické a sociálne kvality, funkcie správanie sa postihnutého človeka od narodenia po smrť. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu ochranných príspevkov (ZP a iných) od roku 2010 ku koncu roka.

Ochranné príspevky												
o. Poprad	O1	O2	O3	O4	O5	O6	O6a	O6b	O6c	O7	OD1	OT
2011	413	78	1	7	42	974	-	-	-	3	-	-
2012	328	70	3	5	44	989	-	-	-	2	-	-
2013	259	55	1	6	41	0	483	3	33	2	-	-
2014	134	55	1	1	34	0	489	0	24	4	20	27
2015	87	46	0	2	28	0	363	0	6	4	8	29

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

O1 - ochranný príspevok pre fyz. osobu, ktorá dosiahla vek potrebný na nárok na starobný dôchodok (§7 písm. a)

O2 - ochranný príspevok pre fyz. osobu, ktorá je invalidná z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % (§7 písm. b)

O3 - ochranný príspevok pre fyz. osobu, ktorá je osamelým občanom, ktorý sa osobne, celodenne a riadne stará o dieťa do 31 týždňov veku dieťaťa (§7 písm. d)

O4 - ochranný príspevok pre fyz. osobu, ktorá sa osobne, každodenne a riadne stará o dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanú na opatrovanie (§7 písm. e)

O5 - ochranný príspevok pre fyz. osobu, ktorá sa osobne, každodenne a riadne stará o občana s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanú na opatrovanie (§7 písm. ...)

O6, O6a, O6b, O6c - ochranný príspevok pre fyz. osobu, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav, za ktorý sa na účely tohto zákona považuje choroba, úraz alebo ....

O7 - ochranný príspevok pre fyz. osobu, ktorá sa zúčastňuje na resocializačných programoch v resocializačnom stredisku pobytovou formou, v rámci ktorých si ...

OD1 - Ochranný príspevok pre rodičov dieťaťa do 1 roku veku (§11 ods.2 písm.c2)

OT - Ochranný príspevok pre tehotnú ženu (§11 ods.2 písm.c1)

Každé zdravotné postihnutie s trvalými následkami vyžaduje komplexný prístup zameraný nielen na úpravu postihnutých fyziologických funkcií, ale aj na úpravu psychosociálnych funkcií s cieľom integrácie postihnutej osoby do bežných spoločenských štruktúr. Model komplexnej rehabilitačnej starostlivosti vyžaduje skúsených odborníkov v rehabilitačnej medicíne - lekárov, fyzioterapeutov, rehabilitačných pracovníkov, psychológov, logopédov, ale aj sociálnych pracovníkov, orientovaných v problematike dlhodobej sociálno - rehabilitačnej starostlivosti (<http://www.nrozp.sk/index.php/soc-rehabilitacia>, 10.7.2011).

Úloha Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny

V tejto súvislosti Oddelenia posudkových činností úradov práce, sociálnych vecí a rodiny a v druhom stupni Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny posudzujú občana na účely: peňažných príspevkov na kompenzáciu, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a parkovacieho preukazu. Posudková činnosť zahŕňa lekársku posudkovú činnosť a sociálnu posudkovú činnosť (http://www.upsvar.sk/socialne-veci-a-rodina/tazko-zdravotne-postihnuty/posudkova-cinnost/oblasti-posudkovej-cinnosti.html?page_id=1216, 10.1.2012).

1.6.2. Opatrovaní

Opatrovaní sú občania odkázaní na opatrovateľskú službu. Opatrovateľská služba je určená občanom, ktorí sú podľa posudku príslušného orgánu odkázaní na pomoc druhej osoby pri zabezpečení životných úkonov, ak týmto občanom nemôže pomoc zabezpečiť rodina. Obec Spišské Bystré poskytuje občanom opatrovateľskú službu podľa zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov, opatrovateľskú službu občanom obce. Je to terénna forma sociálnej služby v prirodzenom domácom prostredí občana, ktorý je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby.

Opatrovateľská služba sa poskytuje občanovi s trvalým pobytom v Spišskom Bystrom, v jeho domácnosti.

Sociálna služba sa poskytuje formou úkonov, ktoré opatrovateľky vykonávajú v domácnosti občana. Sú to úkony ako napr.

- sebaobslužné úkony – bežné úkony osobnej hygieny, kúpeľ,
- starostlivosť o domácnosť – nákup, jednoduché úkony spojené so starostlivosťou o domácnosť,
- príprava jedla, donáška obeda do domu,
- bežné upratovanie v domácnosti,
- starostlivosť o bielizeň,
- donáška uhlia, dreva,
- sprievod na lekárske vyšetrenie, vybavenie úradných záležitostí,
- dohľad.

Prijímateľ sociálnej služby (občan) platí úhradu za poskytnutú sociálnu službu podľa príjmu a majetku. Výška úhrady za opatrovateľskú službu, poskytnutú občanovi v jednotlivých mesiacoch sa počíta na základe skutočne poskytnutých úkonov.

Súčasťou opatrovateľskej služby nie je zdravotnícka starostlivosť v zmysle z. č. 355 / 2007 Z. z. Zákon o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 140/2008 Z. z., 461/2008 Z. z., 540/2008 Z. z., 170/2009 Z. z., 67/2010 Z. z., 131/2010 Z. z., 132/2010 Z. z., 136/2010 Z. z., 172/2011 Z. z., 470/2011 Z. z., 306/2012 Z. z., 74/2013 Z. z., 153/2013 Z. z., 204/2014 Z. z.). Zdravotnícke úkony môžu poskytovať len štátne a neštátne zdravotnícke zariadenia.

1.6.3. Osoby vyžadujúce azylové ubytovanie

V súčasnosti obec nemá azylové ubytovanie. Osoby vyžadujúce azylové ubytovanie predstavujú špecifickú skupinu, ktorá je postihnutá rôznymi životnými situáciami v súvislosti s trestnou činnosťou, domácim násilím, alkoholizmom, prípadne drogovou závislosťou. Týka sa teda prepustencov z výkonu trestu, bezdomovcov, osoby závislé na drogách a alkohole, týrané osoby, osamelí rodičia s deťmi bez prístrešia, atď..

V obci môžu vyžadovať azylové ubytovanie hlavne osoby, ktoré sú vystavené domácemu násiliu v súvislosti s alkoholizmom, prípadne drogovou závislosťou.

1.6.4. Poberatelia dávok v hmotnej núdzi (DHN)

Hmotná núdza je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s ním spoločne posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu poberateľov dávok v okrese Poprad (k decembru roka).

Počet poberateľov vybraných sociálnych dávok podľa regiónov						
o. Poprad	PHN a PkD	PHN - UoZ	PnD	RP	PPnaK	PPnaO
2011	3 303	-	13 484	2 844	3 271	961
2012	3 318	2 744	13 237	2 741	3 399	968
2013	3 264	2 748	12 962	2 819	3 457	989
2014	2 503	2 100	12 810	2 721	3 493	992
2015	2 043	1 737	12 535	2 672	3 468	986

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

PHN a PkD - pomoc v hmotnej núdzi a príspevky k dávke

PHN - UoZ - pomoc v hmotnej núdzi - dávka a príspevky pre uchádzačov o zamestnanie

PPnaK - peňažné príspevky na kompenzáciu pre ťažko zdravotne postihnutých občanov

PnD - prídavok na dieťa

RP - rodičovský príspevok

PPnaO - peňažné príspevky na opatrovanie

Celková výška vyplatených dávok je prezentovaná v nasledujúcej tabuľke.

Čerpanie FP v eurách (december)						
o. Poprad	PHN a PkD	PHN - UoZ	PnD	RP	PPnaK	PPnaO
2011	402 700	-	523 002	556 259	224 424	129 950
2012	425 008	395 517	525 498	534 721	270 037	136 206
2013	401 590	374 382	527 650	563 854	259 864	137 897
2014	328 714	301 677	529 553	554 224	255 123	135 283
2015	283 573	257 514	519 167	544 067	250 493	132 043

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

PHN a PkD - pomoc v hmotnej núdzi a príspevky k dávke

PHN - UoZ - pomoc v hmotnej núdzi - dávka a príspevky pre uchádzačov o zamestnanie

PPnaK - peňažné príspevky na kompenzáciu pre ťažko zdravotne postihnutých občanov

PnD - prídavok na dieťa

RP - rodičovský príspevok

PPnaO - peňažné príspevky na opatrovanie

V obci Spišské Bystré významná skupina poberateľov dávok v hmotnej núdzi spadá do sociálne ohrozenej skupiny. V dôsledku slabých pracovných návykov si táto skupina vyžaduje osobitný prístup založený na väčšom motivovaní.

1.6.5. Rodinné prídavky – osobitný príjemca

Obec Spišské Bystré je osobitným príjemcom rodinných prídavkov na deti, ktoré zanedbávajú povinnú školskú dochádzku v zmysle § 12, ods.2 zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších zmien a doplnkov. Na základe zoznamu poberateľov prídavku na dieťa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) zasiela mestu mesačne zoznam poberateľov prídavku na dieťa, ktorým deti zanedbávajú povinnú školskú dochádzku a obec vypláca prídavky na jedno dieťa v sume 23,52 € mesačne (od 1.januára 2014). Obec Spišské Bystré zriadilo osobitný účet rodinných prídavkov v banke, kde úrad zasiela rodinné prídavky. Obec Spišské Bystré pravidelne mesačne zasiela úradu správu o spôsobe použitia prídavkov. Zákon č. 600/2003 Z. z. prídavku na dieťa a príspevku k prídavku na dieťa v § 18 ods. 1, ustanovuje, aby v prípade, ak rodič dieťaťa, resp. osoba, ktorej je dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti nevyužíva prídavok na dieťa a príspevok k prídavku na dieťa na výchovu a výživu dieťaťa, okresný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny zastavil výplatu a poukazoval tieto dávky ďalšej oprávnenej osobe alebo obci. Zákonom č. 658/2002 Z. z. sa doplnil dôvod na zastavenie výplaty prídavku na dieťa oprávnenej osobe aj v prípade, ak dieťa zanedbáva plnenie povinnej školskej dochádzky a presunula sa účinnosť tohto paragrafu už od 1. januára 2003. Neprítomnosť žiaka v škole ospravedlňuje jeho zákonný zástupca, ale najviac 5 dní po sebe nasledujúcich dní. Ak neprítomnosť žiaka v škole trvá viac ako 5 dní po sebe nasledujúcich dní, vyžaduje si vždy lekárske potvrdenie o chorobe žiaka alebo iný úradný doklad potvrdzujúci odôvodnenosť žiakovej neprítomnosti. Pod zanedbávaním povinnej školskej dochádzky na účely zastavenia prídavku na dieťa rodičovi sa rozumie stav, keď dieťa má neospravedlnenú neúčasť na vyučovaní v kalendárnom mesiaci viac ako 15 vyučovacích hodín. Škola oznámi zanedbávanie povinnej školskej dochádzky dieťaťa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny – pracovisko Spišské Bystré, v ktorom má rodič dieťaťa trvalý pobyt. Toto oznámenie škola zašle do troch pracovných dní po skončení kalendárneho mesiaca. Kópiu tohto oznámenia zašle škola aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR), odboru sociálnych vecí podľa miesta trvalého pobytu rodiča. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) vydá rozhodnutie o zastavení.

1.7. Analýza verejných sociálnych služieb

1.7.1. Sociálne služby

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z. vymedzuje paletu poskytovaných sociálnych služieb obyvateľom obce Spišské Bystré.

Obec v rámci originálnych samosprávnych kompetencií poskytuje opatrovateľskú službu obyvateľom obce. Obec zabezpečuje dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom), plní funkciu osobitného príjemcu sociálnych dávok a pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....). Nasledujúca tabuľka prezentuje kapacitu a dostupnosť sociálnych služieb v okrese Poprad.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie											
Okres Poprad	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet zariadení	13	12	13	12	12	17	16	18	20	20	23
Počet miest k 31.12. spolu	553	490	579	550	579	684	662	665	676	699	821
P.m. v. DD	109	117	131	137	173	0	0	0	0	0	0
P.m. v penziónoch	52	46	39	34	29	0	0	0	0	0	0
P.m. v DSS pre postih. dosp.	189	190	204	204	207	285	309	268	271	310	348
P.m. v detských domovoch	60	0	60	51	51	51	51	51	51	63	63
P.m. v zariad. pre seniorov	0	0	0	0	0	220	195	189	196	202	274

Zdroj: 20.4.2016, DataCubes, ŠÚ SR,

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebujú, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevládajúcej existujúcej pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitného plánu a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane 13 jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálnou technickou vybavenosťou, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

Prognóza cieľovej skupiny

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
60-64	137	143	149	155	160	166	172	178	183	189	195
65-69	90	92	93	95	97	98	100	101	103	105	106
70-74	61	60	58	57	56	55	54	52	51	50	49
75-79	59	59	58	58	57	57	56	56	56	55	55
80-84	51	53	54	56	58	60	62	63	65	67	69
85-89	23	24	25	26	26	27	28	29	30	31	32
90-94	7	7	8	8	8	8	9	9	9	10	10
95-99	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100+	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2

1.7.2. Posudková činnosť

Posudková činnosť na účely poskytovania sociálnej služby je lekárska posudková činnosť a sociálna posudková činnosť. Posudkovou činnosťou sa zisťuje odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným

postihnutím) alebo fyzickej osoby s nepriaznivým zdravotným stavom na sociálnu službu v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a na opatrovateľskú službu.

Lekárska posudková činnosť

Lekárska posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby je hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby a zmien zdravotného stavu fyzickej osoby, ktoré vykonáva lekár na základe zmluvy s obcou alebo vyšším územným celkom (ďalej len „posudzujúci lekár“). Posudzujúci lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje so sociálnym pracovníkom obce.

Sociálna posudková činnosť

Sociálna posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu je posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby, rodinného prostredia fyzickej osoby a prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby do spoločnosti. Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je sociálny posudok, ktorý obsahuje znevýhodnenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom v oblasti sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť.

1.7.3. Služby vzdelávania

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území. V obci sa nachádza základná škola s materskou školou.

Materská škola

Materská škola je súčasťou Základnej školy s materskou školou Spišské Bystré v okrese Poprad. Poskytuje celodennú výchovnú starostlivosť deťom od 2.5 do 6 rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. V tomto školskom roku 2015/2016 máme 4 triedy a deti sú rozdelené podľa veku. Materskú školu navštevuje 70 detí a situovaná je na samostatnom poschodí budovy s vlastným vchodom. Súčasťou ZŠ s MŠ je aj školský dvor s vysadenými okrasnými a ovocnými stromami, športovým areálom i s detským ihriskom s preliezačkami a pieskoviskom. Poloha materskej školy ako aj prostredie v ktorom sa nachádza ponúka bezprostredný kontakt s prírodou a možnosť využívať blízke prírodného prostredie na enviromentálne a pohybové aktivity ako turistika, kĺzanie, lyžovanie i plávanie. Bezprostredné spojenie so základnou školou nám dáva výhodu využívať telocvičňu a športový areál pre pohybové aktivity s deťmi a aj rodičmi. Mesačný príspevok na čiastočnú úhradu nákladov spojených s činnosťou školy podľa VZN obce Spišské Bystré je 8 € (pre deti od 3 rokov) a 10 € (pre mladšie deti ako 3 roky) mesačne a vyberá ho zástupkyňa školy do 10. dňa v mesiaci. Materská škola je rozdelená do 4 tried, v ktorých vyučuje 7 učiteľiek. V roku 2015 bolo evidovaných v materskej škole 69 detí (10.6.2016, <http://zssmsspiskebystre.edupage.org/text12/?>).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj ukazovateľov materskej školy od roku 2005.

Materská škola	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
MŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MŠ spolu - deti	74	76	68	68	66	59	60	67	75	74	69
MŠ - štátne - triedy	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4
MŠ - štátne - učiteľia	5	5	6	6	6	6	6	6	7	7	7

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, DataCubes,

Základné školstvo

Areál školy, kde prebieha vyučovanie tvorí hlavná budova: 13 tried, odborná učebňa fyziky, prírodopisu, jazyková a počítačová učebňa, prístavba: školská jedáleň, cvičná kuchynka, priestory materskej školy, 7 tried, multimediálna učebňa, trieda pre školský klub, telocvičňa: veľká telocvičňa, malá telocvičňa, posilňovňa, sauna, dielne: 2 učebne – kovospracujúca a drevoobrábacia učebňa. Ku

škole patrí i rozsiahly pozemok, v ktorom je záhrada, ovocný sad i školský dvor s novým viacúčelovým ihriskom s umelým povrchom, asfaltové basketbalové ihrisko. V súčasnosti je v škole viac ako 275 žiakov v 17 triedach. V škola je zamestnaných 22 učiteľov.

Základná škola											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ZŠ - (1.-9. roč.) spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ZŠ - spolu - žiaci	304	303	306	308	295	298	303	285	280	278	275
ZŠ - triedy	14	14	15	17	17	16	18	17	16	17	17
ZŠ - učitelia	20	19	20	22	22	22	24	22	21	22	22

Zdroj: ŠÚ SR, 2016, DataCubes,

V školskom 2014/2015 navštevovalo školu 83 žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, z toho na prvom stupni 35, na druhom stupni 48 žiakov. Na prvom stupni boli otvorené – 1 špeciálna trieda – 4.C a nultý ročník, ktoré navštevovalo spolu 17 žiakov. Na II. stupni boli 2 špeciálne triedy – 6. C, ktorú navštevovalo 10 žiakov a 8.C, ktorú navštevovalo 12 žiakov. Vyučovanie v špeciálnych triedach prebiehalo podľa ISCED 1 pre žiakov s mentálnym postihnutím variant A. Vo vyučovacom procese sa učitelia riadili pokynmi a závermi z psychologického vyšetrenia a vyšetrenia špeciálneho pedagóga. Žiaci s poruchami učenia v klasických triedach mali na základe psychologického a špeciálno - pedag. vyšetrenia vypracované individuálne vzdelávacie programy (IVVP). Pri práci s integrovanými žiakmi v triedach pomáhala učiteľom pedagogická asistentka. Škola bola zapojená do projektu „Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzií marginalizovaných rómskych komunit“. Cieľom je celodenný výchovný systém pre žiakov z marinalizovaných rómskych komunit, v rámci ktorého sme prijali 2 pedagogické asistentky. Náplňou práce pedagogických asistentiek bolo pomáhať učiteľom na vyučovacích hodinách a záujmových útvaroch, pracovať hlavne s deťmi z týchto komunit. Úlohou pedagogických asistentiek bola aj spolupráca a komunikácia s rodičmi týchto detí – najmä z osady Pod lesom a spolupráca s detským lekárom (SVČ, 2015, s.31).

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet stravníkov a kapacitu stravovacieho zariadenia. Kapacita zariadenia bolo 90 miest pri stoloch, ktoré využívalo 251 stravníkov.

Školské jedálne											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
školské jedálne	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
miesta pri stoloch	90	90	90	90	90	90	90	90	90	90	90
stravníci	149	213	209	215	232	260	257	241	247	254	251

Zdroj: ŠÚ SR, 2016, DataCubes,

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrvať na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

Prognóza cieľovej skupiny

Predpokladaný počet obyvateľov vo veku 0 - 14											
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
0	39	40	42	43	45	47	49	50	52	54	55
1-4	112	113	114	115	116	116	117	118	119	120	121
5-9	146	148	150	151	153	155	156	158	160	162	163
10-14	156	152	149	147	144	141	138	135	132	129	126

1.7.4. Zdravotnícke služby

V obci sa nachádza zdravotné stredisko. V stredisku sa nachádza ordinácia praktického lekára pre dospelých, ordinácia pre deti a dorast, stomatologická ambulancia a ambulancia lekára špecialistu. V obci sa nachádza lekáreň. Vyššiu zdravotnícku starostlivosť poskytujú zariadenia v Poprade, prípadne v krajskom meste Prešov.

Zdravotnícke služby	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Lekárne	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
SAPL pre dospelých	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1
SAPL pre deti a dorast	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
SAPL stomatológa	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
SAL špecialistu	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	1

Zdroj: ŠÚ SR, 2016, DataCubes,

Prognóza cieľovej skupiny

Predpokladá sa vyšší dopyt po zdravotníckych službách, nakoľko spotrebiteľmi zdravotníckych služieb sú hlavne deti nižších vekových skupín a prestárli obyvatelia.

Predpokladaný počet obyvateľov vo veku 0 – 14 a 60 – 100+	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
0	39	40	42	43	45	47	49	50	52	54	55
1-4	112	113	114	115	116	116	117	118	119	120	121
60-64	137	143	149	155	160	166	172	178	183	189	195
65-69	90	92	93	95	97	98	100	101	103	105	106
70-74	61	60	58	57	56	55	54	52	51	50	49
75-79	59	59	58	58	57	57	56	56	56	55	55
80-84	51	53	54	56	58	60	62	63	65	67	69
85-89	23	24	25	26	26	27	28	29	30	31	32
90-94	7	7	8	8	8	8	9	9	9	10	10
95-99	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100+	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2

1.7.5. Voľno - časové aktivity

Šport

V obci je vybudovaný futbalový areál v severnej časti obce na Slnčnej ulici. Ďalšie športové ihriská sú vybované v rámci športového areálu základnej školy. V obci je činných viacero športových organizácií ako Hasičský šport DHZ, Klub slovenských turistov a TJ Družstevník. Komerčnú ponuku v oblasti športu dopĺňa lyžiarske stredisko Kubašok. Skicentrum KUBAŠOK Spišské Bystré sa nachádza 8 km od mesta Poprad a 18 km od mesta Vysoké Tatry pod úpatím vrchu Kráľova hoľa. Jeho geografická poloha ho predurčuje k dlhej zime a záruke veľmi kvalitného snehu. Svahy sú denne upravované snežným vozidlom a svojou kvalitou a umelým zasnežovaním uspokojia začiatočníkov, ale aj náročnejších lyžiarov. Pre jeho cenovú dostupnosť je stredisko vhodné pre školy a rodiny s deťmi. V horskom prostredí sa dajú absolvovať rôzne túry na bežkách, konských povozoch, alebo pešie túry. Taktiež je možné navštíviť Aquapark AQUACITY Poprad, vodný park. V stredisku sa nachádza 5 vlekov, snowtubing, požičovňa lyží a výstroje, ski-servis, zdravotná služba, lyžiarska škola (10.6.2016, <http://www.kubasok.sk/>).

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyšci a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávia voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov/>). Nasledujúca tabuľka prezentuje

vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich				
	ženy		muži	priemer
15-24	52		45	49
25-39	36		43	40
40-54	39		39	39
55-69	38		36	37
70+	18		48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilnejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné sa zamerať hlavne na potreby vekovej skupiny 30 – 44 rokov, ktorá tvorí pomerne početnú skupinu obyvateľov s dobrou prognózou.

Predpokladaný počet obyvateľov vo veku 15 – 44											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
15-19	164	159	154	149	144	139	134	129	124	119	114
20-24	200	197	194	192	189	186	183	181	178	175	172
25-29	241	246	252	258	264	270	276	281	287	293	299
30-34	204	208	211	214	217	220	223	227	230	233	236
35-39	192	196	200	204	208	212	216	220	225	229	233
40-44	147	145	143	141	139	137	135	133	131	129	127

Kultúra

V obci sa zachovali tradície a kultúrny život prekvitá aj vďaka práci miestnych učiteľov. Aktívnych je niekoľko spolkov a organizácií, významný podiel pri ich podpore zohrával kultúrny dom a kino. Bohatú históriu má aj hasičský zbor, využívajúci modernú požiarnu zbrojnicu, v ktorej je uložená aj historická hasičská technika. Ľudová kultúra v podobe zvykov a obyčajov sa zachováva, čo ovplyvňuje aj spoločenský život, živé zostávajú aj remeselná zručnosť, ľudový odev, nárečie a celá oblasť ústnej slovesnosti a hudby (10.6.2016, https://sk.wikipedia.org/wiki/Spi%C5%A1sk%C3%A9_Bystr%C3%A9).

Kultúrne podujatia obce a jej obyvateľov sa realizujú v miestnom kultúrnom dome. Návštevnosť zariadenia kultúry závisí od viacerých faktorov. Z hľadiska kvality priestoru a prevádzkových podmienok sa predpokladá budúca potreba riešenia ďalšej modernizácie najmä technického vybavenia na kvalitatívne vyššej úrovni, pretože objekt kultúrneho domu je v súčasnosti v nevyhovujúcom technickom stave. V návrhu riešenia sa počíta s možnosťami zriadenia klubových foriem využitím kultúrneho zariadenia, s možnosťou využitia ako viacúčelového zariadenia pre kultúrne, zábavné a športové účely. V obci sa organizujú aj kultúrne podujatia.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet používateľov a knižných jednotiek v obecnej knižnici.

Obecná knižnica											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
knižnice	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
knižné jednotky	5 593	5 680	3 355	3 418	3 590	3 719	3 927	4 061	4 174	4 302	4416
používatelia	204	178	158	112	122	105	107	103	114	105	95

Zdroj: ŠÚ SR, 2016, DataCubes,

Kultúrne spolky

V obci je viacero neziskových organizácií, ktoré sa zaoberajú kultúrnou činnosťou: Rímskokatolícky farský úrad, Dobrovoľný hasičský zbor, Klub dôchodcov – v klube dôchodcov sa utvárajú podmienky na záujmovú činnosť, kultúrnu činnosť, na udržiavanie fyzickej aktivity, psychickej aktivity občanov, ktorí sú poberateľmi starobného dôchodku alebo občanov s nepriaznivým zdravotným stavom. Klub sa

stretáva na následných akciách: fašiangové posedenie, guľáš v prírode, kubašský jarmok, súťaž guľášová sobota v Kubašku, silvestrovské posedenie pri vianočnej kapustnici. Okrem toho na rôzne stretnutia pripravujú členovia klubu kultúrny program (10.6.2016, <http://kdspsiskebystre.webnode.cz/o-nas/>). Dalším spolkom je Klub vojenskej histórie a Slovenský zväz protifašistických bojovníkov.

Historické pamiatky

V obci sa nachádzajú nasledujúce kultúrno-historické pamiatky: Kaplnky - Božieho milosrdenstva s relikviou sv. Faustíny z roku 1996, Panny Márie na ul. SNP, postavená v 19. stor., Sv. Barbory pri ceste k Hranovnici, postavená v 19. stor., Sv. Jána Nepomuckého pri kostole, postavená v 19. stor., Sv. Jozefa z 19. stor., Sv. Kríža pri ceste smerom na Kravany. Ďalej sú to kríže pri ceste do Hranovnice, pri ceste ku Kravanom a pri ceste na Visovej (10.6.2016, https://sk.wikipedia.org/wiki/Spi%C5%A1sk%C3%A9_Bystr%C3%A9).

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka teser 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobu vyrovnaný záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobu stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobu zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejmé vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
  - rozšíriť systém permanentiek
  - rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
  - uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
  - last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
  - zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné smerovať ponuku kultúrnych statkov hlavne na externých užívateľov. Predpokladá sa pokles v oboch skupinách najväčších užívateľov.

Predpokladaný počet obyvateľov vo veku 15 – 44											
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
20-24	200	197	194	192	189	186	183	181	178	175	172
25-29	241	246	252	258	264	270	276	281	287	293	299

45-49	150	147	146	144	142	140	138	136	134	132	130
50-54	179	180	183	185	187	190	192	194	196	198	201
55-59	188	197	205	213	221	230	238	246	255	263	271

1.7.6. Bezpečnosť a aktivity prevencie

Kriminalita v obci je primárne podmienená zlou ekonomickou a sociálnou situáciou niektorých vybraných skupín obyvateľstva. Práve z uvedeného dôvodu najvyššie % trestnej činnosti pripadá na všeobecné trestné činy. Drobné trestné činy (presahujúce hranicu minimálnej mzdy) sú spojené hlavne s vlámaniami do obydlií, poškodzovanie cudzej veci a inými aktivitami.

Medzi všeobecné trestné činy patrí majetková, násilná, mravnostná a tzv. ostatná kriminalita, ktorú reprezentujú trestné činy ako výtržníctvo, ale aj marenie výkonu úradného rozhodnutia.

Pod pojmom zostávajúce trestné činy rozumieme napríklad zanedbanie povinnej výživy, ublíženie na zdraví z nedbanlivosti, dopravné nehody, týranie zvierat a pod (<http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index.htm>, 20.7.2015).

Obecná polícia

Legislatívne postavenie obecnej polície vychádza zo zákona SNR č. 564/1991Zb o obecnej polícii v znení neskorších predpisov, ktorý charakterizuje obecnú políciu ako poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní obecných vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v obci a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení obce, z uznesení obecného zastupiteľstva a z rozhodnutí starostu obce. V súčasnosti obec nemá zriadenú obecnú políciu.

Štátna polícia

Policačný zbor Slovenskej republiky spolupôsobí pri ochrane základných práv a slobôd, najmä pri ochrane života, zdravia, osobnej slobody, bezpečnosti osôb a pri ochrane majetku, odhaľuje trestné činy a zisťuje ich páchatel'ov, spolupôsobí pri odhaľovaní daňových únikov, nezákonných finančných operácií a legalizácie príjmov z trestnej činnosti, vykonáva vyšetrovanie o trestných činoch a skrátene vyšetrovanie o trestných činoch. Obec spadá pod OO PZ Hranovnica, Sládkovičova, 059 16 Hranovnica, ktoré má v pôsobnosti nasledujúce samosprávy: obce Hranovnica, Kravany, Spišské Bystré, Spišský Štiavnik, Vernár, Vikartovce, Vydrník.

Monitorovacie a kamerové systémy

V obci v súčasnosti sú inštalované kamerové systémy. Sú nainštalované na problematických miestach a verejných priestranstvách, ktoré sú najviac exponované.

1.8. Bývanie

1.8.1. Bytový fond a jeho štruktúra

Obec má charakter plošného sídla uličného charakteru, v zásade s pravouhlým systémom ulíc. Priestorové pôsobenie obce je kompaktné, organicky zasadené do krajinného prostredia. V roku 2011 bolo v obci evidovaných 633 domov.

Obývané byty a domy (2011)			
	byty		
	spolu	v rodinnom dome	domy
obec Spišské Bystré	633	597	570
Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011			

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet neobývaných bytov podľa dôvodu neobývanosti. Najviac bytov bolo trvalo neobývaných z iných dôvodov (37 bytov). Z dôvodu rekreácie to bol 1 byt.

Neobývané byty podľa dôvodu neobývanosti (2011)

zmena vlastníctva	rekreácia	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	s nezistenou obývanosťou
2	1	2	37	3

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska vlastníctva boli najpočetnejšou skupinou byty v osobnom vlastníctve v rodinných domoch (523). Iná forma vlastníctva bola zastúpená 24 bytmi. V bytovom dome je evidovaných 64 bytov v osobnom vlastníctve.

Byty podľa formy vlastníctva (2011)

vlastné v obyt. domoch	byty vo vlast. v rodin. domoch	obecné byty	družstevné byty	iné
64	523	1	3	24

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vel'kostná kategorizácia bytov

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytov podľa podlahovej plochy. Najviac bytov v obci Spišské Bystré disponuje plochou od 81 do 120 m². Pomerne početne sú zastúpené aj byty s plochou viac ako 120 m² v počte 152.

Byty podľa celkovej podlahovej plochy

Byty spolu	- 40 m ²	40 - 80 m ²	81 - 120 m ²	120+ m ²
RD	37	129	277	152
BD	0	11	15	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska počtu obytných miestností sú v obci najviac zastúpené byty s 3 a 5+ obytnými miestnosťami. Treťou najväčšou skupinou sú 4 izbové byty. Byty so 5+ obytnými miestnosťami sú zastúpené v počte 222.

Byty podľa počtu obytných miestností

1	2	3	4	5+
37	79	177	114	222

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Až 529 bytov RD a 23 BD v roku 2011 bolo napojených na spoločný zdroj pitnej vody. Vlastný zdroj pitnej vody malo 14 domácností. Bez vodovodu bolo 31 bytov.

Byty podľa zásobovania vodou RD

v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu
529	13	1	31

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Byty podľa zásobovania vodou BD

v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu
23	1	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Ďalšiu vybavenosť bytov/domácností, prezentuje nasledujúca tabuľka. Celkovo bolo v roku 2011 pripojených do siete internet 311 bytov RD a 17 BD, a pevnou linkou disponovalo 288 bytov. Mobilným telefónom bolo vybavených 461+24 domácností.

Vybavenosť bytov a domácností v obci RD

podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia	
mobilný telefón	PC/notebook	osobné auto	na pevnú tel. linku	na internet
461	313	300	277	311

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vybavenosť bytov a domácností v obci BD

podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia		
mobilný telefón	PC/notebook	osobné auto	na pevnú tel. linku	na internet	
24	19	17	11	17	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Najviac bytov v obci Spišské Bystré je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom ústredného lokálneho kúrenia (396). Tento typ vykurovania je využívaný pri rodinných domoch. Iný typ vykurovania využíva cca. 144 bytov.

Obývané byty podľa typu kúrenia

ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia	
8	396	144	31	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V súvislosti s využívaným zdrojom energie je najväčší počet bytov zastúpených plynom – 476 a pevným palivom – 82 bytov. Elektrickú energiu na vykurovanie využívalo 12 bytov.

Obývané byty podľa zdrojov energie

plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny
476	12	0	82	5	32

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

1.8.2. Sociálny bytový fond a nájomné bývanie

V súčasnosti sa v obci špeciálny bytový fond pre ohrozené skupiny obyvateľov nenachádza. Nájomný (štandardný) bytový fond obce pozostáva z 1 obecného bytu. V blízkej budúcnosti plánuje obec ďalšie investičné aktivity, ktoré by mali rozšíriť ponuku nájomných bytov.

1.8.3. Bývanie marginalizovaných skupín

V obci nie sú zastúpené marginalizované skupiny vo významnej miere. Vo všeobecnosti bývanie marginalizovaného obyvateľstva možno rozdeliť do 3 kategórií. Štandardné bývanie znamená bývanie v bytoch, v murovaných, alebo aj v dobre vybavených drevených domoch. Bývanie nižšieho štandardu znamená bývanie v bytoch alebo domoch, ktoré majú závady ovplyvňujúce celú budovu, alebo jej časť, napr. nedostatok základných služieb ako voda, elektrina, osvetlenie a pod., budova je preplnená. Sem patrí aj bývanie v unimobunkách (v obci sa toho času nenachádza). Na úrovni chatrče je aj bývanie v nebytových priestoroch ako pivnica, kočíkareň, stan a pod. Pod izolovanou obcou alebo jej časťou rozumieme, keď je toto miesto oddelené od zvyšku obce umelou alebo prirodzenou bariérou, prípadne je na okraji obce (napr. samostatná ulica, kde žijú len marginalizovaní obyvatelia) alebo je v obecnej koncentrácii (viacero obydľí uprostred majoritnej časti obce – staré opustené budovy v centre obce). Dobré zdravotné podmienky predpokladajú prístup k vodovodu v domácnosti (alebo k vlastnej studni s pitnou vodou), ku kanalizácii/ žumpke, pravidelnému odvozu odpadu, prípadne prítomnosť

hygienického centra. Čo sa však týka samotného bytového fondu obývaného marginalizovanými skupinami (počtu domácností), ten je z väčšej časti tvorený štandardnými bytovými jednotkami. Subštandardné (nedosahujúce štandard) obydliá sú budované v malej miere. Chatrče sa v obci nenachádzajú. V obci Spišské Bystré sú nevyhovujúce domy zaradené do subštandardných podmienok (Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18).

1.9. Definovanie zainteresovaných skupín

1.9.1 Zadávatelia

---

sociálnych služieb sú tí, ktorým zákon ukladá zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov obce, ktoré spravujú. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov ukladá obciam a mestám povinnosť vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb. Podľa Šiestej časti - Komunitný rozvoj a komunitný plán v oblasti poskytovania sociálnych služieb - § 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia - obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Poslanci obce ako volení reprezentanti občanov majú povinnosť rozhodovať, obecný úrad má vykonať, o čom poslanci rozhodli. Je veľmi dôležité, aby obec uznesením zastupiteľstva deklarovalo svoju vôľu plánovať a rozvíjať sociálne služby. Takéto politické rozhodnutie, prijaté na začiatku celého procesu, potvrdzuje legitimitu komunitného plánovania a je zárukou pre zapojenie ďalších účastníkov.

Obec ako účastník komunitného plánovania

A) Na základe vlastnej alebo cudzej iniciatívy poslanci rozhodnú:

- o potrebe uskutočniť komunitné plánovanie,
- o tom, kto ho má zabezpečovať (obecný úrad alebo iná poverená organizácia),
- o tom, kto bude poslancov v procese komunitného plánovania zastupovať (menovite),
- o finančnom zabezpečení komunitného plánovania,
- o termíne, v ktorom má byť komunitný plán predložený zastupiteľstvu na schválenie.

B) Poverení pracovníci obecného úradu zabezpečujú:

- pozvanie pre poskytovateľov a prijímateľov služieb, aby sa zapojili do procesu komunitného plánovania,
- priestory pre rokovanie,
- potrebné štatistické údaje a analýzy údajov, najmä o obyvateľoch obce,
- vykonanie prieskumov a analýz potrieb,
- spracovanie priebežných správ a záverov,
- vypracovanie komunitného plánu rozvoja sociálnych služieb.

C) Od začiatku obec Spišské Bystré zverejňovalo zrozumiteľnou a dostupnou formou všetky podstatné informácie o procese a výsledkoch komunitného plánovania.

D) Priebežne rešpektuje pri svojom rozhodovaní o sociálnych službách ciele a priority stanovené v komunitnom pláne.

E) Stanovuje jasné pravidlá financovania sociálnych služieb, ktoré zodpovedajú prioritám komunitného plánovania.

Zúčastnené subjekty v rámci obce:

- starosta,
- príslušné komisie obecného zastupiteľstva,
- poslanci obecného zastupiteľstva

1.9.2. Poskytovatelia ako účastníci komunitného plánovania

Poskytovateľom sociálnych služieb je fyzická osoba, podnikateľský subjekt, súkromná nezisková organizácia, organizácia zriadená obcou, organizácia zriadená samosprávnym krajom, organizácia zriadená štátom. Všetci poskytovatelia majú pri komunitnom plánovaní rovnaké postavenie, ich ciele a zámery majú rovnakú váhu.

Poskytovatelia zapojení sa do komunitného plánovania získali možnosť podieľať sa na utváraní celkového systému sociálnych služieb, príležitosť presadzovať vlastné zámery a ciele, príležitosť na nadviazanie novej spolupráce, na získanie informácie o aktivitách, potrebách a trendoch v oblasti sociálnych služieb.

Zúčastnené subjekty v rámci obce:

- zariadenia sociálnych služieb,
- vzdelávacie inštitúcie,
- zdravotnícke zariadenia – všeobecné a špecializované ambulancie v obci Spišské Bystré,
- neziskové organizácie,
- štátna správa,

1.9.3. Užívatelia ako účastníci komunitného plánovania

Užívateľ sociálnych služieb je človek v nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorého sú sociálne služby určené, prípadne špecifické skupiny obyvateľstva so svojimi potrebami. Ciele a zámery užívateľov majú pri komunitnom plánovaní rovnakú váhu ako ciele a zámery zadávateľov a poskytovateľov, ak nechceme rovno povedať, že by mali mať prioritu. Vyhľadávanie, oslovenie a zapájanie užívateľov do práce na komunitnom pláne bola príležitosť ako získať informácie o potrebách jednotlivých sociálnych skupín, o kvalite poskytovaných služieb, ako objaviť existujúce medzery v ich ponuke a ako objaviť nové zdroje na uspokojovanie potrieb.

Užívatelia služieb sa zapojení do komunitného plánovania podieľali na utváraní celkového systému sociálnych služieb.

1.9.4. Verejnosť

Verejnosť bola priebežne zoznamovaná so zámermi, výsledkami a cieľmi komunitného plánu. Verejnosti bol predložený k dispozícii dotazník, v ktorom mali možnosť obyvatelia vyjadriť preferencie v oblasti ďalšieho rozvoja sociálnych služieb. Cieľom vopred pripravenej informačnej stratégie bolo zabezpečiť prístup verejnosti k informáciám. Verejnosť sa od začiatku zúčastňovala procesu komunitného plánovania.

Ďalšie organizácie

Pri príprave komunitného plánu boli oslovené a vyzvané k spolupráci miestne organizácie aj záujmové skupiny, ktorých sa poskytovanie sociálnych služieb dotýka (napr. školy, osobitne špeciálne školy, ...), ale tiež občianske iniciatívy (kultúrne združenia, vzdelávacie spolky...), etnické skupiny, vrátane skupín, s ktorými je obtiažna komunikácia.

Zúčastnené subjekty v rámci obce:

- neziskové organizácie,

1.10. Definovanie cieľových skupín

Základnými cieľovými sociálnymi skupinami, pre ktoré by sme mali sociálne služby plánovať, sú:

- deti a mládež,
- ženy na materskej dovolenke,

- dlhodobo nezamestnaní obyvatelia,
- sociálne odkázaní obyvatelia,
- seniori, čiže obyvatelia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov),
- občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú,
- týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí,
- neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život.

Do procesu komunitného plánovania by mali byť zapojení predstavitelia všetkých vyššie uvedených skupín, pričom treba dbať aj na bohatú vnútornú štruktúru každej z nich. Napr. u obyvateľov so zdravotným postihnutím pôjde určite o rozdielne potreby podľa druhu a miery postihnutia, ale aj podľa veku. Je potrebné zvážiť, či a ako podrobne je potrebné ďalej štruktúrovať základné sociálne skupiny a či bude efektívnejšie špecializovať alebo vhodne kombinovať potrebné služby.

1.10.1. Obyvatelia v dôchodkovom veku

Celosvetovo sa zaznamenáva starnutie populácie, a to nielen vo vyspelých krajinách. Socio-ekonomické štúdie o jeho dopadoch v jednotlivých krajinách po mohli odhaliť a pomenovať negatívne javy sprevádzajúce starobu, ako je feminizácia, oslabenie rodinných vzťahov, zhoršenie ekonomickej situácie, ale hlavne pre budili záujem o riešenie zanedbávania, zneužívania a týrania seniorov. Zdravotná a sociálna závažnosť danej problematiky je vysoká, informovanosť o jej výskyte, konkrétnych prejavoch a typoch je veľmi nízka. Nárast počtu starých ľudí v obci nesie so sebou množstvo ekonomických, sociálnych, psychologických a zdravotníckych problémov, ktoré významne ovplyvňujú nielen život jednotlivcov, ale i celej komunity. Jedným z problémov súčasnosti je neschopnosť zabezpečiť si základné životné potreby, zanedbávanie, zneužívanie a týranie seniorov, znižovanie ich sociálneho statusu, sociálna izolovanosť, ekonomická poddimenzovanosť a ďalšie problémy s tým súvisiace.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
60-64	88	81	86	84	92	92	101	111	128	137	132
65-69	89	85	79	71	75	76	73	78	77	83	89
70-74	73	70	69	74	70	70	70	63	61	63	62
75-79	62	66	67	64	58	58	61	61	60	60	62
80-84	36	33	28	34	36	43	44	45	52	49	42
85-89	10	14	19	18	19	19	18	16	16	20	27
90-94	6	6	2	2	4	5	4	8	6	7	7
95-99	0	0	3	2	2	1	1	1	0	1	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1

Zdroj: 20.4.2016, DataCubes, ŠÚ SR,

Podiel obyvateľov v dôchodkovom veku v obci narastá. Obec svoje aktivity zameria hlavne na zabezpečenie sociálnej integrácie prestárlych občanov formou organizovania pravidelných akcií, vytváraním priestorov pre stretávanie seniorov, prípadne zriadením zariadení s ambulantnou, prípadne celodennou starostlivosťou.

Veková skupina 60 –

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
60-64	137	143	149	155	160	166	172	178	183	189	195
65-69	90	92	93	95	97	98	100	101	103	105	106
70-74	61	60	58	57	56	55	54	52	51	50	49
75-79	59	59	58	58	57	57	56	56	56	55	55
80-84	51	53	54	56	58	60	62	63	65	67	69
85-89	23	24	25	26	26	27	28	29	30	31	32
90-94	7	7	8	8	8	8	9	9	9	10	10

95-99	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100+	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2

1.10.2. Deti a mládež

Cieľovú skupinu obyvateľov možno rozdeliť do dvoch skupín. Ide o skupinu detí a mládeže, ktoré sa zúčastňujú povinnej školskej dochádzky. V záujme predchádzania páchania drobnej trestnej činnosti, podpory zdravého životného štýlu a zmysluplného trávenia voľného času, obec zameriava svoje aktivity na výstavbu športovej a záujmovej infraštruktúry, ako aj organizovanie školskej a mimoškolskej záujmovej činnosti.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
0	28	25	21	21	31	34	26	20	25	24	38
1-4	112	105	106	97	90	102	111	121	117	113	104
5-9	159	160	151	146	151	140	137	140	131	128	145
10-14	201	197	180	171	162	160	156	151	151	162	159
15-19	211	208	202	203	206	201	206	186	173	167	160

Zdroj: 20.4.2016, DataCubes, ŠÚ SR,

Zlepšenie pozície mladých ľudí sa sleduje hlavne predchádzaním predčasného ukončenia vzdelávania, budovaním systému odborného školstva a jeho prepojením s praxou v podnikoch, podporou uznávania neformálneho vzdelávania a prispôbovaním vzdelávacieho systému požiadavkám trhu práce (Vagač, 2011, s.4).

Deti predškolského veku

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 0-4											
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
0	39	40	42	43	45	47	49	50	52	54	55
1-4	112	113	114	115	116	116	117	118	119	120	121
5-9	146	148	150	151	153	155	156	158	160	162	163
10-14	156	152	149	147	144	141	138	135	132	129	126
15-19	164	159	154	149	144	139	134	129	124	119	114

1.10.3. Ženy na materskej dovolenke

Ženy sa stávajú rizikovou skupinou najmä v období tehotenstva a starostlivosti o deti. V severských krajinách sa už dlhšie prejavujú snahy motivovať rodičov k rovnomernejšiemu rozdeleniu starostlivosti o deti a povzbudiť tak matky k návratu do zamestnania (napr. daňový bonus za rodovú rovnosť vo Švédsku). V Slovinsku pomáha matkám k rýchlejšiemu návratu do práce dobre organizovaná sieť verejných predškolských zariadení (Vagač, 2011, s.4). Obec do budúcnosti plánuje uskutočniť investičné akcie na zvýšenie kapacity predškolských zariadení v záujme uľahčenia ženám na materskej dovolenke skorší návrat na trh práce. Riešením môže byť aj zriadenie Materského centra.

1.10.4. Sociálne odkázaní obyvatelia

Predstavujú rizikovú skupinu obyvateľov, ktorí si z objektívnych príčin nemôžu v obci Spišské Bystré, prípadne Spišsko – Tatranskom regióne z objektívnych, prípadne subjektívnych dôvodov nájsť prácu a sú odkázaní na dávky sociálnej pomoci.

Patria sem hlavne ľudia s nízkym vzdelaním. Ide o najťažšie umiestniteľné skupiny na nepodporovanom pracovnom trhu, lebo dopyt po nekvalifikovanej pracovnej sile je nízky a neustále klesá. Viaceré krajiny orientujú aktívne opatrenia skôr na dlhodobo nezamestnaných ako na

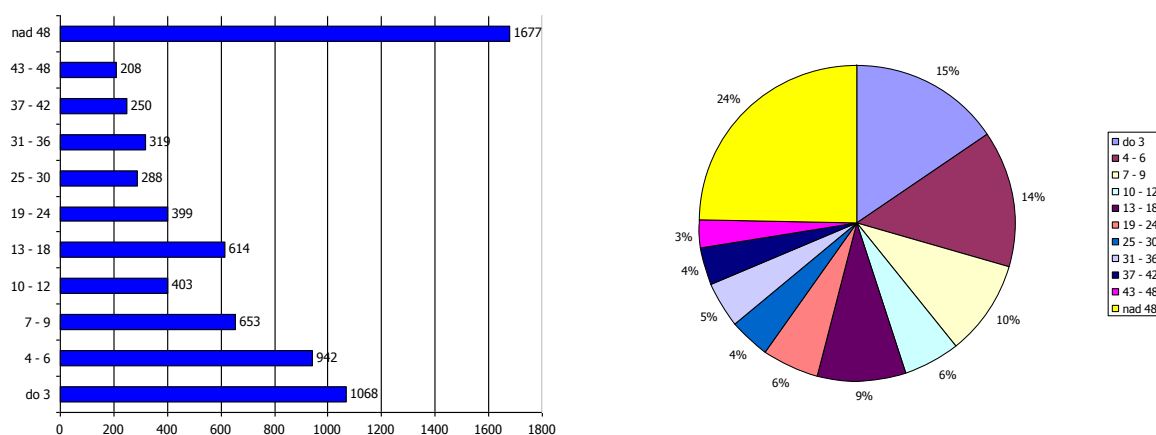
nízkokvalifikovaných, aj keď sa tieto kategórie značne prekrývajú. K úspešnejším prístupom patria tie, ktoré integrujú viaceré opatrenia (s dôrazom na vzdelávanie), individuálny prístup a poskytujú uchádzačovi dočasnú podporu aj po vstupe do zamestnania. Typickými príkladmi fungujúcich opatrení je prechodný trh (medzitrh) práce a školy druhej šance. Do tejto skupiny spadá pomerne veľká časť tunajších rómov. Zlepšenie postavenia Rómov na trhu práce môžu priniesť najmä štrukturálne reformy ako podpora malého podnikania, zníženie daňovo-odvodového zaťaženia (na ktoré obec Spišské Bystré nemá dosah) alebo reforma sociálnej pomoci smerom k aktivite a zníženiu závislosti na dávkach. Za kľúčové je považované vzdelávanie Rómov od najnižšieho veku (Vagač, 2011, s.4).

1.10.5. Dlhodobó nezamestnaní obyvatelia

Medzi dlhodobó nezamestnanými sa nachádzajú v obci Spišské Bystré najmä nízkokvalifikovaní mladí ľudia bez základného alebo len so stredoškolským vzdelaním alebo naopak obyvatelia nad 50 rokov, ktorí stratili prácu a majú problém sa zamestnať. Pre zníženie dlhodobej nezamestnanosti je tak potrebný zvlášť dôraz na tieto dve skupiny obyvateľov. Kým v prípade nízkokvalifikovaných by mohla pomôcť uplatniť sa na trhu práce najmä vyššia podpora **rekvalifikácie, budovania pracovných návykov**, u starších obyvateľov by čiastočné riešenie mal poskytnúť najmä medzitrh práce. Dlhodobó nezamestnaní v problematických regiónoch strácajú motiváciu aktívne vyhľadávať prácu a sú odkázaní na príjem zo sociálneho systému. Mnoho rodín sa tak v obci ocitá na hranici chudoby (<http://www.etrend.sk>, 11.8.2011).

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Dve najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie do 3 mesiacov a v skupine nad 12 mesiacov. Z nej je najpočetnejšou skupinou skupina nezamestnaných nad 48 mesiacov. Negatívom je zvyšovanie počtu obyvateľov práve dlhodobó nezamestnaných, ktorí strácajú pracovné návyky.

Štruktúra nezamestnaných v okrese Poprad v roku 2015 – december (dĺžka evidencie)

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

1.10.6. Zdravotne ťažko postihnutí obyvatelia

Nárast ľudí na nemocenských a invalidných dávkach a nízka zamestnanosť osôb so zdravotným postihnutím nútia väčšinu krajín OECD prehodnotiť systémy posudzovania zdravotného stavu, lepšie kontrolovať prитоky do dočasnej a dlhodobej práceneschopnosti a zlepšovať služby zamestnanosti pre zdravotne postihnutých. OECD považuje za najlepší spôsob pomoci zdravotne znevýhodneným osobám posilnenie stimulov k práci úpravou systémov daní a dávok (Vagač, 2011, s.4).

1.10.7. Osoby vyžadujúce azylové ubytovanie (bezdomovci, matky s deťmi, po výkone trestu, po závislosti na drogách)

V roku 2015 obec neevidovala v rámci katastrálneho územia obyvateľov bez domova. Skupiny obyvateľov po výkone trestu, prípadne po závislosti na drogách sa vracajú späť k svojim rodinám

a teda nevyžadujú intervencie v oblasti bývania. Opatrenia by mali smerovať skôr k preventívnym a vzdelávacím aktivitám zameraným na opätovný návrat do spoločnosti, ako aj zvýšenie šancí uplatnenia sa na trhu práce formou rekvalifikačných kurzov, prípadne kurzov v oblasti drobného podnikania.

2. Strategická časť

2.1. SWOT analýzy a definovanie priorít

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktoré skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu. Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich obec nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

Matica príležitostí				Matica rizík			
Pravdepodobnosť úspechu				Pravdepodobnosť nastatia			
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuality alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať.

Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry atď.

Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrály faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

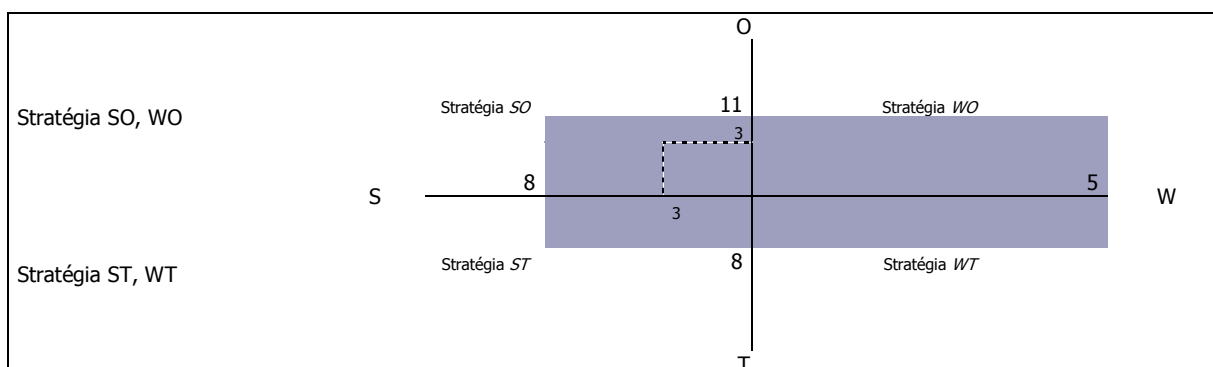
		Matica výkonu a dôležitosti	
		Výkon	
		vysoký	nízky
Dôležitosť	vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce obec úspešná, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné.

2.1.1. Sociálne služby

Silné stránky	Slabé stránky
- zabezpečená opatrovateľská služba, - funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, - stretnutia dôchodcov – Klub dôchodcov, - uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce - pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....),	- absencia denného stacionára, - v súčasnosti stagnujúca bytová výstavba, - obec neposkytuje služby monitoringu starších obyvateľov, - nedostatok nájomnej bytovej výstavby pre mladé rodiny s deťmi, - nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladovaní pracovného a rodinného života, - nedostatok a opotrebovanosť priestorov pre mládež a dorast, na voľnočasové aktivity - nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia, - zvyšujúci sa počet sociálne odkázaných obyvateľov, - zvyšujúci sa počet neprispôsobivých obyvateľov časti rómskej ale aj nerómskej populácie, - strata pracovných návykov,
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - pretrvávajúce stereotypy v mobilnom správaní sa pracovnej sily, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby,

Schéma SWOT analýzy:

Odporúča sa využiť stratégiu SO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov (zabezpečujúce nevyhnutné životné podmienky a životné potreby) a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Poprad, prípade Prešov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Spišské Bystré v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

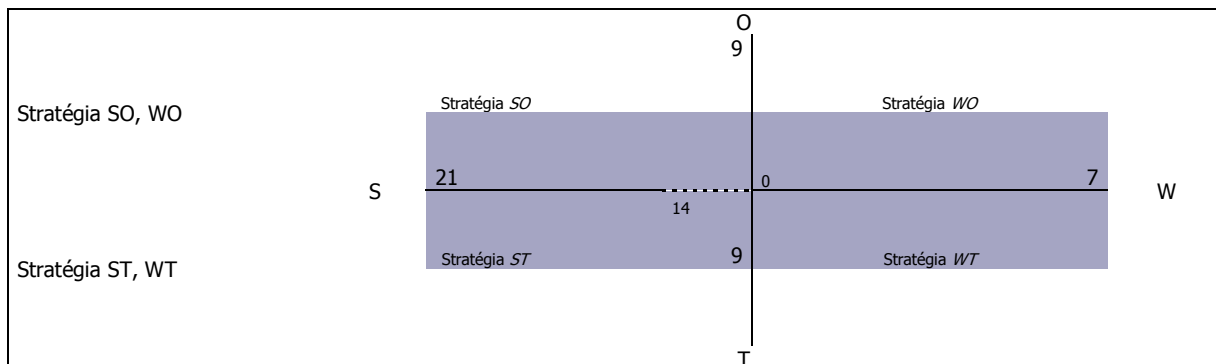
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ zabezpečená opatrovateľská služba,	1,5	- absencia denného stacionára,	1,5
+ funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok,	1,5	- v súčasnosti stagnujúca bytová výstavba,	1,5
+ stretnutia dôchodcov – Klub dôchodcov,	1	- obec neposkytuje služby monitoringu starších obyvateľov,	1,5
+ uvítanie do života novorodencov obce,	1	- nedostatok nájomnej bytovej výstavby pre mladé rodiny s deťmi,	1,5
+ príspevok obce		- nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladovaní pracovného a rodinného života,	1
+ pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....),	1,5	- nedostatok a opotrebovanosť priestorov pre mládež a dorast, na voľnočasové aktivity	0,5
		- nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia,	1,5
		- zvyšujúci sa počet sociálne odkázaných obyvateľov,	1,5
		- zvyšujúci sa počet neprispôsobivých obyvateľov časti rómskej ale aj nerómskej populácie,	1,5
		- strata pracovných návykov,	1,5
spolu	6,5	spolu	13,5
		výsledok	-7,0

2.1.2. Služby vzdelávania

Silné stránky	Slabé stránky
- fungujúca materská škola, - existencia plnoorganizovanej základnej školy, - poskytované záujmové aktivity pre deti a žiakov, - existencia ŠKD, - existencia školskej jedálne s kapacitou 90 stravníkov, - profilácia a špecializácia školy, - odbornosť vyučovacieho procesu, - stabilizovaný pedagogický kolektív, - kvalitne fungujúca tímová práca učiteľov, - dostatok kvalifikovaných učiteľov na cudzí jazyk, - dobrá počítačová gramotnosť pedagogických zamestnancov, - akceptácia vzdelávacích a výchovných zámerov školy zákonnými zástupcami žiakov, - záujem učiteľov o ďalšie vzdelávanie, - výučba detí so špeciálnymi potrebami a integrácia do bežných tried, - dlhodobá úspešnosť v predmetových olympiádach a športových súťažiach, - využívanie školských priestorov pre žiakov v popoludňajších hodinách, - možnosti odborného rastu pedagogických zamestnancov, - záujem učiteľov o mimotriednu a mimoškolskú činnosť, - vybavenosť odborných učební interaktívnou technikou, - dobrá spolupráca školy s materskou školou, - plnenie environmentálnej výchovy v rámci rôznych projektov,	- potrebné dovybavenie materskej školy, - potrebné dovybavenie základnej školy, - nedostatočné finančné ohodnotenie pedagogických zamestnancov, - nedostatok odborných učební, - nedostatočná vybavenosť tried vhodným zariadením a novým nábytkom, - chýbajúci špeciálny pedagóg, - zapájanie sa do projektov a grantov, - chýbajúci správca počítačovej siete, - nedostatok voľných priestorov na budovanie odborných učební,
Príležitosti	Ohrozenia
- dovybavenie materskej a základnej školy, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - vysoký podiel kvalifikovanej pracovnej sily v populácii a rast záujmu podnikateľov o inováciu kvalifikovanosti, - partnerstvá na rozvoj vzdelávania na regionálnej úrovni a možné zlepšenie spolupráce školy a ďalších subjektov v rámci komunity, najmä mládežníckych organizácií, - opatrenia štátu zabezpečujúce rovnosť prístupu k vzdelávaniu, integráciu a reintegráciu, - tendencia využívať moderné formy vzdelávania a diverzifikovať	- nevyhovujúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily, - nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania, - pretrvávajúca rigidita a narastanie izolovanosti systému vzdelávania od potrieb ekonomiky, - deformovaný trh práce, ktorý bude vyžadovať len určitý typ kvalifikácie, - nerealizovanie stratégií, koncepcií a rozvojových impulzov v oblasti formálneho a neformálneho vzdelávania, - úzky vzťah medzi sociálno-ekonomickou situáciou rodiny a

- príležitosti na celoživotné vzdelávanie, záujem škôl, vzdelávacích inštitúcií a tretieho sektora o zapojenie do medzinárodnej spolupráce a do výchovno-vzdelávacích programov a projektov,	- dosiahnutou úrovňou vzdelania detí, skeptické vnímanie hodnoty štúdia obyvateľstvom, nízky podiel HDP vynakladaný na vzdelávanie, slabá reflexia príčin znižovania kvality vzdelávania v pripravovaných zámeroch reforiem,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégie SO a ST - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Spišské Bystré v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ fungujúca materská škola,	1,5	- potrebné dovybavenie materskej školy,	1,5
+ existencia plnoorganizovanej základnej školy,	1,5	- potrebné dovybavenie základnej školy,	1,5
+ poskytované záujmové aktivity pre deti a žiakov,	1,5	- nedostatočné finančné ohodnotenie pedagogických zamestnancov,	1,5
+ existencia ŠKD,	1	- nedostatok odborných učební,	1,5
+ existencia školskej jedálne s kapacitou 90 stravníkov,	1	- nedostatočná vybavenosť tried vhodným zariadením a novým nábytkom,	1
+ profilácia a špecializácia školy,	1,5	- chýbajúci špeciálny pedagóg,	1,5
+ odbornosť vyučovacieho procesu,	1,5	- zapájanie sa do projektov a grantov,	1,5
+ stabilizovaný pedagogický kolektív,	1	- chýbajúci správca počítačovej siete,	1
+ kvalitne fungujúca tímová práca učiteľov,	1,5	- nedostatok voľných priestorov na budovanie odborných učební,	1,5
+ dostatok kvalifikovaných učiteľov na cudzí jazyk,	1,5		
+ dobrá počítačová gramotnosť pedagogických zamestnancov,	1		
+ akceptácia vzdelávacích a výchovných zámerov školy zákonnými zástupcami žiakov,	1		
spolu	15,5	spolu	14,0
výsledok	1,5		

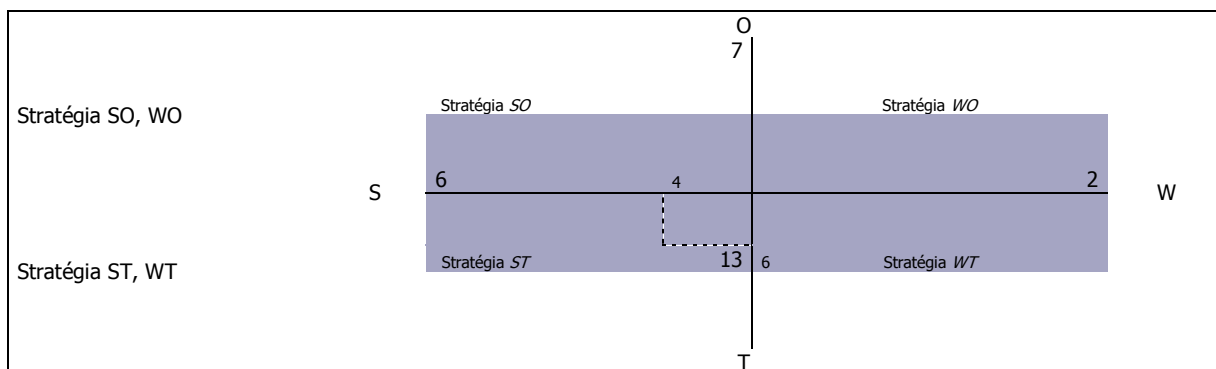
2.1.3. Zdravotnícke služby

Silné stránky	Slabé stránky
- blízka alokácia mesta Poprad umožňuje využívať zdravotnícke a sociálne služby širšieho rozsahu, - existencia zdravotného strediska, - ambulancia praktického lekára pre dospelých, - ambulancia praktického lekára pre deti a dorast, - existencia stomatologickej ambulancie, - fungujúca prevádzka lekárne,	- nedostatočne riešená základná zdravotná starostlivosť, vzhľadom na veľkosť obce a jej finančné možnosti nie je v súčasnej dobe možné investovať v tejto oblasti, - zlá finančná situácia obyvateľstva mnohokrát neumožňuje využívať zdravotnícke služby, - nedostatok peňažných prostriedkov negatívne vplyva na kvalitu prijímanej stravy vybranej skupiny obyvateľstva, - nevhodné podmienky na bývanie negatívne vplyvajú na zdravotný stav obyvateľstva, - nedostatočné využívanie viaczdrojového financovania - slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávateľa)
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii,

zdravotníctva, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - nevhodná lieková politika, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnu prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - neadresnosť a absencia individuálneho prístupu ku klientovi, - klesanie kvality poskytovaných služieb a vykonávaných opatrení v dôsledku absencie systému prehlbovania kvalifikácie a ich celková nedostupnosť, - nepriaznivý demografický vývoj,

Schéma SWOT analýzy:

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu *ST* a *WT*. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné zdravotné služby - základnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť – všeobecná, stomatologická, detská.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Spišské Bystré v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

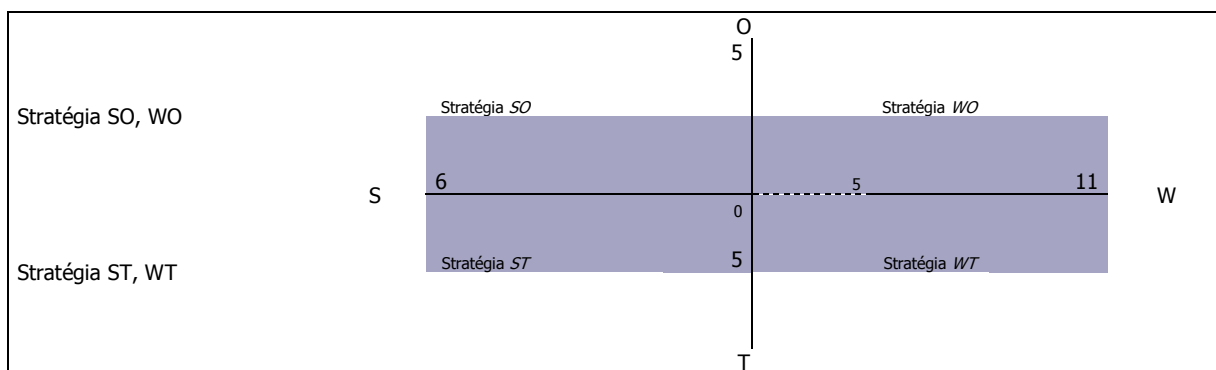
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ blízka alokácia mesta Poprad umožňuje využívať zdravotnícke a sociálne služby širšieho rozsahu,	1,5	- nedostatočne riešená základná zdravotná starostlivosť,	1,5
+ existencia zdravotného strediska,	1,5	- vzhľadom na veľkosť obce a jej finančné možnosti nie je v súčasnej dobe možné investovať v tejto oblasti,	1,5
+ ambulancia praktického lekára pre dospelých,	1,5	- nedostatok peňažných prostriedkov negatívne vplyva na kvalitu prijímanej stravy vybranej skupiny obyvateľstva,	1
+ ambulancia praktického lekára pre deti a dorast,	1,5	- nevhodné podmienky na bývanie negatívne vplyvajú na zdravotný stav obyvateľstva,	1
+ existencia stomatologickej ambulancie,	1,5	- nedostatočné využívanie viaczdrojového financovania	1
+ fungujúca prevádzka lekárne,	1,5	- slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávateľia)	1
spolu	9,0	spolu	7,0
výsledok	2,0		

2.1.4. Voľno - časové aktivity

Silné stránky	Slabé stránky
- vybudované futbalové ihrisko, - fungujúci dobrovoľný hasičský zbor, - v obci pôsobí športový klub TJ Družstevník,	- nedobudované ihriská pre mládež, - nedostatočne budované detské ihriská v obci, - nedostatočný záujem detí a mládeže o šport a pohyb,

- činný Klub slovenských turistov, - vybudovaný lyžiarsky areál Kubašok, - vybudovaná športová infraštruktúra v rámci základnej školy,	- nedobudované cyklistické cestičky, - potrebná rekonštrukcia infraštruktúry futbalového areálu,
Príležitosti	Ohrozenia
- dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v obci Spišské Bystré, - skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov obce, najmä so zameraním na deti a mládež, - vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - vybudovať chodníky pre cyklistov, - vytvoriť podmienky pre realizáciu voľnočasových aktivít, najmä pre rodiny s deťmi, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - podpora rozvoja agroturistiky, - dobré predpoklady pre rozvoj rekreačných aktivít, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti športu je situácia pozitívna. Odporúča sa využiť rozvojovú stratégiu WO a WT. V oblasti športu podporovať výstavbu športovej infraštruktúry a organizovanú športovú činnosť. Obec by sa mala zamerať aj na rozvoj oddychovej infraštruktúry, ktorú by mohli využívať hlavne obyvatelia v poproduktívnom veku a rodiny s deťmi.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Spišské Bystré v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

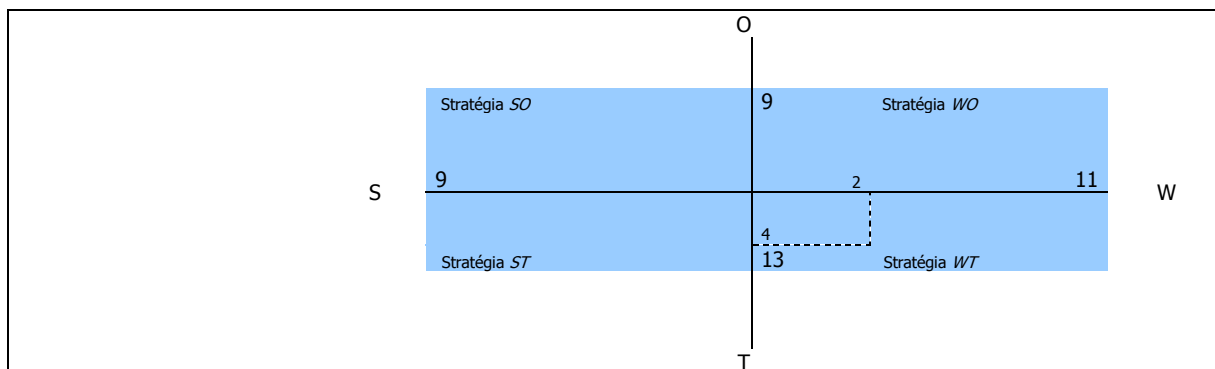
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ vybudované futbalové ihrisko,	1,5	- nedobudované ihriská pre mládež,	1,5
+ fungujúci dobrovoľný hasičský zbor,	1,5	- nedostatočne budované detské ihriská v obci,	1,5
+ v obci pôsobí športový klub TJ Družstevník,	1,5	- nedostatočný záujem detí a mládeže o šport a pohyb,	1,5
+ činný Klub slovenských turistov,	1,5	- nedobudované cyklistické cestičky,	1,5
+ vybudovaný lyžiarsky areál Kubašok,	1,5	- potrebná rekonštrukcia infraštruktúry futbalového areálu,	1,5
+ vybudovaná športová infraštruktúra v rámci základnej školy,	1,5		
spolu	9,0	spolu	7,5
výsledok	1,5		

2.1.5. Bývanie

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia priestorov na budovanie objektov hromadnej bytovej výstavby, - existencia plôch IBV. - najvyšší počet bytov 3 a 5+ izbových v bytovom fonde,	- nedostatok možností nájomného bývania pre mladé rodiny, - 14 bytov bez napojenia na verejný vodovod a 31 bez vodovodu, - vysoký priemerný vek bytového fondu,

- až 529+23 bytov napojených na spoločný zdroj pitnej vody, - dostatočné vybavenie bytov pripojením na internet – 311+17, - dominantná časť obce vykurovaná plynom – 476, - cca. 64 bytov v obytných domoch, - 1 obecný byt, - rozloha bytov hlavne 81 – 120 a nad 120 m² – 292 a 152,	- neustále klesajúca hodnota bytového fondu, - vysoká energetická náročnosť bytového fondu, - nedostatočné zabezpečovanie pravidelnej údržby a cyklických opráv bytového fondu, - chýbajú byty pre obyvateľov v sociálnej núdzi, ŤZP, marginalizované skupiny, - chýbajúce technické vybavenie (inžinierske siete) pre bytovú výstavbu v lokalitách určených na výstavbu bytov, - nízky štandard bývania vybraných menej prispôsobivých skupín z vlastného pričinenia,
Príležitosti	Ohrozenia
- vytvoriť podmienky pre uspokojenie potrieb bývania pre cca 50 % žiadateľov o byt, - vytvárať územné a technické podmienky pre individuálnu bytovú výstavbu a pre výstavbu nájomných bytov, - možnosť výstavby štandardných bytov, - rozvoj stavebného sporenia a hypotekárnych úverov, - rozvoj podnikateľských aktivít v regióne, - čerpanie financií na rozvoj bývania z dotácií a úverových programov zo štátneho rozpočtu (napr. zatepl'ovanie domov, bytov,...), - výstavba nájomnej bytovej výstavby, - zriadenie zariadenia núdzového bývania, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity pri zabezpečení bývania, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie stavu bytového fondu, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na bývanie, - nepriaznivý demografický vývoj, - pokles pôrodnosti, - rastúce nároky na údržbu a opravu bytového fondu, - zvyšujúci sa rozdiel medzi reálnymi príjmami obyvateľstva a nákladmi na nájom, resp. výstavbu bytových jednotiek, - dopad ekonomickej krízy na hospodárstvo a obyvateľov, - rast cien pozemkov, nestálosť zákonov, časté zmeny zákonov,

Schéma SWOT analýzy:

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu *WT*. Odporúča sa zamerať na rekonštrukciu existujúcej HVB, výstavbu štandardnej bytovej výstavby a v ojedinelých prípadoch zvážiť bytovú výstavbu nižšieho štandardu.

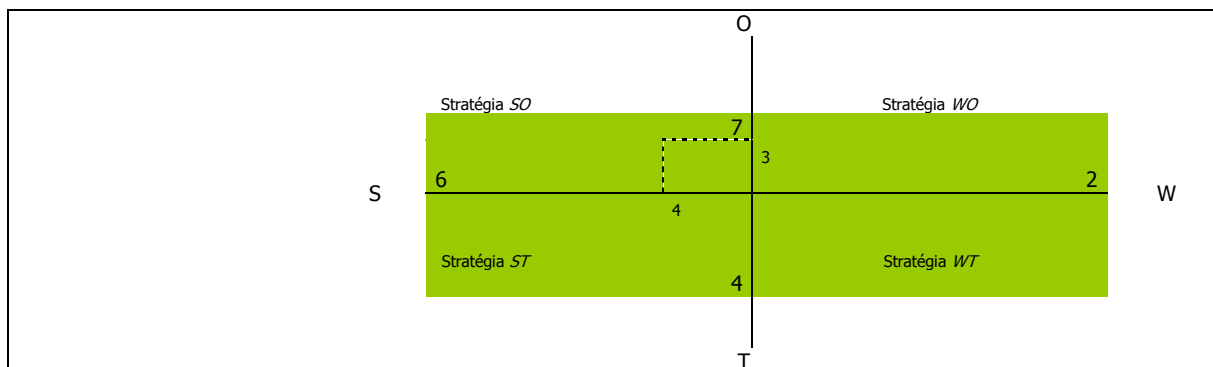
Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Spišské Bystré v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ existencia priestorov na budovanie objektov hromadnej bytovej výstavby,	1,5	- nedostatok možností nájomného bývania pre mladé rodiny,	1,5
+ existencia plôch IBV.	1,5	- 14 bytov bez napojenia na verejný vodovod a 31 bez vodovodu,	1,5
+ najvyšší počet bytov 3 a 5+ izbových v bytovom fonde,	1,5	- vysoký priemerný vek bytového fondu,	1,5
+ až 529+23 bytov napojených na spoločný zdroj pitnej vody,	1,5	- neustále klesajúca hodnota bytového fondu,	1,5
+ dostatočné vybavenie bytov pripojením na internet – 311+17,	1	- vysoká energetická náročnosť bytového fondu,	1,5
+ dominantná časť obce vykurovaná plynom – 476,	1	- nedostatočné zabezpečovanie pravidelnej údržby a cyklických opráv bytového fondu,	1,5
+ cca. 64 bytov v obytných domoch,	1	- chýbajú byty pre obyvateľov v sociálnej núdzi, ŤZP, marginalizované skupiny,	1,5
+ 1 obecný byt,	1	- chýbajúce technické vybavenie (inžinierske siete) pre bytovú výstavbu v lokalitách určených na výstavbu bytov,	1
+ rozloha bytov hlavne 81 – 120 a nad 120 m ² – 292 a 152,	1	- nízky štandard bývania vybraných menej prispôsobivých skupín z vlastného pričinenia,	1,5
spolu	11,0	spolu	13,0
		výsledok	-2,0

2.1.6. Bezpečnosť

Silné stránky	Slabé stránky
- relatívne dobre zabezpečený obecný úrad, - frekventovaná centrálna časť obce, - existencia verejného osvetlenia obce, - obvodné oddelenie policajného zboru v Hranovnici, - organizované prednášky na školách v rámci návštev polície, - Intervencia a osвета v oblasti diskriminácie na školách, násilia na školách,	- rozširovanie drogovej problematiky v obci, - narastajúci problém s alkoholom u určitých skupín obyvateľov, - nedostatočná prevencia polície, - nedostatočné pokrytie kamerovým systémom, - slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva, - nízka frekvencia policajnej kontroly, - vysoká závislosť od návykových látok obyvateľov v zlej sociálnej situácii,
Príležitosti	Ohrozenia
- rozšírenie monitorovacieho systému v obci – inštalovanie kamier na rizikových miestach v obci, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva pôsobí ako motivátor páchania trestnej činnosti, - zhoršovanie stavu sociálneho statusu niektorých skupín obyvateľstva, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti bezpečnosti je situácia takmer vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégiu SO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody. Obec sa môže zamerať aj na minimalizovanie nákladov súvisiacich s bezpečnosťou a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa zamerať na zvýšenie monitoringu obce.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Spišské Bystré v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ relatívne dobre zabezpečený obecný úrad,	1,5	- rozširovanie drogovej problematiky v obci,	1,5
+ frekventovaná centrálna časť obce,	1	- narastajúci problém s alkoholom u určitých skupín obyvateľov,	1,5
+ existencia verejného osvetlenia obce,	1,5	- nedostatočná prevencia polície,	1,5
+ obvodné oddelenie policajného zboru v Poprade,	1,5	- nedostatočné pokrytie kamerovým systémom,	1,5
+ organizované prednášky na školách v rámci návštev polície,	1,5	- slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva,	1
+ Intervencia a osвета v oblasti diskriminácie na školách, násilia na školách,	1,5	- nízka frekvencia policajnej kontroly,	1
		- vysoká závislosť od návykových látok obyvateľov v zlej sociálnej situácii,	1
spolu	8,5	spolu	9,0
		výsledok	0,5

2.2. Vízia a poslanie

2.2.1. Vízia

Obec Spišské Bystré je miestom, ktoré vyvážene zabezpečuje podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Obec je príjemným sídlom zabezpečujúcim komplexné sociálne služby pre svojich obyvateľov. Vyvážene a ohľaduplne využíva svoj majetok a bohatstvo za účelom jeho ekonomického a sociálneho zvel'ad'ovania. Neustále rozvíja širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbá o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov Obce. **Svoje aktivity zameriava aj na rizikové skupiny obyvateľov z hľadiska trhu práce, sociálneho vylúčenia.**

Obec v rámci existujúcich kompetencií zabezpečuje výchovno-vzdelávací proces vo formálnych vzdelávacích zariadeniach v rámci predškolskej výchovy, v rámci povinnej školskej dochádzky, ako aj v oblasti záujmovej činnosti.

Ponúka rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v rámci voľno - časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Obec zabezpečuje priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v **oblasti sociálnej politiky** veľmi rozsiahla. Pre **občanov v hmotnej núdzi** obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku. Pre **zdravotne ťažko postihnutých a seniorov** obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí **opatrovateľská služba, prepravná služba a organizovanie spoločného stravovania**. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín.

Obec Spišské Bystré je bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorila podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Obec vytvorila dobré podmienky pre bývanie vybraných skupín obyvateľov obce. Bytovú výstavbu zamerala hlavne na **mladé rodiny s deťmi**. Okrem **štandardnej bytovej výstavby** obec uskutočnila v obmedzenej miere aj **bytovú výstavbu nižšieho štandardu** pre sociálne odkázaných obyvateľov obce.

2.2.2. Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Spišské Bystré v sociálnej oblasti. Poslanie opisuje a prezentuje základné sociálne služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Spišské Bystré a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Spišské Bystré disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel obecnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov. V súlade s poslaním obce Spišské Bystré všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi.

Sociálne služby

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec môže poskytovať jednorazové dávky v hmotnej núdzi a jednorazovú dávku v HN, príspevok v náhlej núdzi a príspevok pri narodení dieťaťa (dve a viac detí). Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci môže byť jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území Obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.), zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac (o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom 330/2007 Z. z., zákonom č. 643/2007 Z. z., zákonom č. 215/2008 Z. z. a zákonom č. 466/2008 Z. z.), Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami obce. Obec považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít. Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu. Zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov obce, ako aj prerozdeľovanie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií.

Služby vzdelávania

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy, ako aj školskej jedálne a mimoškolských záujmových zariadení. Obec v rámci existujúcich kompetencií zabezpečí výchovno-vzdelávací proces vo formálnych vzdelávacích zariadeniach v rámci predškolskej výchovy, v rámci povinnej školskej dochádzky, ako aj v oblasti záujmovej činnosti. Ponúkať rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v rámci voľno -

časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Obec zabezpečí priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.

Zdravotnícke služby

Zabezpečiť širokú paletu základných zdravotníckych služieb, ktoré obyvatelia najčastejšie využívajú. Obec pripravuje priestorové podmienky pre poskytovanie základných zdravotníckych služieb v spolupráci s VÚC Prešov.

Voľno – časové aktivity

V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu. Podporiť služby a činnosť obecnej knižnice a SKD.

Bývanie

Vytvoriť podmienky pre nájomné bývanie obyvateľom obce bežného, ako aj nižšieho štandardu. Zabezpečiť dostatok bytových jednotiek pre súčasných ako aj budúcich obyvateľov obce.

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 150/2013 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov.

Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

Bezpečnosť

Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

2.3. Definovanie priorít, cieľov, zámerov

Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Spišské Bystré nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Spišské Bystré, po sociálnej a kultúrnej stránke. Sociálny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie sociálnej činnosti bude obec smerovať do oblasti sociálnych služieb, vzdelávania, zdravotníctva, športu, bývania a bezpečnosti.“

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti sociálnej aktivity na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast zamestnanosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na: aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore sociálneho rozvoja obce,

rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva a aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Na základe dotazníkového výskumu boli stanovené nasledovné priority.

2.3.1. Sociálne služby

Podľa prieskumu medzi obyvateľmi získali prioritu sociálne služby, stravovanie, domov sociálnych služieb, zariadenia pre seniorov a opatrovateľská služba. Obyvatelia preferujú aj klubovú činnosť.

2.3.2. Služby vzdelávania

Z výsledkov výskumu vyplýva, že najvyššiu prioritu medzi obyvateľmi majú základná škola, s ňou súvisiace verejné služby, záujmové vzdelávanie a materské školy. V prípade nezamestnaných obyvateľov sú uprednostňované rekvalifikačné kurzy a celoživotné vzdelávanie.

2.3.3. Zdravotnícke služby

V obci jednoznačne treba zachovať a podporovať poskytovanie základných primárnych zdravotníckych služieb. Spolu so všeobecnou ambulanciou preferujú obyvatelia aj detskú ambulanciu a stomatologickú.

2.3.4. Voľno - časové aktivity

Najvyššiu prioritu obyvatelia prikladajú kultúrnym aktivitám, detským ihriskám a voľne prístupným športoviskám.

2.3.5. Bývanie

V oblasti bývania uprednostňujú obyvatelia bývanie v rodinnom dome, prípadne v ojedinelých prípadoch v nájomnej výstavbe nižšieho štandardu. Hlavný problém obyvatelia vidia vo veľkom počte bývajúcich na jednu bytovú jednotku ako aj technický stav obydľí.

2.3.6. Bezpečnosť

V oblasti bezpečnosti a prevencie obyvatelia uprednostňujú hlavne zvýšený monitoring štátnej polície a monitorovacie systémy na kritických miestach v obci.

Definovanie hlavných zámerov jednotlivých priorít.

Hlavné priority komunitného plánu					
Priorita 1	Priorita 2	Priorita 3	Priorita 4	Priorita 5	Priorita 6
Sociálne služby	Služby vzdelávania	Zdravotnícke služby	Voľno-časové aktivity	Bývanie	Bezpečnosť
Zámer	Zámer	Zámer	Zámer	Zámer	Zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov Obce.	Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky.	Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.	Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce.	Výstavba a modernizácia bytového fondu v obci. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.	Bezpečná obec chrániace verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znížovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
c i e ľ o v é s k u p i n y					
- deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - dlhodobo nezamestnaní obyvateľia, - sociálne odkázaní obyvateľia, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život.	- deti a mládež, - dlhodobo nezamestnaní obyvateľia, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život. - všetci obyvateľia obce	- deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania, - ľudia závislí od návykových látok,	- deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - sociálne odkázaní obyvateľia, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život	- sociálne odkázaní obyvateľia, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život	- deti a mládež, - dlhodobo nezamestnaní obyvateľia, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život. - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania - všetci obyvateľia obce

2.3.1. Sociálne služby

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec môže poskytovať jednorazové dávky v hmotnej núdzi a jednorazovú dávku v HN, príspevok v náhlej núdzi a príspevok pri narodení dieťaťa (dve a viac detí). Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje

sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci môže byť jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území Obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.), zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac (o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom 330/2007 Z. z., zákonom č. 643/2007 Z. z., zákonom č. 215/2008 Z. z. a zákonom č. 466/2008 Z. z.), Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami obce. Obec považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít. Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu. Zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov obce, ako aj prerozdelenie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií.

Komentár k programu

Program Sociálne služby predstavuje starostlivosť o obyvateľov obce odkázaných na sociálnu pomoc - pomoc obyvateľom v náhlej sociálnej a hmotnej núdzi, pre handicapovaných obyvateľov, starostlivosť o seniorov a podpora nezamestnaných obyvateľov obce. V rámci financovania predmetného programu sa financujú opatrovateľská služba a roznos obedov, starostlivosť o seniorov, aktivačné práce, dávky v hmotnej a sociálnej núdzi prípadne starostlivosť o deti.

Priestorové a vecné vymedzenie

Zariadenia sociálnych služieb je potrebné alokovať tak, aby žiadnym spôsobom nenarúšali kultúrne – historický ráz obce. V prípade absencie vhodných plôch a objektov v centre obce bude možné alokovať tieto zariadenia aj do okrajových častí. Tým bude zabezpečená dostupnosť zariadení. Uvedené platí hlavne v prípade zariadení ako útulky, nocľahárne, zariadenia núdzového bývania. Tie by nemali kolidovať ani s existujúcimi a plánovanými rozvojovými aktivitami a infraštruktúrou voľného času, športu a rekreácie.

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní

poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitímizácia kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitnom pláne a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane 13 jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb. Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálno technickej vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

Podprogram 1.1. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.

Cieľ 1.1.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne dôchodkového veku.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.1.1	Zriadenie a rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby.
Aktivita	Finančné a personálne zabezpečenie.

Projekt 1.1.2 Obyvatelia v dôchodkovom veku.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Zriadenie denného stacionára.

Projekt 1.1.3 Zriadenie sociálneho taxíka.
Aktivity Obstaranie vozidla.
Personálne a finančné zabezpečenie.

Podprogram 1.2. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.

Cieľ 1.2. Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.2.1 Zabezpečenie monitorovania a signalizácie pomoci.
Aktivity Elektronický strážca – GPS monitoring.

Podprogram 1.3 Podporné služby.

Cieľ 1.3. Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.3.1 Poskytovanie verejného stravovania.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Podpora zariadenia.

Podprogram 1.4. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.

Cieľ 1.4 Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.4.1 Zabezpečenie sociálneho poradenstva a komunitného pracovníka pre marginalizované skupiny.
Aktivity Zriadenie priestorov pre poradenstvo a školenia.

Podprogram 1.5 Služby zamestnanosti

Cieľ 1.5 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.5.1 Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
Aktivity Finančné a personálne zabezpečenie.

Projekt 1.5.2 Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
Aktivity Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
Personálne zabezpečenie poradenstva.

Projekt 1.5.3 Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.
Aktivity Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
Personálne zabezpečenie poradenstva.

2.3.2. Služby vzdelávania

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky. V rámci originálnych kompetencií zabezpečiť stravovanie v jedálňach v základných školách, v zmysle racionálnej výživy. Obec zabezpečí priestory a personálne zdroje na záujmovú činnosť v školských kluboch.

Komentár k programu

V rámci starostlivosti o najmenších – deti v predškolskom a školskom veku obec zabezpečuje činnosť a prevádzku materskej školy a základnej školy, školskej jedálne a školského klubu detí. V nadväznosti na politiku rozvoja obce počíta obec so zvrátením negatívneho trendu vývoja obyvateľov predproduktívneho veku. Finančné prostriedky na realizáciu programu Služby vzdelávania predstavujú výdavky na financovanie projektov v rámci predškolskej výchovy, základného vzdelávania a školských zariadení, ako aj mimoškolskej činnosti. Program zahŕňa kapitálové výdavky spojené s rekonštrukciou budov prípadne obstaraním technického vybavenia potrebného k prevádzke budovy, prípadne pre vzdelávaciu činnosť.

Priestorové a vecné vymedzenie

Rozvoj vzdelávacích služieb je potrebné riešiť v rámci existujúcej infraštruktúry so zohľadnením princípu hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti. Výdavky budú plynúť hlavne do obnovy a rekonštrukcie školy a školských zariadení.

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrvať na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

Program 2 Služby vzdelávania

Cieľ 2	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Projekty podprogramu:

Projekt 2.1 Aktivity	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy. Obstaranie vybavenia materskej školy. Zlepšenie energetickej hospodárnosti budovy materskej školy. Zvýšenie kapacity materskej školy.
Projekt 2.2 Aktivity	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva. Spracovanie technickej dokumentácie. Vybavenie tried novým nábytkom a interaktívnymi tabuľami s príslušenstvom, Budovanie odborných učební, Renovácia interiéru školy, Dopĺňanie učebných pomôcok podľa požiadaviek učiteľov a kníh do školskej knižnice, Celková rekonštrukcia budovy školy – zníženie energetickej náročnosti,
Projekt 2.3 Aktivity	Rekonštrukcia a dostavba areálu ZŠ a MŠ. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a revitalizácia areálu Základnej školy s materskou školou.
Projekt 2.4 Aktivity	Podpora záujmovej činnosti. Modernizácia vybavenia priestorov ŠKD.
Projekt 2.5 Aktivity	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia jedálne MŠ a ZŠ. Modernizácia vybavenia jedálne MŠ a ZŠ.
Projekt 2.6 Aktivity	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry. Dostavba športového areálu pre potreby základnej školy. Dovybavenie hracích prvkov v areáli MŠ. Výstavba detského dopravného ihriska.

2.3.3. Zdravotnícke služby

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Komentár k programu

Program zahŕňa výdavky obce na zabezpečenie podmienok poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti v zdravotnom stredisku (v prípade obecných priestorov zahŕňa bežné výdavky na údržbu priestorov).

Priestorové a vecné vymedzenie

Rozvoj zdravotníckych služieb je potrebné alokovať do existujúcej priestorovej základne s ohľadom na zvyky a tradíciu poskytovania týchto druhov služieb. Zároveň je potrebné zohľadniť aj dostupnosť týchto služieb. V prípade tejto oblasti je treba rešpektovať skutočnosť, že tieto služby podliehajú podnikateľským motívom, ako aj politike zdravotných poisťovní v zmysle rozvoja siete zdravotníckych zariadení. Z dotazníkového prieskumu vyplynula potreba určitých špecializovaných zdravotníckych služieb, ktoré obec podporí, avšak ich poskytovanie bude závislé od rozhodnutí externých subjektov.

Program 3 Zdravotnícke služby

Cieľ 3	Zlepšiť úroveň a ponuku poskytovania zdravotníckych služieb.

Projekty podprogramu:

Projekt 3.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.
Aktivita	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb. Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.
Projekt 3.2	Podpora poradenskej činnosti.
Aktivita	Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Projekt 3.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.
Aktivita	Zabezpečenie priestorov pre poskytovanie zdravotníckych služieb.

2.3.4. Voľno - časové aktivity

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými a internými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Program predstavuje organizáciu a podporu širokospektrálnej kultúry v obci. Podpora kultúrnych aktivít poskytnutím priestorov v kultúrno – spoločenskej miestnosti, prezentácia múzeí, knižničné služby s bohatým knižným fondom, podpora subjektov pôsobiacych v oblasti kultúry a folklórnych súborov, atď.. Obec v súlade so svojim zámerom každoročne zorganizuje kultúrne podujatia, zabezpečí kultúrne programy profesionálnych scén pre obyvateľov, prevádzku knižnice, zabezpečí opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Zámerom kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej

správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

Komentár k programu

Program zahŕňa podporu rozvoja športu a kultúry v obci, ako voľnočasových aktivít. Výdavky sú rozpočtované na prevádzku športového areálu, výstavbu nových športových ihrísk, na športové aktivity a na činnosť športových oddielov a športovú infraštruktúru pre nižšie vekové ročníky detí.

Program predstavuje aj organizáciu a podporu širokospektrálnej kultúry v obci. Podpora kultúrnych aktivít poskytnutím priestorov v kultúrno – spoločenskej miestnosti, prezentácia múzeí, knižničné služby s bohatým knižným fondom, podpora subjektov pôsobiach v oblasti kultúry v obci. Finančné prostriedky určené na kultúru v obci v programe Kultúra zahŕňajú výdavky múzea, obecnú knižnicu knižnica, príspevky na kultúrne podujatia a činnosť i.

Program 4. Voľno - časové aktivity

Cieľ 4. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu, voľnočasových aktivít a kultúry.

Projekty podprogramu:

Projekt 4.1 Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba multifunkčného ihriska. Výstavba detských ihrísk. Rekonštrukcia a dostavba futbalového ihriska.
Projekt 4.2 Aktivity	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.3 Aktivity	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.4 Aktivity	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.5 Aktivity	Podporovať talentovanú mládež. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.6 Aktivity	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiach v oblasti telesnej kultúry. Zabezpečenie personálnych kapacít.
Projekt 4.7 Aktivity	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky. Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.
Projekt 4.8 Aktivity	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a zníženie energetickej náročnosti budovy domu kultúry/bývalého kina. Modernizácia vykurovacieho systému obce – KD. Kompletná rekonštrukcia strechy KD. Rekonštrukcia kuchyne a sociálnych zariadení v KD. Interiérové vybavenie spoločenskej sály v KD. Výstavba nového kultúrneho domu.
Projekt 4.9 Aktivity	Rozšírenie a modernizácia priestorov pre potreby obecnej knižnice. Modernizácia vybavenia obecnej knižnice.

2.3.5. Bývanie

Strategický zámer

Výstavba a modernizácia bytového fondu v obci. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.

Komentár k programu

Program bývanie zahŕňa komplexný rozvoj bytového fondu na území obce. Obec zabezpečuje spracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu bytov, ich správu ako aj administratívne činnosti spojené s ich existenciou. Výdavky sú rozpočtované na nákup a prípravu pozemkov na výstavbu IBV a HBV.

Program 5 Bývanie

Cieľ 5	Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Obec zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.

Projekty podprogramu:

Projekt 5.1. Aktivity	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV. Vypracovanie technickej dokumentácie. Dobudovanie infraštruktúry v nových lokalitách IBV.
Projekt 5.2. Aktivity	Nízkoštandardné byty. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba nízkoštandardných bytov.
Projekt 5.3. Aktivity	Štandardná nájomná bytová výstavba. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba nájomnej bytovej výstavby.
Projekt 5.4. Aktivity	Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov obce. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie objektu s bytmi pre mladé rodiny. Zriadenie objektu s bytmi pre zdravotne postihnutých i s priestormi určenými na chránené bývanie.
Projekt 5.5. Aktivity	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zateplenie budov.

2.3.6. Bezpečnosť

Strategický zámer

Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Komentár k programu

V rámci bezpečnostnej politiky obec realizuje nasledujúce základné činnosti - zabezpečenie maximálnej ochrany života občanov obce a majetku a pripravenosť obce riešiť krízové situácie a mimoriadne udalosti. V rámci programu Bezpečnosť sa financujú aktivity na úseku ochrany pred požiarimi a civilnej ochrany, zabezpečenie ochrany majetku a obyvateľov prostredníctvom polície, ako aj zabezpečenie funkčnosti verejného osvetlenia.

Priestorové a vecné vymedzenie

Väčšina aktivít v oblasti bezpečnosti bude smerovať do oblasti ochrany obyvateľov obce a ich majetku. Obec zabezpečí frekventovanejší monitoring jednotlivých častí obce v zmysle požiadaviek obyvateľov. Štátna polícia sa zameria hlavne na monitoring oblastí obývaných menej prispôsobivými obyvateľmi, ako aj bočné málo frekventované ulice. V tejto súvislosti je potrebné rešpektovať aj historický kontext obce. Dôležitú úlohu bude zohrávať aj kamerový monitorovací systém, ktorý okrem priestupkovo najfrekventovanejších oblastí bude naďalej sledovať významné objekty a príslušnou infraštruktúrou.

Program 6 Bezpečnosť

Cieľ 6	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Projekty podprogramu:

Projekt 6.1. Aktivity	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov obce. Riešenie problému s neprispôsobivými obyvateľmi – bezpečnostné akcie. Realizácia preventívnych akcií štátnej polície. Zvýšenie monitoringu v nočných hodinách. Zriadenie obecnej polície.
Projekt 6.2. Aktivity	Rekonštrukcia rozhlasu. Rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu.
Projekt 6.3. Aktivity	Rekonštrukcia budovy HZ. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia budovy požiarnej zbrojnice. Modernizácia a vybavenie požiarnej zbrojnice.

Projekt 6.4. Rekonštrukcia a dostavba verejného osvetlenia v problematických častiach obce.
Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.
Rekonštrukcia verejného osvetlenia – LED osvetlenie.

Projekt 6.5. Rozšírenie kamerového systému.
Aktivita Osadenie kamerového systému v lokalite cintorína.
Osadenie kamerového systému v lokalite materskej a základnej školy.
Osadenie kamerového systému v centrálnej zóne obce.
Osadenie kamerového systému v lokalite športovej infraštruktúry.

Projekt 6.6. Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.
Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
Optimalizácia dopravného značenia.
Realizácia prechodov pre chodcov na frekventovaných miestach.

2.4. Merateľné indikátory

Monitorovanie Komunitného plánu Spišské Bystré sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a programom (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé podprogramy a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

2.4.1. Sociálne služby

Podprogram 1.1. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.

Cieľ 1.1. Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne dôchodkového veku.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.1.1	Počet nových verejných služieb	výstupu	počet	o. Spišské Bystré	1
	Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	o. Spišské Bystré	20
Projekt 1.1.2	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	o. Spišské Bystré	1
	Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Spišské Bystré	100
Projekt 1.1.3	Počet sociálnych služieb.	výstupu	počet	o. Spišské Bystré	1
	Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	o. Spišské Bystré	20

Podprogram 1.2. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.

Cieľ 1.2. Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.2.1	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu		počet	1
	Počet užívateľov služieb.	výsledku		počet	50

Podprogram 1.3. Podporné služby.

Cieľ 1.3. Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.3.2	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	o. Spišské Bystré	1
	Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Spišské Bystré	150

Podprogram 1.4. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.

Cieľ 1.4	Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržiavania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.4.1	Zabezpečenie sociálneho poradenstva a komunitného pracovníka pre marginalizované skupiny.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	o. Spišské Bystré	1
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	o. Spišské Bystré	250

Podprogram 1.5 Služby zamestnanosti

Cieľ 1.5	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.5.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov ČZV podporených z projektov OPV	výstup	absolútny počet	o. Spišské Bystré	20
		produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	o. Spišské Bystré	50
Projekt 1.5.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Spišské Bystré	20
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	o. Spišské Bystré	1
Projekt 1.5.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Spišské Bystré	20
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	o. Spišské Bystré	5
		Zníženie nezamestnanosti	dopad	%	o. Spišské Bystré	25
		Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%	o. Spišské Bystré	5

2.4.2. Služby vzdelávania

Program 2 Služby vzdelávania

Cieľ 2	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 2.1	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Spišské Bystré	150
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Spišské Bystré	69
Projekt 2.2	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Spišské Bystré	400
		Počet organizovaných mimoškolských podujatí	výsledku	počet	o. Spišské Bystré	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Spišské Bystré	275
Projekt 2.3	Rekonštrukcia a dostavba areálu ZŠ a MŠ.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Spišské Bystré	10000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Spišské Bystré	344
Projekt 2.4	Podpora záujmovej činnosti.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Spišské Bystré	0
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Spišské Bystré	200
Projekt 2.5	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Spišské Bystré	200
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Spišské Bystré	344
Projekt 2.6	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Spišské Bystré	344

2.4.3. Zdravotnícke služby

Program 3 Zdravotnícke služby

Cieľ 3 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.						
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 3.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Spišské Bystré	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	20
Projekt 3.2	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	20
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Spišské Bystré	1
Projekt 3.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Spišské Bystré	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	2484
Projekt 3.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Spišské Bystré	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	2484

2.4.4. Voľno - časové aktivity

Program 4 Voľno - časové aktivity

Cieľ 4 Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.						
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 4.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	5
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	200
Projekt 4.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	200
Projekt 4.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	100
Projekt 4.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	50
Projekt 4.5	Podporovať talentovanú mládež.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	25
Projekt 4.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	30
		Počet uzavretých zmlúv a partnerstiev	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	5
Projekt 4.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	100
Projekt 4.8	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných/vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Spišské Bystré	400
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Spišské Bystré	30
		Plocha zrekonštruovanej/vybudovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Spišské Bystré	500
Projekt 4.9	Rozšírenie a modernizácia priestorov pre potreby obecnej knižnice.	Počet nových objektov kultúrnych služieb	výsledok	počet	obec Spišské Bystré	0
		Počet výpožičiek za rok	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	3000

2.4.5. Bývanie

Program 5 Bývanie

Cieľ 5 Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Obec zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 5.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Počet bytových jednotiek	výsledok	počet	obec Spišské Bystré	100
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	obec Spišské Bystré	300
Projekt 5.2	Nízkoštandardné byty.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	50
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	1
Projekt 5.3	Štandardná nájomná bytová výstavba.	Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Spišské Bystré	150
Projekt 5.4	Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov obce.	Počet bytových jednotiek	výsledku	počet	o. Spišské Bystré	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Spišské Bystré	15
Projekt 5.5	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.	Počet zateplených objektov	výsledku	počet	o. Spišské Bystré	10
		Celková zateplená plocha	výsledku	m ²	o. Spišské Bystré	20000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Spišské Bystré	400

2.4.6. Bezpečnosť

Program 6 Bezpečnosť

Cieľ 6 Vytvorenie podmienok na znížovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 6.1	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov obce.	Počet hliadok za deň	výsledok	počet	o. Spišské Bystré	5
		Zníženie kriminality	dopad	%	o. Spišské Bystré	30
Projekt 6.2	Rekonštrukcia rozhlasu.	Pokrytie územia rozhlasom a televíziou	dopad	%	o. Spišské Bystré	100
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	o. Spišské Bystré	2484
		Počet novonainštalovaných reprosústav	výstup	počet	o. Spišské Bystré	50
Projekt 6.3	Rekonštrukcia budovy DHZ.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	o. Spišské Bystré	1
		Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Spišské Bystré	200
Projekt 6.4	Rekonštrukcia verejného osvetlenia.	Počet zrekonštruovaných svietidiel	výsledku	počet	o. Spišské Bystré	200
		Zníženie spotreby el. energie	dopadu	%	o. Spišské Bystré	30
Projekt 6.5	Rozšírenie kamerového systému.	Počet inštalovaných kamier	výsledok	počet	o. Spišské Bystré	15
		Zníženie kriminality	dopad	%	o. Spišské Bystré	30
		Pokrytie územia	dopad	%	o. Spišské Bystré	60
Projekt 6.6	Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.	Počet realizovaných projektov	výsledok	m	o. Spišské Bystré	10
		Počet užívateľov projektov	dopad	%	o. Spišské Bystré	2484

2.5. Akčné plánovanie

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálneho rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram a riziková analýza. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

2.5.1. Sociálne služby

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku.						
Podprogram 1.1. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriazniveho zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.						
Cieľ 1.1	Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne dôchodkového veku.					
Projekt 1.1.1	Zriadenie a rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	80	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
Projekt 1.1.2	Obyvatelia v dôchodkovom veku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
	Zriadenie denného stacionára.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
Projekt 1.1.3	Zriadenie sociálneho taxíka.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obstaranie vozidla.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	obec Spišské Bystré
	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	obec Spišské Bystré
Podprogram 1.2. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.						
Cieľ 1.2	Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.					
Projekt 1.2.1	Zabezpečenie monitorovania a signalizácie pomoci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Elektronický strážca – GPS monitoring.	8	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
Podprogram 1.3. Podporné služby.						
Cieľ 1.3	Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržiavania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.					
Projekt 1.3.1	Poskytovanie verejného stravovania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	-	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Spišské Bystré

	Podpora zariadenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
Podprogram 1.4. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.						
Cieľ 1.4	Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.					
Projekt 1.4.1	Zabezpečenie sociálneho poradenstva a komunitného pracovníka pre marginalizované skupiny.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zriadenie priestorov pre poradenstvo a školenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Spišské Bystré
Podprogram 1.5 Služby zamestnanosti						
Cieľ 1.5	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.					
Projekt 1.5.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Spišské Bystré
Projekt 1.5.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Spišské Bystré
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
Projekt 1.5.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Spišské Bystré
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6		0,5		0,225
2.	Personálna náročnosť		0,3				0,75	0,45
3.	Náročnosť spracovania projektu	0,1				0,5		0,05
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1				0,5		0,05
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3			0,5		0,15

6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6			0,75	0,45

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v personálnej náročnosti a vysokej prevádzkovej náročnosti. Vysoký vplyv má aj nedostatok finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2017	2018	2019	2020	2021
Podprogram 1.1. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriazniveho zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.					
Cieľ 1.3					
Projekt 1.1.1					
Projekt 1.1.2					
Projekt 1.1.3					
Podprogram 1.2. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.					
Cieľ 1.2					
Projekt 1.2.1					
Podprogram 1.3. Podporné služby.					
Cieľ 1.3					
Projekt 1.3.1					
Projekt 1.3.2					
Podprogram 1.4. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.					
Cieľ 1.4					
Projekt 1.4.1					
Podprogram 1.5 Služby zamestnanosti					
Cieľ 1.5					
Projekt 1.5.1					
Projekt 1.5.2					
Projekt 1.5.3					

2.5.2. Služby vzdelávania

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky. V rámci základného školstva zabezpečiť vzdelávanie hlavných národnostných skupín v materinskom jazyku. V rámci originálnych kompetencií zabezpečiť stravovanie v jedálňach pri základných školách v zmysle racionálnej výživy. Obec zabezpečí priestory a personálne zdroje za záujmovú činnosť v školských kluboch.						
Program 2 Služby vzdelávania						
Cieľ 2.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Projekt 2.1	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obstaranie vybavenia materskej školy.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Spišské Bystré
	Zlepšenie energetickej hospodárnosti budovy materskej školy.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
	Zvýšenie kapacity materskej školy.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
Projekt 2.2	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Spišské Bystré

	Vybavenie tried novým nábytkom a interaktívnymi tabuľami s príslušenstvom,	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
	Budovanie odborných učební,	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
	Renovácia interiéru školy,	300	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
	Doplňovanie učebných pomôcok podľa požiadaviek učiteľov a kníh do školskej knižnice,	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
	Celková rekonštrukcia budovy školy – zníženie energetickej náročnosti,	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
Projekt 2.3	Rekonštrukcia a dostavba areálu ZŠ a MŠ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Spišské Bystré
	Rekonštrukcia a revitalizácia areálu Základnej školy s materskou školou.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
Projekt 2.4	Podpora záujmovej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia vybavenia priestorov ŠKD.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
Projekt 2.5	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Spišské Bystré
	Rekonštrukcia jedálne MŠ a ZŠ.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
	Modernizácia vybavenia jedálne MŠ a ZŠ.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
Projekt 2.6	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Dostavba športového areálu pre potreby základnej školy.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
	Dovybavenie hracích prvkov v areáli MŠ.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
	Výstavba detského dopravného ihriska.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1				0,5		0,05
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3			0,5		0,15

6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6	0,25			0,15

Z výsledkov súčinu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2017	2018	2019	2020	2021
Program 2 Služby vzdelávania					
Cieľ 2.					
Projekt 2.1					
Projekt 2.2					
Projekt 2.3					
Projekt 2.4					
Projekt 2.5					
Projekt 2.6					

2.5.3. Zdravotnícke služby

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Program 3 Zdravotnícke služby						
Cieľ 3	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Projekt 3.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
	Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
Projekt 3.2	Podpora poradenskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Spišské Bystré
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Spišské Bystré
Projekt 3.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov pre poskytovanie zdravotníckych služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6		0,5		0,3

2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3		0,25			0,075
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6		0,5		0,3

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2017	2018	2019	2020	2021
Program 3 Zdravotnícke služby					
Cieľ 3					
Projekt 3.1					
Projekt 3.2					
Projekt 3.3					

2.5.4. Voľno - časové aktivity

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Program 4. Voľno - časové aktivity						
Cieľ 4	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Projekt 4.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Spišské Bystré
	Výstavba multifunkčného ihriska.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
	Výstavba detských ihrísk.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
	Rekonštrukcia a dostavba futbalového ihriska.	450	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
Projekt 4.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Projekt 4.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Projekt 4.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Projekt 4.5	Podporovať talentovanú mládež.					

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možnosti	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Projekt 4.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti kultúry - knižnica.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možnosti	rozpočet obce	verejný, tretí sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
Projekt 4.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Spišské Bystré
Projekt 4.8	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Spišské Bystré
	Rekonštrukcia a zníženie energetickej náročnosti budovy domu kultúry/bývalého kina.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
	Modernizácia vykurovacieho systému obce – KD.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
	Kompletná rekonštrukcia strechy KD.	80	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
	Rekonštrukcia kuchyne a sociálnych zariadení v KD.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
	Interiérové vybavenie spoločenskej sály v KD.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
	Výstavba nového kultúrneho domu.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
Projekt 4.9	Rozšírenie a modernizácia priestorov pre potreby obecnej knižnice.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia vybavenia obecnej knižnice.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru	0,1			0,25			0,025
6.	Vysoká prevádzková náročnosť	0,1			0,25			0,025

Z výsledkov súčinu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2017	2018	2019	2020	2021
Program 4. Voľno - časové aktivity					
Cieľ 4					
Projekt 4.1					
Projekt 4.2					
Projekt 4.3					
Projekt 4.4					
Projekt 4.5					
Projekt 4.6					
Projekt 4.7					
Projekt 4.8					

2.5.5. Bývanie

Strategický zámer						
Výstavba a modernizácia bytového fondu v obci. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.						
Program 5 Bývanie						
Cieľ 5	Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Obec zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.					
Projekt 5.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
	Dobudovanie infraštruktúry v nových lokalitách IBV.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
Projekt 5.2	Nízkoštandardné byty.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	-	verejný sektor	nízky	obec Spišské Bystré
	Výstavba nízkoštandardných bytov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
Projekt 5.3	Štandardná nájomná bytová výstavba.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Spišské Bystré
	Výstavba nájomnej bytovej výstavby.	1000	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
Projekt 5.4	Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Spišské Bystré
	Zriadenie objektu s bytmi pre mladé rodiny.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
	Zriadenie objektu s bytmi pre zdravotne postihnutých i s priestormi určenými na chránené bývanie.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré
Projekt 5.5	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	stredný	obec Spišské Bystré

	Zateplenie budov.	700	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	vysoký	obec Spišské Bystré

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu			0,6			0,75	0,45
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1				0,3		0,03
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3				0,75	0,225
6.	Vysoká prevádzková náročnosť		0,3			0,5		0,15

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov náročnosti a spracovanie projektov.

Časový rámec

	2017	2018	2019	2020	2021
Program 5 Bývanie					
Projekt 5.1					
Projekt 5.2					
Projekt 5.3					
Projekt 5.4					
Projekt 5.5					

2.5.6. Bezpečnosť

Strategický zámer						
Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Program 6 Bezpečnosť						
Cieľ 6	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.					
Projekt 6.1	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Riešenie problému s neprispôsobivými obyvateľmi – bezpečnostné akcie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Spišské Bystré
	Realizácia preventívnych akcií štátnej polície.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Spišské Bystré
	Zvýšenie monitoringu v nočných hodinách.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Spišské Bystré
	Zriadenie obecnej polície.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Spišské Bystré

Projekt 6.2		Rekonštrukcia rozhlasu.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Spišské Bystré
Projekt 6.3		Rekonštrukcia budov HZ.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Spišské Bystré
	Rekonštrukcia budovy požiarnej zbrojnice.	80	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Spišské Bystré
	Modernizácia a vybavenie požiarnej zbrojnice.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Spišské Bystré
Projekt 6.4		Rekonštrukcia a dostavba verejného osvetlenia v problematických častiach obce.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Spišské Bystré
	Rekonštrukcia verejného osvetlenia – LED osvetlenie.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Spišské Bystré
Projekt 6.5		Rozšírenie kamerového systému.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Osadenie kamerového systému v lokalite cintorína.	7	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vyšoký	obec Spišské Bystré
	Osadenie kamerového systému v lokalite materskej a základnej školy.	14	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vyšoký	obec Spišské Bystré
	Osadenie kamerového systému v centrálnej zóne obce.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vyšoký	obec Spišské Bystré
	Osadenie kamerového systému v lokalite športovej infraštruktúry.	7	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vyšoký	obec Spišské Bystré
Projekt 6.6		Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec Spišské Bystré
	Optimalizácia dopravného značenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec Spišské Bystré
	Realizácia prechodov pre chodcov na frekventovaných miestach.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec Spišské Bystré

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vyšoká	malá	stredná	vyšoká	

		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov		0,3				0,75	0,225
2.	Personálna náročnosť		0,3				0,75	0,225
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3		0,25			0,075
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru	0,1			0,25			0,025
6.	Vysoká prevádzková náročnosť	0,1			0,25			0,025

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov náročnosti a personálnu náročnosť.

Časový rámec

	2017	2018	2019	2020	2021
Program 6 Bezpečnosť					
Cieľ 6					
Projekt 6.1					
Projekt 6.2					
Projekt 6.3					
Projekt 6.4					
Projekt 6.5					
Projekt 6.6					

2.6. Finančné plánovanie

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu KPSS je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď.

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v rézii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zámery realizovať, kto by mal byť žiadateľov, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

2.6.1. Sociálne služby

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)								
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje				EIB
				Národné verejné	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	

				zdroje spolu					
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 1.1									
Projekt 1.1.1	80	80	60	20	16	0	4	0	0
Projekt 1.1.2	500	500	375	125	100	0	25	0	0
Projekt 1.1.3	10	10	8	3	2	0	1	0	0
Cieľ 1.2									
Projekt 1.2.1	8	8	6	2	2	0	0	0	0
Spolu	598	598	449	150	120	0	30	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2017	22	22	17	6	4	0	1	0	0
2018	150	150	112	37	30	0	7	0	0
2019	150	150	112	37	30	0	7	0	0
2020	150	150	112	37	30	0	7	0	0
2021	128	128	96	32	26	0	6	0	0
Spolu	598	598	449	150	120	0	30	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

c) Občianska spoločnosť

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR
ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

NADÁCIA SPP
NADÁCIA ORANGE
NADÁCIA EKOPOLIS
NADÁCIA PONTIS

2.6.2. Služby vzdelávania

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 2									
Projekt 2.1	590	590	443	148	118	0	30	0	0
Projekt 2.2	855	855	641	214	171	0	43	0	0
Projekt 2.3	252	252	189	63	50	0	13	0	0
Projekt 2.5	200	200	150	50	40	0	10	0	0
Projekt 2.6	420	420	315	105	84	0	21	0	0
Spolu	2317	2317	1738	579	463	0	116	2317	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2017	366	366	274	91	73	0	18	0	0
2018	579	579	434	145	116	0	29	0	0
2019	579	579	434	145	116	0	29	0	0
2020	579	579	434	145	116	0	29	0	0
2021	214	214	160	53	43	0	11	0	0
Spolu	2317	2317	1738	579	463	0	116	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné
INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VEČÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig

PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013

s dôrazom na možnosti pre mestá a obce.

2.6.3. Zdravotnícke služby

V priebehu programovacieho obdobia neboli stanové rozpočty.

2.6.4. Voľno - časové aktivity

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 4									
Projekt 4.1	820	820	615	205	164	0	41	0	0
Projekt 4.8	850	850	638	213	170	0	43	0	0
Projekt 4.9	3	3	2	1	1	0	0	0	0
Spolu	1673	1673	1255	418	335	0	84	0	

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2017	418	418	314	105	84	0	21	0	0
2018	418	418	314	105	84	0	21	0	0
2019	418	418	314	105	84	0	21	0	0
2020	418	418	314	105	84	0	21	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1673	1673	1255	418	335	0	84	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné
INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig

PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013

s dôrazom na možnosti pre mestá a obce.

2.6.5. Bývanie

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 5									
Projekt 5.1.	250	250	188	63	50	0	13	0	0
Projekt 5.3	1 005	1 005	754	251	201	0	50	0	0
Projekt 5.4	510	510	383	128	102	0	26	0	0
Projekt 5.5	700	700	525	175	140	0	35	0	0
Spolu	2 465	2 465	1 849	616	493	0	123	0	

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2017	314	314	235	78	63	0	16	0	0
2018	616	616	462	154	123	0	31	0	0
2019	616	616	462	154	123	0	31	0	0
2020	616	616	462	154	123	0	31	0	0

2021	303	303	227	76	61	0	15	0	0
Spolu	2 465	2 465	1 849	616	493	0	123	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR
ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

2.6.6. Bezpečnosť

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6									
Projekt 6.2	100	100	75	25	20	0	5	0	0
Projekt 6.3	152	152	114	38	30	0	8	0	0
Projekt 6.4	500	500	375	125	100	0	25	0	0
Projekt 6.5	38	38	29	10	8	0	2	0	0
Spolu	790	790	593	198	158	0	40	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2017	135	135	101	34	27	0	7	0	0
2018	198	198	148	49	40	0	10	0	0
2019	198	198	148	49	40	0	10	0	0
2020	198	198	148	49	40	0	10	0	0
2021	63	63	47	16	13	0	3	0	0
Spolu	790	790	593	198	158	0	40	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť
INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných obecných a vidieckych komunít a území

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégií, ktoré na úrovni NUTS2 zadefinujú prioritné Projektové zámery v regióne. Cieľom je dosiahnutie čo najväčších synergických efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

2.7. Hodnotenie

Hlavným hodnotiacim dokumentom Komunitného plánu sociálnych služieb bude Správa o realizácii KP, ktorú vypracuje zamestnanec poverený výkonom soc. činnosti a príslušná komisia pre sociálnu oblasť.

Spôsob modifikovania KP

Predkladať návrhy na modifikovanie KP bude v právomoci starostky a poslancov obecného zastupiteľstva. Sociálna komisia môže tiež predkladať obecnému zastupiteľstvu návrhy na doplnenie KP. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť Komisii návrh na modifikovanie KP. Na zasadnutia MZ v termíne schvaľovania obecného rozpočtu predloží Komisia Dopadovú analýzu plnenia KP.

Doplnenie KP sa uskutoční formou vypracovania Návrhu na doplnenie KP, ktorý bude obsahovať konkrétne nové špecifické ciele, podprogramy, aktivity a úlohy. Návrh sa predloží na schválenie obecnému zastupiteľstvu. Ak doplnenie KP bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Komisie alebo obecného zastupiteľstva.

2.8. Monitorovanie

Monitorovanie plnenia KP bude vykonávať Sociálna komisia. Koordinátorovi pre stratégiu pracovníci Komisie budú pravidelne predkladať správy o postupe realizácie a príprave projektov, o vlastnej činnosti a o iných aktivitách súvisiace s plnením KP. Koordinátor pre stratégiu bude predkladať na zasadnutia Komisie Správy o realizácii KP, pre posúdenie súladu aktivít s Programom hospodárskeho a

sociálneho rozvoja. Komisia vydá k realizácii stanovisko, ktoré sa predloží poslancom na Obecné zastupiteľstvo pri schvaľovaní ročných rozpočtov. Počas roka sa môže každý poslanec obecného zastupiteľstva oboznámiť s priebehom plnenia KP na obecného úradu alebo u Koordinátora pre stratégiu.

3. Použitá literatúra

1. Komunitné plánovanie sociálnych služieb, Woleková, Mezianová, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, 2004
2. Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení,
3. Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov,
4. Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi,
5. Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime,
6. Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine
7. Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.
8. Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách
9. Novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele
10. Petrvalská, 2010
11. Šed'ová, M., 2010
12. www.statistics.sk
13. Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18
14. Vagač, 2011, s.4
15. <http://www.etrend.sk>, 11.8.2011
16. Atlas krajiny SR, 2002
17. Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18
18. Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
19. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
20. Národný program reforiem, máj 2012,
21. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
22. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
23. Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
24. 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
25. Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
26. <http://www.upsvar.sk>
27. PHRSR Spišské Bystré
28. Územný plán obce Spišské Bystré
29. <http://www.spisskebystre.sk>
30. <https://sk.wikipedia.org>
31. Základné informácie o súčasnom stave ŽP, 2016, s.13

Obsah

0.	Komunitné plánovanie – ciele, princípy a zásady	3
0.1.	Princípy, zásady a ciele	4
0.2.	Definovanie skupín sociálnych služieb	6
0.3.	Legislatívne súvislosti	7
0.4.	Východiská	7
0.5.	Fázy komunitného plánovania a definovanie zodpovednosti	11

1.	Sociálno – ekonomická analýza	12
1.1.	Základná charakteristika obce	12
1.2.	Popis lokality	16
1.3.	Demografický vývoj	17
1.4.	Vzdelanie a zamestnanosť	26
1.5.	Nezamestnanosť, príčiny, dôsledky, prognózy	28
1.6.	Sociálna charakteristika obyvateľstva	31
1.7.	Analýza verejných sociálnych služieb	34
1.8.	Bývanie	42
1.9.	Definovanie zainteresovaných skupín	44
1.10.	Definovanie cieľových skupín	46
2.	Strategická časť	49
2.1.	SWOT analýzy a definovanie priorít	49
2.2.	Vízia a poslanie	57
2.3.	Definovanie priorít, cieľov, zámerov	60
2.4.	Merateľné indikátory	69
2.5.	Akčné plánovanie	73
2.6.	Finančné plánovanie	83
2.7.	Hodnotenie	89
2.8.	Monitorovanie	90
3.	Použitá literatúra	90

 SCARABEO-SK, s.r.o.

doc. Ing. Štefan Hronec, PhD.

Adresa:	tel:	Sídlo:
P.O.Box. č. 8	0907 439 224	Povstalecká cesta 16
Banská Bystrica	0911 439 224	Banská Bystrica
974 09	e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com	974 09
	scarabeo.sk@gmail.com	